

Enotno proti azbestu
in drugim poklicnim boleznim

Licej
Franceta Prešerena
iz Trsta
v mreži
za promocijo
znanstvenih
predmetov

Slovenska
smučarka
Tina Maze
prvič letos
na stopničkah
tudi v smuku

20

V Dolu
jeleni
že stalni
gostje

30120

666007

9

Primorski dnevnik

Za večino
internet,
za manjšine
papir

IVAN ŽERJAL

Jutri se bo na šolah vseh stopnj v Italiji in posledično tudi na slovenskih šolah začelo vpisovanje za prihodnje šolsko leto 2013/2014, ki bo trajalo vse do 28. februarja. Največja novost letosnjega vpisovanja je, da bi moral le-to potekati izključno preko spletka, zaradi česar je na spletni strani ministrstva za šolstvo že prisotno posebno okence, ki bo družinam od jutri dalje služilo za spletno vpisovanje.

Vendar se tistega okanca ne bodo mogli posluževati vsi: iz sistema spletnega vpisovanja je namreč ministrstvo za šolstvo izključilo slovenske šole, ki so se pri tem znašle v družbi z otroškimi vrtec, tečaji za izobraževanje odraslih tudi v zaporih ter šolami v pokrajini Aosta, Trento in Bocen, se pravi tudi z ostalimi manjšinskimi šolami. Kaj je botrovalo tej odločitvi, nam ni znano, saj se ministrstvo sklicuje na nekakšne »specifične značilnosti telematskega načina«; morda bo slika jasnejša, ko bo odgovorilo na vprašanje, ki ga je s tem v zvezi vložila senatorka Tamara Blažina.

Tako bodo na naših šolah letos še vedno prišli v poštev papirnatih obrazcij. Vendar, naj bo preko spletka ali papirja, pomembno je, da do vpisa pride, kar si šole pribadejo tudi s prirejanjem številnih informativnih srečanj in dni odprtih vrat, ki potekajo v tem času. Rezultat, ki ga bomo dobili po 28. februarju, bo namreč eden od pomembnih kazalcev »zdravja« ene od najpomembnejših stvarnosti naše narodne skupnosti, hkrati pa tudi eden od kazalcev stanja omenjene skupnosti in širše vzeto družbe na našem območju.

Na 14. strani

NOVOLETNO SREČANJE V KOBARIDU - Slovenski premier

Janša: Manjšina most, ki povezuje

Msgr. Qualizza opozoril na nove oblike asimilacije

KOBARID - Premier Janez Janša je na včerajšnjem 43. novoletnem srečanju Slovencev videmske pokrajine in Posočja v Kobaridu poudaril, da je ohranjanje stikov s Slovenci v zamejstvu in po svetu ena prednostnih nalog slovenske vlade. Izpostavi je, da je bilo velikokrat ponovljeno in dokazano, kako je manjšina lahko most, ki povezuje. V imenu Slovencev videmske pokrajine je udeležence srečanja nagovoril msgr. Marino Qualizza.

Janša je pred tradicionalnim novoletnim srečanjem sprejel skupno predstavništvo Slovencev v Italiji, kot postaja tradicija, pa so se ob tej priložnosti sezeli tudi krajevni obmejni upravitelji.

Na 3. strani

TRŽIČ - Smetar odkril truplo na cesti

Umor v Pancanu

39-letnemu uslužbencu pristaniške družbe Riccardu Degrassi razbili glavo z glinasto vazo

V Ulici Marco Polo v Tržiču so včeraj ponoči odkrili truplo 39-letnega moškega, ki je bil žrtev umora. Tržičan Riccardo Degrassi, uslužbenec pristaniške družbe, je nedaleč od svojega doma podlegel hudi poškodbi glave, ki so mu jo povzročili s težko glinasto vazo. Preiskavo vodijo karabinjerji, ki so včeraj zjutraj zavarovali ulico, kjer je ležalo truplo. Preiskovalci, ob katerih sta v Pancanu prišla tudi tožilka Valentina Boselli in sodni zdravnik, so območje dodata precesali, da bi našli katerikoli indic, ki bi jim lahko pomagal izslediti odgovornega ali odgovorne, v zvezi z dosedanjimi ugotovitvami pa včeraj niso dajali izjav. Možno je, da je do umora vodil preprič, morda pa je na Degrassija morilec počakal in ga udaril z vazo zato, da bi z njim obračunal.

Na 14. strani

BOJ Z ISLAMISTI
Drama v Alžiriji
končana, Francija
krepi položaje v Maliju

ALŽIR - Alžirske varnostne sile so včeraj dopoldne izvedle sklepni napad na plinsko polje na jugu Sahare, kjer so islamisti v sredu zajeli več sto talcev. Ubity je bilo enajst islamističnih ugrabiteljev, ki so pred tem ubili sedem talcev, so sporočile alžirske varnostne sile. Drama z ugrabitvijo naj bi bila tako končana.

Da je stvar končana, je potrdil tudi britanski obrambni minister Philip Hammond na skupni novinarski konferenci z ameriškim kolegom Leonom Panettom, ki je na obisku v Londonu. Dejal je, da so alžirsko stran že pozvali, naj jim posreduje več podrobnosti.

V boju z islamisti v Maliju pa je Francija dodatno povečala število svojih vojakov. Tako jih je na malijski teh trenutno 2000, skupaj z vojaki, ki se nahajajo v sosednjih državah Malija, pa jih je 2900, je včeraj povedal francoski obrambni minister Jean-Yves Le Drian.

Na 2. strani

Na parkirišču v Trstu
so ušli tragediji

Na 4. strani

Na tržaškem filmskem
festivalu danes
tudi Cvitkovičev film

Na 6. strani

V središču Ronk
»počilo« v kuhinji

Na 14. strani

Sovodenjski pust bodo
poživile Karnivaline

Na 15. strani

GABROVEC
Društvena gostilna
Trattoria Sociale
BRANKOVIČ SLADJAN
SRBSKE SPECIALITETE
IN TIPIČNE KRAŠKE JEDI
Gabrovec, 24 Tel. 040 - 229168
URNIK:
torek - nedelja od 8.00 do 23.00
Ob pondeljkih zaprto.

DISCOUNT MATERASSI

PROMOCIJSKA CENA ZA

Ležišče lateks - višina 20 cm	€ 299,00 - enop.	€ 598,00 - dvop.
Ležišče ortopedsko vzmeti	€ 238,00 - enop. € 476,00 - dvop.	-50% € 119,00 - enop. € 238,00 - dvop.
Ležišče ločene vzmeti	€ 498,00 - enop. € 996,00 - dvop.	-50% € 249,00 - enop. € 498,00 - dvop.
Ležišče memory foam	€ 698,00 - enop. € 1.396,00 - dvop.	-50% € 349,00 - enop. € 698,00 - dvop.
Vzglavniki lateksa in memory foam	€ 98,00 preobleka proti pršicam	-50% € 49,00
Električni počivalnik	€ 1.590,00	-50% € 790,00

Trst, ul. Rossetti, 6
na vogalu z ul. Giotto
Tel.: 040.37.11.35

Delovni čas:
pon. 15.45 - 19.30
tor. - sob. 9.15 - 12.45 in 15.45 - 19.30

Odkup zlata Novo
Poštenost in transparentnost

Franco Oro Piu

Kupimo rabljeno zlato,
srebro in platino

NOVO - Fernetiči, 14
Tel. 040 2602853

S tem kuponom dobite 5% več
pri ocenitvi vaših predmetov.

Certificirana elektronska tehnika
Plačamo na stotino grama

Fernetiči, 14
Drevored Miramare, 11
Ulica Vergerja, 9
Žavje (blizu bencinske črpalke H6)
Tržič - Drevored San Marco, 23

Camber na prepihu

TRST - Tržaški senator Giulio Camber, ki sedi v italijanskem parlamentu vse od leta 1987, morda tokrat resnično tvega, da bo ostal doma. Silvio Berlusconi ga je namreč uvrstil na drugo in ne na prvo mesto kandidatne liste Ljudstva svobode za senat v Furlaniji-Julijski krajini, na vrhu katere se je znašel znani podjetnik iz Veneta Bepi Stefanel. Massimo Blasoni, deželni svetnik iz Vidma, je nosilec kandidatne liste Ljudstva svovode za poslansko zbornico, na drugem mestu je bivša uveljavljena smučarka, poslanca iz Karnije Manuela Di Centa, še na tretjem mestu pa deželnih koordinator stranke Isidoro Gottardo. Berlusconi razmišlja, da bi se na eno od deželnih kandidatnih list vključil še sam.

ALŽIRIA - Varnostne sile naj bi premagale islamistične ugrabitelje

V sklepnom napadu umrlo sedem talcev

ALŽIR - Alžirske varnostne sile so včeraj dopoldne izvedle sklepni napad na plinsko polje na jugu Sahare, kjer so islamisti v sredo zajeli več sto talcev. Ubitih je bilo enajst islamističnih ugrabiteljev, ki so pred tem ubili sedem talcev, so sporočile alžirske varnostne sile. Drama z ugrabitvijo naj bi bila tako končana.

Da je stvar končana, je potrdil tudi britanski obrambni minister Philip Hammond na skupni novinarski konferenci z ameriškim kolegom Leonom Panettom, ki je na obisku v Londonu. Dejal je, da so alžirsko stran že pozvali, naj jim posreduje več podrobnosti.

"Napad se je zgodil dopoldne. Ubitih je bilo enajst teroristov in sedem talcev. Mislimo, da so slednji umrli zaradi maščevanja," je za francosko tiskovno agencijo AFP dejal neimenovan vir.

Islamisti naj bi talce začeli streljati dopoldne, pred napadom alžirskih posebnih enot. Ubili naj bi tri Belgijke, dva Američana, Britanca in Japonca, poročajo alžirski mediji, ki jih povzema nemška tiskovna agencija dpa. Ugrabitelji naj bi v petek skušali podtakniti tudi požar na plinskem polju, kar pa je alžirska vojska preprečila.

Od srede naj bi bilo po oceni alžirskih varnostnih sil ubitih med 25 in 27 talcev, ki so delali na plinskem polju, vendar številka še ni dokončno potrjena.

Islamisti so v sredo zajeli več sto ljudi, v četrtek pa so alžirske varnostne sile izvedle prvi napad, v katerem je bilo osvobojenih okoli 600 ljudi, večino Alžircev. Osvobojenih naj bi bilo tudi okoli 130 tujih talcev. Je pa ta napad terjal tudi 12 žrtev med talci, tako Alžirci kot tuji.

Alžirija je bila zaradi posredovanja, o katerem se ni posvetovala z nikomer, deležna tudi kritik več držav, katerih državljanji so bili zajeti. Kot je sporočila alžirska vojska, je bil napad odgovor na odločitev teroristov, da izvedejo pravi pokol. Ameriški obrambni minister Panetta pa je v Londonu dejal, da Alžirci poznajo teroristične grožnje, zato je po njegovem mnenju nujno sodelovati z njimi v smeri razvijanja regionalnega pristopa do problema.

Islamistični ugrabitelji so v sredo zjutraj na plinskem črpališču In Amenas družbe BP, domnevno v znak protesta zaradi francoskega posredovanja v sosednjem Maliju, zajeli več sto talcev. Med njimi je bilo tudi več deset tujcev, med drugim iz Francije, Norveške, ZDA, Velike Britanije, Japonske, Avstrije, Romunije in Filipinov. (STA)

Osvobojeni talci se veselijo konca dramatične ugrabitve

ANSA

ITALIJA - Priprave na volitve

Predložitev list še jutri Giannino za predsednika FJK?

RIM, TRST - V Italiji se izteka čas za predložitev kandidatnih list (rok zapade jutri). Za nekatere je že znano, da na bližnjih predčasnih parlamentarnih volitvah, ki bo do 24. in 25. februarja, ne bodo nastopile: gre za tiste, katerih simboli so bili preveč podobni simbolom nekaterih drugih strank in so naleteli na odklonilno stališče ustavnega sodišča. Obenem, kot je napovedala notranja ministrica Annamaria Cancellieri, na volitvah ne bodo mogli glasovati študentje, ki se nahajajo na študiju v tujini v okviru programa Erasmus.

Če se z vsežravnim preselimo na bližjo deželno raven, včeraj še vedno ni bilo znano, kdo bo za Ljudstvo svobode in Severno ligo kandidiral za izvolitev v poslansko zbornico in senat. Medtem pa je znani italijanski ekonomist in novinar Oscar Giannino izrazil pripravljenost kandidirati za predsednika Furlanije Julijanske krajine, če se bo civilna družba v tej deželi s tem strinjala. To je Giannino, ki bo na bližnjih volitvah nastopal s svojo listo Ustavimo propad (Fermare il declino), izjavil v okviru včerajnjega obiska v Trstu in

Vidmu, kjer so v okviru volilne kampanje predstavili krajevne kandidate.

Za Giannina lahko FJK postane preizkusni kamen glede oblikovanja drugačnega federalizma in privabljanja tujih investicij. Našo deželo je samo pred šestimi leti ugledni britanski gospodarski časopis Financial Times označil za italijansko deželo z največ možnostmi, da privabi tuge investicije, vendar se to ni zgodilo in možnost, da bi postala makroregija na območju med Avstrijo, Slovenijo in Hrvaško, v teh letih ni bila dobro izkorisčena, meni Giannino, ki se zavzema za inovativne predloge. Pri tem je poskrbel tudi za dokaj neobičajen predlog, saj se je zavzel za možnost sklepanja drugačnih pogodb za mednarodne terminaliste, ki bi želeli delati v Trstu in Tržiču: »Mednarodne družbe ne zaupajo italijanskemu civilnemu pravu in imajo prav. Italijanski strani je treba dati možnost sklepanja pogodb npr. na podlagi britanske ureditve,« je prepričan ekonomist, ki meni, da bi marsikatera takra rešitev omogočila FJK, da stvari izpelje sama, ne da bi morala čakati na to, kaj reče Rim.

ZDA - Barack Obama uradno začenja svoj drugi predsedniški mandat

Danes in jutri dvojna prsega

WASHINGTON - Barack Obama bo za svoj drugi štiriletni predsedniški mandat prsegel dvakrat. Danes bo v Beli hiši uradna zaprisega pred predsednikom ameriškega vrhovnega sodišča, nato pa bo prsegel še jutri pred kongresom na prireditvi na prostem, na katere pričakujejo okrog 800.000 ljudi.

Obama se je vpisal v zgodovino že 20. januarja 2009, ko je prsegel kot prvi temnopolti predsednik ZDA in 44. po vrsti. Tudi pred štirimi leti je prsegel dvakrat. Zaradi manjše napake predsednika vrhovnega sodišča Johna Robertsa na javnem dogodku pred kongresom sta namreč Obama in Roberts zaprisego ponovila še isti večer v Beli hiši.

Ameriška ustava določa, da je prsega 20. januarja, ker pa je letos to nedelja, ko javni uradi in sodišča niso odprtih, je slovesnost z govorom in parado ter dvema inauguracijskima plesoma preložena na jutri, ki je v ZDA prav tako praznik - dan borca za državljanske pravice Martina Luthra Kinga mlajšega. Od

potrditve ustave do leta 1933 je bil kot datum prsege določen 4. marec, a so ga premaknili na 20. januar, ker je bilo čakanje od volitev novembra prejšnjega leta predolgo.

Obama je leta 2009 prsegel na bibliji pokojnega predsednika Abrahama Lincolna pred množico okrog 1,8 milijona ljudi. Letos bo na skupno že 57. predsedniški inauguraciji nekaj manj ljudi, čeprav bo prestolnica polna in razgibana. Inauguracijske slovesnosti, za katere skrbita poseben predsednikov in kongresni odbor, so se sicer začele že včeraj, ko je potekal nacionalni dan služenja javnosti, ki ga je prvič uvedel prav Obama leta 2009. Zvezcer je bil še inauguracijski koncert za otroke, ki sta ga gostili prva dama Michelle Obama in soprog prsedsednika ZDA Jill Biden.

Danes zjutraj bo prvi položil roko na sveto pismo podpredsednik Joseph Biden, in sicer v svoji uradni rezidenci pred vrhovno sodnico Sonia Sotomayor. Obama pa bo prsegel na sveto pismo Martina Luthra Kinga mlajšega.

Prsege predsednikov z redkimi izjemami vodijo predsedniki vrhovnih sodišč. Predsednik Calvin Coolidge je leta 1923 po smrti Warrena Hardinga na hitro prsegel doma v Vermont pred očetom, ki je bil javni notar. Lyndon

Johnson pa je po atentatu na Johna Kennedyja leta 1963 prsegel na letališču v Dallasu pred zvezno sodnico Sarah Hughes. Ta je še vedno edina ženska, ki je doslej zaprisegl predsednika ZDA.

Javna prsega za množico na travniku National Mall med kongresom in Belo hišo ter povabljeni goste pred zahodnim stopniščem kongresne palače pa se bo začela jutri ob 17.30 po srednjeevropskem času. Ob 20.35 je predviden začetek tradicionalne parade s pohodom oziroma vožnjo predsednika od kongresa do Beli hiši po aveniji Pensilvanija.

Neuradno parado je imel že prvi predsednik ZDA George Washington, ko se je s svojega doma v Mount Vernonu odpravil v prvo prestolnico ZDA New York. Najprej ga je spremljala lokalna milica, potem so ga prevzele enote zvezne vojske in ugledni Američani ter ga pospremili do Federal Hall blizu današnje borze, kjer je prsegel 30. aprila 1789. Prelomno leto za parade je bilo 1865, ko so se je lahko prvič ude-

ležili temnopolti Američani, pa tudi leta 1917, ko so bile v njej prvič ženske. Obama je imel leta 2009 prvič v zgodovini predsednike skupine za pravice homoseksualcev.

Obama si bo lahko malce odpocil do polnoči po srednjeevropskem času, ko se začne inavguracijski ples vrhovnega poveljnika ZDA. Namenjen je vojakom, veteranom in njihovim družinam ter drugim povabljenim. Pol ure kasneje pa bo prav tako v Konvencijskem centru inavguracijski ples, ki se ga bo lahko udeležilo tudi nekaj srečnikov, ki so uspeli priti do omejenega števila vstopnic po ceni 60 dolarjev.

Bill Clinton je imel ob drugi inavguracijski leta 1997 kar 14 inavguracijskih plesov, Obama pa leta 2009 deset. Plesa sta letos le dva, ker ima proračun velik primanjkljaj, gospodarstvo pa še ni povsem okrevalo od zadnje krize. Slovesnosti, ki se večinoma financirajo s prostovoljno zbranimi sredstvi, se bodo sklenile v torek z jutranjo mašo v Nacionalni katedrali. (STA)

MALI

Francija povečala število vojakov

PARIZ - V boju z islamisti v Maliju je Francija dodatno povečala število svojih vojakov. Tako jih je na malijskih tleh trenutno 2000, skupaj z vojaki, ki se nahajajo v sosednjih državah Malija, pa jih je 2900, je za francosko televizijo včeraj povedal francoski obrambni minister Jean-Yves Le Drian. Izključena ni niti možnost napotitv dodatnih 2500 vojakov v Mali, je še do dal Le Drian.

Medtem so se včeraj na izrednem vrhu, posvečenem položaju v Maliju, v Abidjanu v Slonokoščeni zbrali voditelji Zahodnoafriške gospodarske skupnosti (Ecowas). V ospredju pogovorov je pospešitev nameščanja sil Zahodnoafriške podporne misije (Afisma) za vojaško posredovanje proti islamistom na severu Malija. 15 članic Ecowasa naj bi v Mali postalo skupno več kot 3500 vojakov. Čad, ki ni članica Ecowasa, pa dodatnih 2000. Po besedah francoskega zunanjega ministra Laurenta Fabiusa, ki se je prav tako udeležil vrha v Abidjanu, je bila Francija prisiljena hitro posredovati, saj v nasprotnem primeru danes Malija ne bi bilo več. Fabius je še poudaril, da so zdaj afriški vojaki tisti, ki morajo prevzeti krmilo v Maliju. (STA)

predvidoma pet minut pred 18. uro po srednjeevropskem času v Modri sobi Bele hiše. Prsega bo spet vodil Roberts, za katerim bo moral Obama ponoviti besede: »Svečano prsegam, da bom zvesto opravljal naloge predsednika ZDA in po najboljših močeh hrani, ščitil in branil ustavo ZDA.«

Prsege predsednikov z redkimi izjemami vodijo predsedniki vrhovnih sodišč. Predsednik Calvin Coolidge je leta 1923 po smrti Warrena Hardinga na hitro prsegel doma v Vermont pred očetom, ki je bil javni notar. Lyndon

NOVOLETNO SREČANJE V KOBARIDU - Predsednik slovenske vlade

Janša: Živ stik prioriteta Slovencev z obeh strani meje

Msgr. Qualizza opozoril na problem financiranja in na nove oblike asimilacije

KOBARID - »Že od vsega začetka so prioriteta te slovenske vlade odnosi s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Ohranjanje živega stika z njimi je vitalni interes za nas v domovini in za vas, ki živite v zamejstvu.« Tako je povedal predsednik slovenske vlade Janez Janša, slavnostni govornik na 43. noveletnem srečanju Slovencev v videmske pokrajine in Posočju, prireditvi, ki je že več kot štirideset let priložnost za tkanje priateljskih vezi in krepitev sodelovanja med Slovenci z obeh strani meje.

Janša je omenil naprezanja slovenske vlade v korist Slovencev v zamejstvu in po svetu. Glede Slovencev v Italiji je poudaril potrebo po sistemskem financiranju njihovih dejavnosti in njihovem zajamčenem zastopstvu v parlamentu in deželnem svetu, o čemer se je že pogovarjal tudi s kolegom Montijem. Izrazil pa je tudi pričakovanje, da se bodo v okviru vladnega ompisa za slovensko manjšino težave vsekakor hitreje reševalne. »Manjštine so most med državami. In prav zato se je Slovenija odločila, da v proračunu za naslednje leto ne bo zmanjšala sredstev zanje,« je še dejal slovenski premier, ki je tudi pohvalil vse oblike čezmejnega sodelovanja.

V imenu Slovencev videmske pokrajine je letos spregovoril odgovorni urednik štirinajstnovevnika Dom monsinjor Marino Qualizza, ki se je uvodoma zahvalil Slovencem za njeno dragoceno in stalno finančno in politično pomoč, medtem ko je bil kritičen do Italije in Dežele FJK. Obregnil se je ob krčenje sredstev za dejavnosti slovenske narodne skupnosti, saj »se jezik in kultura ohranita le, če se ljudje na teritoriju«. Odgovorni urednik Doma je opozoril, da se na Videmskem razvija nova asimilacijska politika, ki skuša (in to z denarjem, ki je namenjen manjšini) Slovence s tega območja ločiti od ostalih rojakov. Qualizza se je zavzel tudi za razvoj oziroma nadgradnjo dvostrških večjezičnih šolstva v videmske pokrajini. Omenil je tudi čezmejne jasli v Podbanskem, ki bodo otrokom z obeh strani meje omogočile, da bodo rasli brez jezikovnih, kulturnih in teritorialnih pregrad.

Na 43. noveletnem srečanju so v spomin na msgr. Gujonovo podelili tudi priznanji za opravljeno delo v korist slovenske jezikovne skupnosti na Videmskem. Letošnja dobitnika sta bila Davide Clodig (Glasbena Matica), župnik iz Barda Renzo Calligaro in župan Tipane Elio Berra. (T.G.)

KOBARID - Pred tradicionalnim novoletnim srečanjem

Premier Janša se je sešel s skupnim predstavnikištvom Slovencev v Italiji

KOBARID - Pred tradicionalnim novoletnim srečanjem v Kobaridu se je predsednik slovenske vlade Janez Janša srečal s skupnim predstavnikištvom Slovencev v Italiji. S slovenskim premierom so se pogovarjali predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka, deželni tajnik Ssk Damijan Terpin, senatorka in kandidatka za mesto v poslanski zbornici Demokratske stranke Tamara Blažina in predstavnik Slovencev v Videmskega Michele Coren. Srečanje je bilo priložnost za analizo zadnjih dogodkov, ki so zaznamovali slovensko skupnost v Italiji, in za predstavitev njenih pričakovanj tudi z vidika bližajočih se parlamentarnih in deželnih volitev. Predsednik slovenske vlade Janez Janša je zagotovil podporo Slovenije pri vseh vprašanjih, ki neposredno zadevajo slovensko skupnost v Italiji. Pričakovanja Slovencev v zamejstvu bodo zato predmet pogovorov še posebno na bilateralnih srečanjih. Na dan pa je prišla tudi potreba po okreplitvi stikov med Deželo Furlanijo Julijsko krajino in Slovenijo. (T.G.)

Zgoraj z leve
Janez Janša,
msgr. Marino
Qualizza in
podeljevanje
Gujonovih
priznanj; desno
srečanje Janeza
Janše s
predstavniki
Slovencev v Italiji;
spodaj del
udeležencev
srečanja
obmejnih
krajevnih
upraviteljev

TG

KOBARID - Srečanja obmejnih upraviteljev se je udeležil tudi deželni odbornik FJK Molinaro

»Čezmejno sodelovanje naj postane del vsakdana na vseh upravnih področjih«

KOBARID - Analiza primerov dobre praks v okviru čezmejnega sodelovanja, načrtovanje novih projektov, postavitev temeljev za obdobje 2014-2020 so bili v ospredju zelo dobro obiskanega srečanja upraviteljev iz Posočja in sosednjih občin v Italiji včeraj v Kobaridu in ki je postal v zadnjih letih že tradicionalno. Včerajšnje pa je bilo s političnega vidika še bolj pomembno, saj se ga je prvič udeležil tudi predstavnik deželne vlade, in sicer odbornik Roberto Molinaro.

Po predstavitev zadnjih uspešnih evropskih projektov na tem teritoriju (Icon za

mala in srednje velika podjetja, Study Circles za čezmejno izobraževanje oziroma povezovanje pri vseživljenskem učenju, Inter Bike in Bimbobiš za kolesarke poti oziroma mobilnost med Slovenijo in Italijo, ZborZbirka za valorizacijo kulturne dediščine, Pot miru Alpe Jadran in Climaparks) se je razvila živahnha debata. Do izraza je prišla potreba po vse večjem povezovanju na področju gospodarstva in še zlasti turizma in po izboljšanju cestnih infrastruktur (udeleženci so sicer omenili nekaj primerov uspehov na tem področju). Na dan pa je prišla tudi želja, da bi čezmejno sodelova-

nje postal del vsakdana na vseh področjih in da ne bi do njega prihajalo samo v okviru projektov, za to pa bi bilo potrebno, da se tudi same občinske uprave za to zavzemajo v okviru svojega proračuna. Udeleženci srečanja so spet poudarili tudi potrebo, da bi bilo v prihodnje območje izvajanja evropskih projektov Interreg omejeno le na obmejne kraje. Dodali pa so, da je sodelovanje med sosedji tako na italijanski strani kot na slovenski strani pomembno tudi zato, ker zagotavlja večjo kritično maso in torej večjo moč v odnosu do institucij.

Čezmejno sodelovanje pa podpira tudi Slovenija, ki bo npr. v okviru razpisa za dejavnosti Slovencev v zamejstvu dala prednost tistim projektom, ki imajo kot cilj povezovanje ljudi z obeh strani meje, zlasti mladih.

Čeprav je bilo srečanje namenjeno načrtovanju čezmejnega sodelovanja, pa so na njem stopili v ospredje tudi vprašanje identite Slovencev na Videmskem oziroma uporabe slovenskega jezika in zadnje polemike glede nasprotovanja dvojezičnemu imenu nastajajočega združenja gorskih občin s strani nekaterih upraviteljev. (T.G.)

Mesečna tv oddaja mikser na Rai 3 bis tokrat o jeziku

TRST - Drevi bo po deželnem TV dnevniku ob 21. uri na sporednu mesečna oddaja MIKSER, ki bo tokrat posvečena jeziku. To januarsko studijsko oddajo bo vodila Matejka Grgić, sicer znanstvena direktorica SLOV.I.K.-a. Pogovarjala se bo z Veroniko Brecelj, profesorico filozofije in zgodovine na znanstvenem liceju F. Prešeren v Trstu ter prevajalko, Antonello Bucovaz, učiteljico na dvojezični šoli v Špettru in pesnico, ter Hotimirjem Tiadarjem, docentom slovenistike na Univerzi v Ljubljani. Okroglo mizo bodo dopolnili prispevki o pogovornem jeziku med mladimi, ki so nastali na OŠ P. Voranc v Dobrodobu in na DTTZG Ž. Zois v Trstu, ter o slovenskem jeziku v javnih upravah, pa še o skrbi za jezik v sredstvih javnega obveščanja izjavami Marija Čuka, glavnega urednika slovenskih informativnih sporedov Rai za FJK, in Ezia Gosnacha, glavnega urednika kulturno-verskega lista Dom. Oddaja Mikser bo na kanalu RAI 3 BIS v ponovitvi na sporednu še v četrtek, 24. januarja, ob 20.50, v nekoliko skrajšani obliki pa še na TV SLO 1 14. februarja ob 14.25 ter na TVSLO 2 16. februarja ob 16. uri.

EDILEGNO SANTACROCE srl

KRIŽ 9/A, DEVIN NABREŽINA (TS)
Tel: 040 220 436, Mob: 348 1403850, 346 9830373

DRVNA ZA KURJAVO - tudi na paleti
PELETI Z VISOKO KALORIČNO VREDNOSTJO
BRIKETI, VŽIGALNE KOCKE
PREMOGOVNI BRIKETI, OGLJENI BRIKETI
GLP JEKLENKA AGIP, PROPAN JEKLENKA AGIP

URNIK: ponedeljek - petek od 8.00 do 17.00
sobota od 8.00 do 12.00

POMORSKA POSTAJA - Tožilec Guariniello predlagal vsedržavno tožilstvo za varnost pri delu

V boj zoper poklicne bolezni

V Italiji potrebujemo vsedržavno tožilstvo, ki bi se sistematično ukvarjalo z varnostjo pri delu. »S tem bi lahko dosegli tista področja, ki so za sodstvo še nedostopna, preiskovalne tehnike pa trenutno še niso dovolj dovelane,« meni Raffaele Guariniello, znani državni tožilec iz Turina, ki je bil včeraj glavni govornik na posvetu o azbestu in z njim povezanih sodnih postopkih na Pomorski postaji v Trstu. Posvet je organiziralo združenje EARA (European Asbestos Risk Association) onlus.

Raffaele Guariniello je tožilec, čigar ime je predvsem povezano z dvema svetovoma - varnostjo pri delu in nogometom. Vodil je že preiskave o dopingu in amiotrofični lateralni sklerozi (ALS), ki je pričadela številne nogometarje, v zadnjih letih pa je zadal hude udarce velikim družbam, ki so odgovorne za smrti svojih delavcev. Vodstvo turinske jeklarne skupine ThyssenKrupp je bilo obsojeno na težke zaporne kazni zaradi požara, v katerem je leta 2007 umrl sedem delavcev. 13. februarja lani pa je turinsko sodišče odsodilo na 16 let zapora nekdanjega predsednika in direktorja družbe Eternit, ki je s svojimi proizvodi sejala (in še seje) smrt po svetu.

Turinski tožilec ne namerava posnetati vsedržavnega protimafijskega tožilstva, ki koordinira vsa italijanska tožilstva. Sam ima v mislih »organizacijski preskok, ki bi nam omogočil iskanje poklicnih bolezni, kjerko li se pojavi. Razni primeri se porazgubijo po arhivih bolnic in občin, sploh ne pridejo na dan. Postopki se v različnih deželah razlikujejo: ponekod prihaja do sojenja, drugod se postopek ustavi. Mrteve pa imamo povsod,« je razložil Guariniello. V Turinu so ustanovili opazovalnico rakastih obolenj, povezanih z delom. »Od 90. let smo obravnavali 27.057 primerov in odkrili 16.235 izpostavljenih. Pričakujemo procese za vsako posamezno podjetje,« je dejal tožilec, ki se je na kratko srečal s predstavniki združenj izpostavljenih azbestu. Združenje finančnih stražnikov mu je izročilo dosje s položajem v krajevnih vojašnicah.

V tržaški in goriški pokrajini je število izpostavljenih azbestu zelo visoko, na deželnem seznamu je preko 9000 primerov. Tržaški glavni tožilec Michele Dalla Costa je povedal, da po novem razpolagajo tožilstva z računalniško bazo podatkov vseh dejavnikov, ki lahko privedejo do sodnega procesa zaradi poklicnih bolezni. »Dosej smo imeli več arhivov, ki niso komunicirali med seboj - arhivi podjetij, združena izpostavljenih azbestu, seznam poszeteliom, arhivi inštituta Livio Saranz, pristanišča in carinske uprave. Zdaj so zdrženi,« je razložil Dalla Costa. Pojasnil je tudi, da je preiskovalno delo

na tem področju izredno zapleteno, saj se bolezen pojavi z več desetletno zamudo, posamezni primeri pa se med seboj zelo razlikujejo. Določiti odgovornosti je težko, težko pa je tudi soditi celim industrijskim politikam.

Državni tožilec
Raffaele
Guariniello in divje
odlagališče azbesta
na Krasu

KROMA

Tudi SKP proti sodelovanju z Rosatom

Tudi Stranka komunistične prenove do župana Roberta Cosoliniha zahteva, da prekine sodelovanje s Francescom Rosatom. Kot piše v apelu, ki sta ga podpisala pokrajinski tajnik Saulle in občinski svetnik Andolina, je nekdanji direktor škedenjske železarne preiskovan zaradi domnevnih nedovoljenih odlagališč znotraj obrata. Za predstavnike SKP je nesprejemljivo, da mu je župan poveril tehnično eksperitico - šestmesečni projekt, vreden 50.000 evrov, v sklopu katerega naj bi občinski upravi pomagal poiskati najboljšo rešitev za reorganizacijo škedenjske železarne.

Občinski razpis za vodilnega funkcionarja

Do 28. januarja se je mogoče prijaviti na razpis tržaške občine za mesto vodilnega funkcionarja, izvedenca v razvoju skupnosti (D kategorije). Besedilo razpisa je na voljo na spletni strani www.comune.trieste.it.

ULICA FLAVIA - Zastrupitev z ogljikovim monoksidom v avtodomu

Za las se nista zadušila

Rešili so ju prijatelj in reševalci - Sezonski delavec s Sicilije in dekla iz Trsta sta spala v parkiranem vozilu, pokvarjena peč pa bi lahko bila usodna

Do skorajnje tragedije je prišlo pri vhodu na parkirišče ob Ulici Flavia

Mlad moški in dekla, ki sta včeraj pred zoro spala v parkiranem avtodomu na začetku Ulice Flavia, sta se skoraj zadušila. Prijatelj in reševalci, ki so ju pravočasno prepeljali v bolnišnico, pa so preprečili pravo tragedijo. Njuno zdravstveno stanje je bilo kritično, vendar nista v smrtni nevarnosti. Zdravijo ju na oddelku za intenzivno nego v katinarski bolnišnici.

Mlajši moški je sezonski delavec, ki se je pripeljal iz Catanie. Njegov avtomed je bil ob vhodu parkirišča na prostem blizu športne palache Palatieste in nogometnega stadioa Nereo Rocco - v Ulici Flavia št. 2. Sezonski delavci tam prodajajo pomaranče in druge agrume iz južne Italije. V avtomedu pa je spalo tudi precej mlajše polnoletno dekle iz Trsta. Prijatelj ju je ponoči večkrat poklical po telefonu, dvojica pa se ni odzivala. Tako se je prijatelj, ki je bil v skrbeh, odločil, da gre pogledat, kaj se dogaja. Odprl je vrata in v avtomedu ga je obšla groza: moški in dekla sta ležala na postelji, a sta bila videti kot mrtva. Odtipkal je številki 118 in 113 ter poklical na pomoč. Reševalci so preprečili tragedijo. Dvojico so zaradi delne zadušitve z ogljikovim monoksidom prepeljali v bolnišnico, kjer so oba pacienta zdravili s hipobarično komoro. Sinoč sta bila na oddelku za intenzivno nego. Njuno stanje naj bi se izboljšalo, nista v smrtni nevarnosti.

Vzroke so skupaj preverjali gasilci in policisti. Najprej so pomisli na možnost poskusa samomora, ki pa ne drži. V avtomedu so opazili, da peč, s katero sta se mladeniča grela, ni na svojem mestu. Premaknili so jo, zaradi tega pa se je izpušna cev poškodovala in v vozilo je začel uhajati ogljikov monoksid, ki bi lahko bil za oba usoden. Prijatelj in reševalci pa so jima rešili življenje. Avtomed so zasegli in odpeljali. (af)

TRAJANOVO NABREŽJE - Dvojna aretacija

Ukradena denarnica, kreganje in pretep

Policisti so v noči na soboto aretirali kolumbijska državljanina J. C. B. in C. G., stara 33 in 30 let. Dolžijo ju ropa v obteževalnih okoliščinah. Zgodilo se je na nočni zabavi v lokalnu pri kopališču Ausonia na Trajanovem nabrežju. Okrog 3. ure sta Kolumbijci enemu od obiskovalcev ukradla denarnico, ki je bila v žepu njegovega plastičnega plašča. Lastnik ju je takoj opazil in jima skupaj s prijatelji sledil do izhoda, pred lokalom so dvojico ustavili. Storilca pa se nista vdala, prišlo je do nasilnega kreganja in lastnik denarnice je po navedbah tržaške kvesture prejel nekaj udarcev v obraz. Kmalu je prispevala patrulja policije, ki je pomirila duhove. Storilcemu je nataknila lisice in ju odpeljala, noč se je zanj končala v koronejskem zaporu.

Ovaden, ker je na ulici kupil ukraden telefon

V petek okrog 14. ure se je 38-letni Tržačan odpravil na kvesturo, kjer je obvestil policijo, da je v dobrini veri kupil ukraden pametni telefon. Povedal je, da mu je neznanec približno pred mesecem dni na eni izmed ulic tržaškega mestnega središča prodal pametni telefon s škatlo in vsemi pripomočki vred. Vse skupaj je kupil za borih petdeset evrov. V naslednjih dneh je kupec uporabljal telefon, dokler ga ni telefonska družba blokirala. Moški je poklical v klicni center te družbe in izvedel, da je bil telefon ukraden. Ko se je njegovo pripovedovanje končalo, pa ga je policija zaradi neprevidnega nakupa kazensko ovadila.

Ulica Pauliana po tednu dni spet odprta za promet

Ulica Pauliana, ki povezuje Ulico Commerciale in glavno tržaško železniško postajo, je od včeraj spet odprta za promet, sporoča tržaška občinska policija. Ulica je bila zaradi del na plinskem omrežju dober tened dni neprevozna.

KRAS - Peti dan iskanja Josipa Legiša iz Štivana ni obrodil sadov

Potapljači pregledali Doberdobsko in Prelostno jezero

Tudi včeraj je približno 90 prostovoljev iz raznih pokrajin Furlanije-Julijanske krajine vneto iskalo pogrešanega Josipa Legiša iz Štivana. To je bil že peti dan iskalne akcije, ki pa ni obrodila sadov.

Včeraj so od jutra do mraka iskali na štirih koncih, območje pa je med drugim spet preletaval helikopter. Vodja tržaške postaje državne gorske reševalne službe Stefano Perper je povedal, da so se dejavnosti osredotočile na Doberdobsko jezero, okolico Devina, izliv Timave in Prelostno jezero. V obe jezeri so spustili člani potapljaške enote gasilcev, rezultatov pa žal ni bilo. »Tokrat smo prečesali dvajset con. V Doberdobskem jezeru preostajata še dve coni, nekaj drugih je v Prelostnem jezeru, vsega skupaj dvanajst con. To bo mogoče šele sredi tedna, ko bodo vremenske razmere primerne,« je dejal Perper.

Iskanje se bo torej nadaljevalo še sredo ali četrtek. »Prostovoljci so po petih dneh tudi precej utrujeni, zato ne morejo biti stodostotno učinkoviti,« je pojasnil Perper. Reševalcev čaka še približno en dan dela in če tudi takrat ne bo novosti, bodo aktivno verjetno zaključili. (af)

Gorski reševalec s psom bloodhound pri Doberdobskem jezeru

BONAVENTURA

ŠOLSTVO - Sodelovanje liceja Prešeren pri projektu Flash Forward

V mreži za promocijo znanstvenih predmetov

Licej Franceta Prešerena je, skupaj z italijanskima znanstvenima licejema Galileo Galilei in Guglielmo Oberdan, pristopil k posebnemu projektu Flash Forward: Delo novih raziskovalcev razkriva bodočnost razvoja, ki ga vodi Univerza v Trstu v sodelovanju z Društvom za elektrotehniko in Deželo Furlanijo Julijsko krajino, ki je podlubo finančno podprla s 25.000 evri. S tem se je preko radijskega mostu povezal z mrežo LightNet, ki povezuje vse znanstvene in akademske ustanove v tržaški pokrajini in bo sodelujočim šolam omogočila neomejen dostop do vsedržavnega omrežja Garr, ki povezuje organizacije s področja raziskovanja, izobraževanja in kulture v Italiji ter omogoča njihovo povezovanje in medsebojno sodelovanje ter sodelovanje s sorodnimi organizacijami v tujini.

Cilj projekta, ki so ga predstavili decembra lani na liceju Galilei, kjer je prišlo tudi do prve povezave, je spodbujanje višješolskih dijakov k zanimanju za znanstvene fakultete s pomočjo predavanj mladih raziskovalcev in podjetnikov, pri čemer mreži LightNet in Garr zagotavljata omrežne storitve s hitrimi in zanesljivimi informacijsko-komunikacijskimi povezavami, stabilnimi videokonferenčnimi prenosni ter prenosni večje količine podatkov. Za to so licej Prešeren med božičnimi prazniki opremili s satelitsko anteno in vso potrebno do datno računalniško opremo, v kratkem pa bodo namestili še ekran za video konference. Mladi raziskovalci različnih znanstvenih in akademskeh ustanov, ki delujejo v Trstu in okolicu, so soli posredovali seznam predlaganih tem, profesorji znanstvenih predmetov na tržaškem liceju pa so med temami izbrali tiste, ki se jim v tej začetni faziji zdijo najbolj ustrezne za posamezne razrede trienija, v kratkem pa bodo začeli z videokonferencami, so sporočili s šole, kjer poudarjajo, da gre za važen korak pri utrjevanju in širjenju povezave med šolo in znanstvenim raziskovanjem.

Prav tako so s tržaške univerze liceju sporočili, da med mladimi raziskovalci vlada veliko zanimanje za omenjeno sodelovanje s tržaškimi liceji, medtem ko na liceju Prešeren upajo, da bodo preko tvornega sodelovanja s tržaško raziskovalno stvarnostjo v dijaki spodbudili in utrdili zanimanje za znanstvene predmete.

Licej Prešeren so med božičnimi prazniki opremili s satelitsko anteno in drugo potrebno računalniško opremo

ARHIV KROMA

PROSEK - Na podružnici NSS Kosovel

Lepo božično darilo NLB: nov fotokopirni stroj za šolo

Verjetno je ni ustanove, ki ne bi v zadnjih mesecih beležila krčenja finančnih sredstev. Med temi je žal tudi šola. Proti koncu šolskega leta 2011/2012 se je na proseškem oddelku Nižje srednje šole Srečka Kosovela (biyši NSS Fran Levstka) pokvaril fotokopirni stroj. Zaradi omenjenega krčenja ravnateljstvo ni imelo na razpolago potrebnih sredstev za nakup novega.

Klub napeti situaciji, v kateri se nahaja italijansko gospodarstvo, je šoli prisikočila na pomoč Nova Ljubljanska banka, točnejše podružnica na Opčinah. Namestnik direktorja, gospod Igor Kobal, je še pred božičnimi počitnicami sporočil, da bo banka šoli darovala fotokopirni stroj. Ta novica je bila še toliko bolj razveseljiva, ker gre za čisto nov stroj. Ob začetku pouka po novem letu so ga lahko že občudovali na šoli. Podružnici NLB na Opčinah gre iskrena hvala s strani učenk in učencev ter profesorskega zborna.

Proseški nižješolci z novim fotokopirnim strojem

27. JANUAR - Kinematografski krožek Charlie Chaplin

Niz filmov ob Dnevnu spominu ha holokavst

Kinematografski krožek Charlie Chaplin bo tudi letos s serijo filmov obeležil 27. januar, vsakoletni mednarodni Dan spomina na žrtve holokavsta. Deveto izvedbo spominske prireditve, v sklopu katere organizator odpira tudi svoj bogat filmski arhiv, so podrobnejše predstavili na včerajšnji novinarski konferenci, na kateri je predsednik omenjenega krožka Marino Bergagna poudaril, da bodo tudi letos na sporednu filmske projekcije dolgometražnih filmov in dokumentarcev, ki bodo mlajšim generacijam predstavili polpreteklo zgodovino.

Januarski cikel filmskih projekcij so prireditelji naslovili Shoah v filmih, na sporednu pa bo 24., 26., 29. in 31. januarja. V štirih dneh si bo mogoče ogledati 3 celovečerne filme in dva dokumentarca. Filme bodo projicirali na sedežu centra Multicultura Center v Ul. Valdirivo št. 30, filme pa si bo mogoče ogledati ob 20.30. Prireditelji bodo ponujali tudi jutranje projekcije (ob 9. uri), vendar pa bodo te namenjene dijakom različnih tržaških šol. Šolski aspekt filmske prireditve je predstavila Anna Mozzi iz Odbora za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci, ki je poudarila vzgojno-izobraževalni pomen prireditve, v sklopu katere želijo mladim na avdiovizualni način približati vrednote, za katere so se borili naši predniki.

Filmsko dogajanje se bo začelo 24. januarja, ko se bo zavrtel ameriški film Giulia, v katerem igrata Jane Fonda in Vanessa Redgrave. Dva dni kasneje bo na sporednu koprodukcija Evropa, Evropa, tragomična odiseja židovskega dečka, ki se je rodil v nemškem mestecu in so ga starši nato poslali na Poljsko, da bi ušel protisemitskemu zatiranju. Zadnji dolgometrski film bo na spredu 31. januarja. Zavrteli bodo film Sedma soba, ki pripoveduje o težkem življenu in smrti židovske filozofinje Edith Stein. Prireditelji bodo postregli še z dvema dokumentarcema; FKL in Vijoličasti trikokotnik. Ta dva filma, za katera so organizatorji do zdaj prejeli tudi največ rezervacij, bodo zavrteli 29. januarja.

Na včerajšnji predstaviti smo slišali, da bodo filmfili na svoj račun prišli tudi aprila, ko se bo začel drugi cikel filmskih projekcij. Rdeča nit pomladanskega cikla bo odporniško gibanje, je včeraj poudaril Lucia Ferluga iz odbora Danilo Dolci, ki je še dodal, da bodo zavrteli štiri avtorske filme, od katerih se bo en odvrtel v kinu Ariston. 29. aprila bodo namreč tu zavrteli film Carnia 1944. Un'estate di libertà, srečanja pa se bo udeležil tudi režiser Marco Rossitti.

Naj ob koncu povermo, da bo vse filme mogoče videti brezplačno, celotna prireditve pa se lahko pojavlja s pokroviteljstvom Občine in Pokrajine Trst. (sč)

DSI - Žgoče teme polpreteklosti Omerza bo predstavil svojo novo knjigo 88 stopnic do pekla

»88 stopnic do pekla. Kako je Zemljaričev Janez ugrabil Bato Todorovića.« To je naslov nove, že tretje knjige, ki jo je podjetnik, publicist in nekdanji vidni politik Igor Omerza napisal na podlagi raziskovanja arhivov nekdajne jugoslovenske politične policije - Udbe. O knjigi bo govor jutri ob 20.30 v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 v Trstu, kamor sta avtorja v sodelovanju z Mohorjevo iz Celovca, ki jo je založila, povabila Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černeta.

Rdeča nit Omerzovega intenzivnega dela v arhivih je zbiranje gradiva o protagonistih »slovenske pomlad«, vendar je v tem »rudniku gradiva« naletel na toliko zanimivih »rovov«, da jih je obdelal v samostojnih knjigah, saj plastično osvetljuje skriti del delovanja prejšnjega režima. Tako je leta 2010 objavil študio »Edvard Kocbek. Osebni dosje št. 584«. Leta 2011 je v knjigi »Od Belce do Velikovca ali Kako sem vzljubil bombo« predstavil udobvske atentate na Koroškem v 70. letih prejšnjega stoletja in usodo pozabljenega Jožeta Topliška. Nova knjiga, ki je izšla decembra, kot prava srlhjivka podrobno opisuje, kako je slovenska Udba pod vodstvom poznejšega predsednika slovenske in podpredsednika jugoslovenske vlade Janeza Zemljariča 25. februarja 1975 v Italiji, na Brennerju, ugrabila srbskega podjetnika Bato Todorovića. Avtor pa ne govori le o zanimivi in tragični usodi omenjenega podjetnika, ki je bil osumljen umišljenih zarotniških zvez z Rankovičem, temveč razkriva politične metode in policijske prijeme jugoslovenskega komunističnega režima, kot tudi sumničenja in afere v takratnih vrhovih jugoslovenske politike in varnostnih služb.

Jutri podelitev

Tončičevi štipendij

Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič je v novembру razpisal natečaj za štipendije in podpore za redne študente iz Furlanije Julijske krajine, ki se izobražujejo po dodiplomske ali poddiplomske visokošolskih programih, ki so pomembni za slovensko skupnost v Italiji.

Odbor je pregledal dokumentacije prosilcev in med tistimi, ki so izpolnjevali pogoje, izbral tri kandidate za štipendije in devet za podpore. Dobitnikom jih bodo izročili jutri ob 17. uri v Slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel, Ul.Ginnastica 72.

V stolnici danes koncert O magnum mysterium

V katedrali sv. Justa bo danes na spredu že petdeseti božični koncert ZCPZ, ki ga bodo tokrat izoblikovali goriški mešani zbor Lojze Bratuž, otroški zbor in delčka skupina Vesela pomlad ter nekateri solisti. Pričetek ob 16. uri.

Strokovno vodenje po »tržaškem« Tiepolu

Vsi morda ne vedo, ampak tržaški mestni muzeji hranijo eno največjih zbirk Tiepolovih risb v svetovne merilu. 42 risb je tačas na ogled v Villi Manin, kjer kot znano poteka velika razstava Giambattista Tiepolo, preostalih 140 pa si je mogoče v teh dneh ogledati v Muzeju Sartorio. Tu je danes ob 11. uri predvideno strokovno vodstvo Anne Krekic.

Božični koncert v Borštu

Župnija sv. Antona iz Boršča vabi danes na koncert božičnih pesmi, ki ga bo izvajal Mešani pevski zbor Fran Venturini od Domja (dirigentka Cinzia Sancin). Pričetek ob 17. uri.

Aleš Debeljak v torek v Narodnem domu

Sociolog, pesnik, prevajalec Aleš Debeljak bo v torek ob 17.30 gost Slovenskega kluba in združenja Salaam otroci oljke. Avtor številnih esejev in pesniških zbirk bo tokrat predstavil knjigo Knjiga, križ, polmesec, zbirko kolumn, ki jih je objavil v Sobočni prilogi dnevnika Delo. Z avtorjem se bo v Narodnem domu pogovarjal Miran Košuta.

Paolo Palamiti o mednarodnih vidikih krize

Ekonomist, politolog, univerzitetni docent in nekdanji funkcionar evropskega parlamenta Paolo Palamiti bo jutri gost študijskega centra Dialoghi europei, ki z njegovim predavanjem uvaja nov cikel, posvečen kriznemu obdobju, ki ga doživljamo. Ob 17.30 bo v dvorani Tessitori (Trg Oberdan 5) predaval na temo Mednarodne dimenzijsne krize - odzivi Zahoda.

Franco! Franco!

V Kamnarski hiši v Nabrežini bodo jutri ob 20. uri predstavili biografijo Franca De Stefanija, knjigo Franco! Franco!, ki pripoveduje o njegovem življenu in delu, predvsem pa o njegovi neustrašni bitki z bolezni. Knjigo je napisal Renato Prandini, predstavila jo bo Tatjana Rojc.

Novi tečaji slovenščine

Italijanska ustanova za promocijo slovenskega jezika in kulture sporoča, da vpisuje v nove začetniške in nadaljevalne tečaje slovenškega jezika. Vpisovanja na sedežu v Ul. Valdirivo 30, od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro, ali na številki 338 2118453.

TRŽAŠKI FILMSKI FESTIVAL - Nadaljuje se 24. izvedba

Danes na sporedu tudi filmi, ki so jih posneli domači režiserji

Ob 20. uri film o italijanskih pionirjih v Titovi Jugoslaviji - Ob 22. uri Cvitkovičev Arheo

»Zone di cinema« je ime programu, v katerega so organizatorji 24. tržaškega filmskega festivala vključili filme, ki so nastali na našem teritoriju ali so jih drugi posneli domači režiserji. Skoraj ves današnji spored v gledališču Miela bo posvečen tem filmom.

Med 11. uro in polnočjo se bo zvrstilo enajst kratko ali dolgometražnih filmov, med katerimi velja omeniti vsaj nekatere. Ob 12. uri pa na primer na sporedu La treccia di Monfalcone (Tržiška kita), ki so ga posneli dijaki tržiškega liceja Buonarroti. Ob 20. uri bo premiera 50-minutnega filma Vedo rosso (Vidim rdeče), ki ga je Sabrina Benussi posvetila svojemu odraščanju v italijanski skupnosti v Rovinju. Gre za film o otrocih in vnučkih tistih Italijanov, ki se po drugi svetovni vojni niso izselili in so torej odraščali v Titovi Jugoslaviji, v vrstah njegovih pionirjev ...

Današnji spored v gledališču Miela bo zaključil stari znanec tržaškega festivala. V goste prihaja namreč slovenski režiser Jan Cvitkovič, ki bo predstavil svoj tretji celovečerni film Arheo - nemo zgodbo o »nastanku neke dru-

žine«. Njegov film bodo zavrteli ob 22.30, ob 22. uri pa je predviden kratkometražni film doberdobskega režisera Ivana Gergoleta Making Archeo films, ki prikazuje snemanje Cvitkovičeva filma na Krasu.

V tekmovalnem programu, ki poteka v dvorani Tripcovih, bodo ob 22. uri predvajali film o ruskih partizanah V tumane (V megli), ruskega režisera Sergeja Loznice, s katerim je na canškem festivalu osvojil nagrado FIPRESCI. V manjši dvorani gledališča Miebla pa bo ob 14.30 brezplačna delavnica z grškim scenaristom in pisateljem Nicosom Panayotopoulosom.

Ponedeljkov spored v gledališču Miela bo posvečen italijanskim filmom, v dvorani Tripcovih pa si bo med drugim možno ogledati dva srbska filma: ob 20. uri Ustančka ulica režisera Miroslava Terzića o paramilitarnih enotah v povojni Srbiji, ob 22. uri pa dokumentarec Dragan Wende - Zahodni Berlin, ki sta ga Lena Müller in Dragan von Petrović posvetili jugoslovenskim izseljencem v Berlinu.

Popoln spored je na voljo na spletni strani www.triestefilmfestival.it. (pd)

Utrinek iz Gergoletovega filma Making Archeo films

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00
Largo Sonnino 4 - 040 660438, Ul. Alpi Giulie 2 - 040 828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30
Largo Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg Sv. Ivana 5, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Sv. Ivana 5 - 040 631304.
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicni Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.45, 21.40 »Cloud Atlas«.

ARISTON - 16.30, 20.00, 21.30 »A Royal Weekend«; 18.15 »Voci nel buio«.

CINECITY - 11.10, 14.50, 18.10, 21.30 »Cloud Atlas«; 13.35, 15.40, 17.55, 20.00, 22.15 »Quello che so sull'amore«; 10.45, 12.45, 14.50, 17.00 »Astérix e Obelix al servizio di Sua maestà«; 11.00, 16.00, 18.35, 21.10 »La migliore offerta«; 22.20 »Rec 3 - La genesi«; 13.00, 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Ghost movie«; 10.55, 13.00, 15.00, 16.50, 18.40, 20.30, 22.20 »Frankenweenie«; 11.10, 15.10, 18.20, 19.15, 21.30 »Django Unchained«; 11.05, 14.50 »Le avventure di Fiocco di neve«; 11.00, 13.30 »Ralph spaccatutto«.

FELLINI - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Cercasi amore per la fine del mondo«; 15.30 »Le avventure di Fiocco di neve«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »La migliore offerta«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 19.00, 21.30 »The Master«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.50, 18.30, 21.30 »Django Unchained«.

KOPER - PLANET TUŠ - 21.00 »00:30 - Tajna operacija«; 12.00, 15.15, 20.25 »Ana Karenina«; 13.40, 16.05, 18.25, 20.50 »Brez nadzora staršev«; 17.00, 20.10 »Django brez okovov«; 12.10, 17.45 »Hobit - Nepričakovano potovanje 3D«; 17.50 »Jack Reacher«; 12.50, 15.40 »Prelonica«; 13.00, 15.00 »Samova pustolovščina 2«; 12.30, 14.30, 15.35, 16.50 »Samova pustolovščina 2 - 3D«; 18.00, 20.20 »Sedem psihiopatov in shih tzu« 18.50, 20.45 »Teksaški pokol z motorko 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Quello che so sull'amore«; 11.00 »Le avventure di Fiocco di neve«; Dvorana 2: 15.30, 17.40, 20.00, 22.10 »Vita di Pi«; 20.30 »Django Unchained«; Dvorana 3: 11.00, 15.30, 18.50 »Frankenweenie«; 17.10 »Frankenweenie 3D«; 11.00 »Sammy 2«; Dvorana 4: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Ghost movie«; 11.00 »Ralph spaccatutto«.

SUPER - 15.15 »Ralph spaccatutto«; 17.15, 21.00 »Astérix e Obelix al servizio di Sua maestà«; 19.00 »La regola del silenzio«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 18.00, 21.30 »Django Unchained«; Dvorana 2: 17.50, 20.00, 22.00 »Quello che so sull'amore«; 16.15 »Le avventure di Fiocco di neve«; Dvorana 3: 18.00, 20.20 »La migliore offerta«; 16.00 »Astérix e Obelix al servizio di Sua maestà«; Dvorana 4: 15.15, 17.00, 18.45 »Ghost movie«; 21.00 »Cloud Atlas«; Dvorana 5: 15.00, 16.45, 18.30, 20.20, 22.15 »Frankenweenie«.

IN MEMORIAM - Ob nedavni smrti

Licia Chersovani zgled etičnosti in kritičnosti

Še se je spominjam, kako sem se v rojstnem Školjetu spuščala po klancu po kruh in mleko. Čepela je v kotu tetine mlekarske, srkala kavico in se glasno pogovarjava. To je bil njen odmor, ko se je vračala z univerze, kjer je delala. O njej mi je svoj čas govorila tudi pokojna mama, saj je bil njen oče, Italijan, aktivist UAIS-SIAU.

Veliko ljudi iz te ljudske četrti je Licia Chersovani poznala, najbrž iz vojnih časov, ko se je še mlada vključila v protifašistično gibanje. Tu se je navdušila za komunizem in pravi internacionalizem, ki je zanje pomenil predvsem enakopravnost in bratstvo v boju med Italijani in Slovenci. Tako je verjela vanj, da se je uprla razkolu zaradi resolucije Informbiroja, zaradi katere so se nekdanji tovariši v boju začeli med seboj sovražiti in obkladati z najhujšimi psovki.

Licia je tedaj odpotovala celo do Rima, da bi vodji KPI Palmiru Togliattiju razložila, da je razkol med Italijani in Slovenci leta 1948 povzročil veliko škodo celotnemu skupnemu boju za pravičnejši svet. Imeli so jo za zanesljivo idealistko, v resnici pa je bila Licia, kljub svoji značajski togenosti in mestoma celo robatost, globoko čustvena in idejnje dosledna, tudi za ceno osamljenosti.

Spor z Vidalijevimi metodami je privezen do njene izključitve iz komunistične partije. Podobno usodo in obtožbo »trockizmu« je z njo delil tudi prof. Fausto Monfalcon. Vendar je to ni prizadelo, svojo dejavnost je Licia, kakor tudi Fausto, nadaljevala v drugih okolijsih, od socialistične stranke proletarske enotnosti (PSIUP), spet v KPI, nato in skupini »Manifesta«, stranki PdUP in Proletarske demokracije. Veliko kritic in imen, vendar njene ideje in aktivnost so bile posvečene predvsem raziskovanju protifašizma v naših krajih, feminismu, novim smerem marksističnega iskanja in analize. Veliko je pisala v glasilo Institut za zgodovino osvobodilnega gibanja, a tudi v druge časopise in revije. Lotila se je veliko tem, od zgodovine do problemov, ki so nastajali v odnosu med znanostjo in politiko.

Dajala je drzne pobude, nor za srečanje med skupino italijanskih in slovenskih dijakov v kavarni San Marco, da bi se med seboj spoznali in podebatirali brez stereotipov. Bili so časi, ko je bilo to nekaj izjemnega. Licia Chersovani je imela iskren, a po svoje robat značaj. Ni imela rada laskanja in sprenevedanja, govorila je neposredno, brez dlak na jeziku, tudi za ceno zamere. Tudi sama se spominjam njene robatosti in iskrenosti. Zato ji nisem nikoli zamerila. Glavna je bila zanj moralna doslednost.

Umrla je pred dnevi, pri devetdesetih.

LICIA CHERSOVANI

MELANIE KLEIN Acquafitness v ritmu afriških bobnov

Študijski center Melanie Klein je tečajnikom acquafitnessa pripravil presenečenje. Vsak mesec se bo ena lekcija odvijala v ritmu afriških bobnov. Bobnar bo kratkočasil tečajnike že v ponedeljek, 21. januarja.

Acquafitness je vadba, primerna za vse starosti, njen cilj pa je krepitev zdravja, izboljšanje psihofizičnih sposobnosti in sploh kakovosti življenja. Vadba se odvija v bazenu hotela Pesek na Pesku ob ponedeljkih in četrtekih (od 19.30 do 20.10 ali od 20.15 do 20.55).

Zainteresirani imajo na voljo izkaznice s petimi, desetimi ali pet-najstimi vstopi.

Za informacije se lahko obrnete na tel. 345-7733569 ali z mailom na info@melanieklein.org; vpisovanja v Ul. Cicerone, 8 (ponedeljek in četrtek 9.00 - 13.00 in sreda 12.30 - 15.00).

SV. IVAN - Danes Na Vrtljaku troglavi zmaj in princeske

Pred dobrim mesecem je na prošnjo Zadružne kraške banke na Gledališkem vrtljaku otroke obiskali in obdaroval sveti Miklavž, obenem pa smo si lahko ogledali poučno igrico Vsi otroci sveta gledališča Kukuc iz Lendave. Potem pa je Vrtljak miroval, saj so imeli otroci v razdobju od Miklavža do konca božičnih počitnic vse polno lepih doživetij in bolj malo časa za gledališče. Danes pa se začenja zadnji, morda najlepši del letošnje sezone: sestavlja ga dve lutkovni predstavi v izvedbi dveh izmed najboljih otroških gledališč v slovenskem prostoru, Mini teatra iz Ljubljane in Lutkovnega gledališča iz Maribora, zadnja na vrsti pa bo igrana predstava v izvedbi priljubljene domače odrške skupine, Slovenskega odra.

Današnja predstava bo gotovo prevzela malčke, pa tudi njihove odrasle spremjevale. Ti naj kar stisnejo k sebi svoje najmajhše, da se ne bi prestrašili, ko bo na oder prirfal strašni zmaj s tremi glavami. Potolažijo naj se, da je to le lutka in da se bo gotovo vse srečno končalo, kot v vsaki pravljici. Kot se za zmaja iz pravljice spodobi, se hoteče tudi ta poročiti s princesko. Nič lažjega kot to, saj izve za kralja, ki ima tri neporocene hčere. To so: princeska Jera, ki cele dneve krči in tul in se pritožuje; princeska Bistra, ki je odločna in pogumna, pa še tako pametna, da prekaša samega kralja; princeska Mila pa je res mila in dobra in prijazna. No, zmaj misli, da bo lahko poročil vsaj eno od teh in zato prosi kralja za njihovo roko. Kako se bo to iztekel, pa bodo otroci izvedeli na predstavi. Vezno besedilo jim bodo v živo pripovedovali Katja Povše, Saša Pavlin Stosič in Klemen Janežič, ki bodo seveda potem animirali lutke in jim posojali glas. Predstava je nastala v okviru mednarodnega evropskega projekta »Puppet Nomad Academy 2«. Po motivih pravljice Milade Mašatove je igrica napisala Petronela Dušoša, ki predstavlja tudi režira. Avtor glasbe je Peter Tarkay, likovno pa je predstavo zasnoval Miro Duša.

Kot vedno bosta na sporedu dve predstavi: ob 16. uri je na vrsti abonma red Villa, ob 17.30 pa abonma Škrat, seveda v Marjine domov pri Svetem Ivanu. Kot vedno, si igrico si lahko ogledajo tudi tisti, ki nimajo abonmaja, tako da kupijo listek pri blagajni, kjer bodo zbirali tudi risbice o predstavi. Vsi otroci sveta, ki je v decembri spremjalna Miklavžev prihod. Do začetka predstave bo otroke zaprosila animatorka ŠC Melanie Klein. Vabljeni v velikem številu, ker bo predstava zares lepa!

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 20. januarja 2013

BOŠTJAN

Sonce vzide ob 7.38 in zatone ob 16.54 - Dolžina dneva 9.16 - Luna vzide ob 11.46 in zatone ob 1.51

Jutri, PONEDELJEK, 21. januarja 2013

NEŽA

VREMEN VČERAJ: temperatura zraka 3,5 stopinje C, zračni tlak 1010 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 10 km na uro jugo-vzhodnik, nebo rahlo oblacočno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 10 stopinj C.

OKLICI: Christian Mariani in Sara Bonanza, Gianni Zoldan in Paula Inkeri, Franco Gherardi in Hetti Punton, Andrea Movio in Stefania Varrella, Davide Garofalo in Roberta Consenza, Stefano Marcucci in Debora Donno, Alessandro Fabjan in Debora Iacobini, Giorgio Cecchetti in Sabrina Colombari, Sergio Scopas Cantis Flores in Paola Bruni, Michele Covacevich in Lorella Palmisano, Diego Bolis in Elisa Corubolo, Paolo Lucarelli in Serena Pecar, Giorgio Catania in Pasqualina Di Gaeta, Giandomenico Bagatin in Federica Parri, Gerardo Tolentino in Selena Bolatti.

SLOVENSKI KLUB
in Salaam otroci oljke
prijejata v
torek, 22. januarja 2013, ob 17.30
predstavitev knjige
dr. Aleša Debeljaka
KNJIGA, KRIŽ, POLMESEC
Pogovor z avtorjem bo vodil
prof. Miran Košuta
Srečanje bo potekalo v
Narodnem domu, ulica Filzi 14
Vljudno vabljeni!

Društvo slovenskih izobražencev,
Knjižnica Dušana Černeta
in Mohorjeva založba Celovec
vabijo jutri v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3,
na razgovor
z raziskovalcem udovskih arhivov
mag. Igorjem Omerzo
ob izidu njegove knjige
»88 stopnic do pekla.
Kako je Zemljaričev Janez
ugrabil Bato Todorovića«
Začetek ob 20.30

SKD TABOR PROSVETNI DOM
DANES, 20. januarja 2013, ob 18.00
gledališka predstava
Miro Gavran
VSE O ŽENSKAH
v izvedbi Gledališke skupine Brce
iz Gabrovice pri Komnu.
Režija
Minu Kjuder in Sergej Verč.
Vabljeni!

SKD Barkovlje Ul. Bonafata 6,
s pokroviteljstvom
ZSKD in Slovenske prosvete
vljudno vabi
DANES, 20. januarja, ob 18.00
na koncert
Od opere do operete
Pozdrav novemu letu
s solisti gledališča
G. Verdi iz Trsta:
Miriam Spano soprano,
Silvia Bonesso mezzo soprano,
Francesco Cortese tenor,
Damjan Locatelli bariton,
pri klavirju Tamara Ražem Locatelli

Pustil si bridki tvoj spomin,
pomoč je tvoja b'la neomajna.
Premlad si odšel,
pravice ni!
Naj mirno zible te
domača gmajna.

(Olaf in Danijel)

+

Nepričakovano in prerano nas je
zapustil naš predragi

Paride Sossi (Biondo)

Z njim žalujejo

žena Loredana, sin Alex, hči Katia,
mama Giuliana, sestra Morana z
družino, teta Pepka, sestrica
Lidija z Armandom in Andrejem,
stric Vittorio z Nello, Nadia
in Walter z družinama

Od njega se bomo poslovili v torek, 22. januarja, od 11.00 do 13.00 v ulici Costalunga.

Žarni pogreb bo v sredo, 30. januarja, ob 14.30 v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah.

Škedenj, Opčine, 20. januarja 2013

Ob boleči izgubi dragega Paride
izrekamo mami Giuliani, sestri
Morani in družini
občuteno sožalje.

Družina Goruppi

Draga Morana,
v tej težki življenjski preizkušnji
smo ti ob strani

učiteljice in sluginji
OŠ A. Gradnika

Ob boleči izgubi dragega brata
izrekamo iskreno sožalje
učiteljici Morani.

Združenje staršev s Cola

Ravnateljica, učno in neučno osebje

večstopenjske šole Općine
izrekamo učiteljici Morani
občuteno sožalje ob prerani
izgubi brata.

+

Sporočamo žalostno vest, da nas
je v Rimu 16. januarja zapustila
mama in nona

Dora Škerk

Za njo žalujejo

sin Robi, hči Renata z družinama in
ostali sorodniki

Rim, Prosek, Kontovel,
20. januarja 2013

Žalovanju se pridružujejo
Danilo, Sonja in Borut

Občuteno sožalje družini ob izgubi
ljube mame in none
Dore Škerk

Marjetica, Danijela, Matej

ZAHVALA

Iołanda Zeriali

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam bili
ob strani v tem težkem trenutku in ki
ste na kakršenkoli način počastili
njen spomin.

Družina

Pogrebno podjetje Alabarda

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 27. januarja, tradicionalni izlet po tržaški okolici. Zbirališče ob 8.30 pri Kalu v Bazovici. Predvidene so približno 4 ure lagodne hoje.

SO SPDT prireja dva avtobusna izleta v Bad Kleinkirchheim 3. februarja in 3. marca. Odhod iz trga Oberdan ob 6.45 in iz Sesljana ob 7.00. Vpisovanje in informacije na smukanje@spdt.org, mlađinski@spdt.org in na tel. 348-7757442 (Laura). Toplo vabljeni!

KRUT vabi na velikonočno potovanje v »večno mesto« Rim, v bližnji Tivolij v ogledom Vile Adriana in obiskom starodavnih mestec Fiuggi, Alatri in Veroli, od 29. marca do 1. aprila. Dodatna pojasnila na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

ZUPNIJA REPENTABOR prireja od 16. do 23. aprila, 8-dnevno potovanje po Romuniji. Prijave in informacije na tel. št.: 335-8186940. Potujemo z letalom in po Romuniji z avtobusom.

Obvestila

POZOR POZOR! Vasi občine Zgonik vabijo vse prijatelje in simpatizerje, da se udeležijo pustnih povork. Obiščite nas v spodnjih prostorih osnovne šole v Zgoniku. Informacije na tel.: 340-9682129 (Tjaša).

ŠC MELANIE KLEIN obvešča, da se nadaljuje sezona acquafitnessa: ponedeljek 19.30-20.10, 20.15-20.55; četrtek 19.30-20.10, 20.15-20.55. Vsak mesec bo ena lekcija potekala v ritmu afriških bobnov. Izkaznico lahko obnovite v uradu, Ul. Cicerone 8 (ponedeljek in četrtek 9.00-13.00 in sreda 12.30-15.00), info@melanieklein.org, 345-7733569.

FOTOVIDEO TRST80 vabi snemalce in fotografje na 13. Fotovideo natečaj

Pogrebno podjetje

ONORANZE FUNEBRI

ALABARDA

na Opčinah, v Boljuncu,
v Miljah, v Trstu in v novem
uradu v Nabrežini, 97

Tel. 040 21 58 318

Pogrebno podjetje
ONORANZE FUNEBRI
ALABARDA

na Opčinah, v Boljuncu,
v Miljah, v Trstu in v novem
uradu v Nabrežini, 97

Tel. 040 21 58 318

ZDURŽENJE SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. Kosovel Trst - Ul. Ginnastica 72 sprejema vpise v otroške jasli za š.l. 2013/14 (pon.-pet. 8.00 - 16.00, tel. 040-573141, www.dijaski.it).

CEGEN - Center splošnega študija: dr. David Ferriz Olivares, dr. Guido Marotto in Sergio Musuruana vabijo na konferenco »Spirulina: najstarejša hrana bodočnosti« v torek, 29. januarja, ob 20.15 na svojem sedežu v Dobroboški ulici 20/3.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 22. januarja, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja. Vabljeni tudi novi pevci.

Barkovlje, 20. januarja 2013
Pogrebno podjetje Zimolo

Sočustvuje z družino Bogatec priateljica Marica Mosetti

Draga Kristina,
v tem težkem trenutku
sočustvujemo s tabo

Katja, Nataša, Nadja, Xenia,
Marija, Alenka, Romina in Elena

Pogrebno podjetje Alabarda

**Draga
Pia
osebnost Primorske
2012**
*Naj te partizanska pesem še dalje
spremlja in opogumlja!
Ponosni smo nate,
vsi pri
TPPZ Pinko Tomažič*

**Za
osebnost Primorske 2012
je bila imenova naša
Pia**
*Iz srca ji čestita
vsja žlahta*

Čestitke

**Draga PIA, zdi se nam, da si kot
peteršilj, saj si vsepov sod, kar se tiče
kulture. Zasluženo si osebnost Pri-
morske. Čestitamo, Vida in Marko.**

**Povodnikinji PII CAH ob preje-
tju Zlatega jabolka iskrene čestitke!
Vaščani Prečnika.**

**Naša PIA je postala »osebnost
Primorske«. Iz srca ji čestitamo in že-
limo še veliko uspehov in zadoščenja
Vaška skupnega Prapropt.**

**Janji in Dejanu se je pridružil
mali PETER. Staršema čestitamo, Pe-
tru pa... Srečno! Kraški kvintet**

**RENATO, naj bo ta dan zazna-
movan s čudovitimi dari, da se bo-
mo s tabo na Orešju vsi veselili, veli-
ko združevanje in sreča naj ti v življenju
teče, 30 poljubov na vsako stran prej-
mi od vseh nas za rojstni dan!**

**Stric RENATO danes svoj 60.
rojstni dan praznuje, da bi se z nami
še dolgo igral, nas s traktorjem vozil
ter zlagati drva in travo kosit učil, mu-
želimo Gaja, Bastian in Abel!**

**Dragi bratranec DANJEL! Do-
brodošel v bando Bandi! Alja in Ja-
ran**

**Jutri praznuje v Dolini MAIRO
okroglih 40 let. Vse najboljše mu že-
lijijo Luisa, Lino, Miranda, Viljam,
Renzo, Patricija in prijatelji.**

**V Prago je štorklja priletela in
malemu SAŠI dobrodošlico zapela.
Mami Vesni, očku Martinu in bratu-
cu Ivotu naj naše iskrene želje pole-
tijo, z novo Branko in nonotom Pao-
lotom se vsi pri družbi Fukuler vese-
limo.**

**Naša TATJANA okroglih 50 let
slavi. Zato ji nazdravimo in ji želimo
vse najboljše teta Sonja, Tiziana,
David, Monika z Manuelom in Va-
lentina.**

Loterija 19. januarja 2013

Bari	51	65	36	2	38
Cagliari	14	46	62	76	83
Firenze	35	82	72	39	64
Genova	88	87	39	17	3
Milan	31	52	49	50	26
Neapelj	39	56	26	40	80
Palermo	4	18	42	23	76
Rim	5	24	38	26	62
Turin	65	16	71	26	62
Benetke	26	51	21	57	45
Nazionale	7	16	62	4	80

Super Enalotto Št. 9

1	6	23	52	58	65	jolly84
Nagradsni sklad						2.401.877,67 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						38.660.078,00 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
17 dobitnikov s 5 točkami						21.193,04 €
1.328 dobitnikov s 4 točkami						272,42 €
49.016 dobitnikov s 3 točkami						14,73 €

Superstar

51
Brez dobitnika s 6 točkami
Brez dobitnika s 5+1 točkami
Brez dobitnika s 5 točkami
4 dobitnikti s 4 točkami
235 dobitnikov s 3 točkami
3.281 dobitnikov z 2 točkama
19.414 dobitnikov z 1 točko
39.340 dobitnikov z 0 točkami

**SLOVENSKO DRAMSKO DRUŠTVO
JAKA ŠTOKA
SREDNJEŠOLSKA SKUPINA**

PRIMOŽ SUHODOLČAN

ŽIVALSKE NOVICE

**Režija in priredba:
VESNA HROVATIN**

**KULTURNI DOM NA PROSEKU
DANES, 20. januarja, ob 18. uri**

Šolske vesti

LICEJ FRANCE PREŠEREN obvešča, da bo potekalo srečanje s starši danes, 20. januarja, ob 10. uri in Dan odprtih vrat v soboto, 2. februarja, v jutranjih urah. Vabljeni!

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča koledar informativnih stankov za vpis na osnovno šolo: COŠ Mara Samša - Ivan Trinko - Zamejski pri Domju v ponedeljek, 28. januarja, ob 17.00; Fran Venturini v Boljuncu v ponedeljek, 21. januarja, ob 16.30; Albin Bubnič v Miljah v ponedeljek, 21. januarja, ob 16.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »V. BARTOL« PRI SV. IVANU sporoča, da bo informativni sestanek za vpis v 1. letnik otroškega vrtca v ponedeljek, 21. januarja, ob 16.30 na ravnateljstvu v Ul. Caravaggio 4; v četrtek, 24. januarja, pa prirejata vrtca v Barkovljah (Ul. Vallicula 11) in v Lonjerju (Lonjerska cesta 240) dan odprtih vrat. Starši se ga lahko udeležijo skupaj z otroki med jutranjim (od 10.00 do 12.00) ali med popoldanskim (od 13.00 do 15.00) urnikom vrtca.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPĆINE sporoča, da bo informativno srečanje za starše otrok, ki bodo v šolskem letu 2013/14 obiskovali prvi letnik otroškega vrtca, prvi razred srednje šole in prvi razred srednje srednje šole v ponedeljek, 21. januarja, ob 16.30 na sedežu ravnateljstva.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča koledar informativnih stankov za vpis v otroški vrtec, kot sledi: Kekec - Boljunc in Miškolin - Boršt v Boljuncu v torek, 22. januarja, ob 16.00; Palčica v Ricmanjih v sredo, 23. januarja, ob 16.00; Mavrica v Miljah v torek, 29. januarja, ob 16.00.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »V. BARTOL« PRI SV. IVANU sporoča, da bo informativni sestanek za vpis v nižjo srednjo šolo pri Sv. Ivanu v torek, 22. januarja, ob 16. uri na ravnateljstvu v Ul. Caravaggio, 4.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽINA sporoča, da bodo potekali dnevi odprtih vrat na posameznih šolah: OŠ J. Jurčič Devin v četrtek, 24. januarja, od 11.00 do 11.45; OŠ S. Gruden Šempolaj v sredo 23. januarja, od 14.30 do 15.30; OŠ 1. maj 1945 Zgonik v torek, 22. januarja, od 14.00 do 16.00.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽINA sporoča, da bodo srečanja s starši sledila na posameznih šolah: OV Gabrovec v torek, 22. januarja, od 15.30 do 16.30; OV Mavhinje v sredo, 23. januarja, od 15.45 do 16.45; OŠ J. Jurčič Devin v torek, 22. januarja, od 16.00 do 17.00; OŠ V. Šček Nabrežina v torek, 22. januarja, od 17.30 do 18.30; OŠ S. Gruden Šempolaj v torek, 22. januarja, od 16.15 do 17.15; OŠ 1. maj 1945 v torek, 22. januarja, od 17.00 do 18.00; Srednja šola I. Gruden Nabrežina v četrtek, 24. januarja, od 17.00 do 18.00.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPĆINE, sporoča koledar informativnih srečanj: vrtec Čok - Općine: 24. januarja, ob 16.30; vrtec Vrabec - Bazovica:

25. januarja, ob 16.00; vrtec Kralj - Trebeč: 28. januarja, ob 10.00; vrtec Štoka - Prosek: 30. januarja, ob 16.00; vrtec Košuta - Križ: 23. januarja, ob 16.00; vrtec Fakin - Col 28. januarja, ob 16.00; OŠ. Bevk - Općine: 22. januarja, ob 15.30; OŠ. Trubar - Bazovica: 28. januarja, ob 16.30; OŠ. Tomažič - Trebeč: 28. januarja, ob 15.00; OŠ. Černigoj - Prosek 22. januarja, ob 15.00; OŠ. Sirk - Križ: 28. januarja, ob 16.30; OŠ. Gradnik - Col: 29. januarja, ob 15.00; srednja šola S. Kosovel - Općine: 22. januarja, ob 16.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »V. BARTOL«, Planinsko društvo Sežana prireja v ponedeljek, 21. januarja, ob 18. uri v

**Društvo Slovencev
miljske občine
Kiljan Ferluga**

vabi na koncert

**TRŽAŠKI PARTIZANSKI
ZBOR PINKO TOMAŽIČ
S TOVARIŠI**

**v soboto, 26. januarja, ob 20. uri
v gledališču Verdi v Miljah**

Vstopnice so na razpolago v uradih ZSKD in na sedežu DSMO v Miljah

gledališču Verdi v Miljah

vabi na koncert

15. GLEDALIŠKI VRTILJAK

Mini teater

TROGLAVI ZMAJ IN PRINCESKE

Dvorana Marijinega doma
pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia, 27.

DANES ob 16. uri (red Vila) in ob 17.30 (red Škrat)

Sodeluje ŠC Melanie Klein

Animacijo je podprla Zadružna kraška banka.

Osmice

IVAN IN SONJA COLJA sta odprla osmico v Samatorci št. 53. Tel. št. 040-229586.

OSMICO sta odprla Corrado in Roberta na cesti za Slivno. Tel. 338-3515876.

PAHOR MARIO ima odprto osmico v Jamljah. Nudi domač prigrizek. Tel. št. 0481-419956.

SALOMON je odprl osmico v Rupi. Tel. 0481-882230.

V LONJERU ima osmico Fabio Ruzzier. Toči pristno domač kapljico s prigrizkom. Tel. 040-911570.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA

SALEŽ 46 je odprt do 20. januarja.
Tel. 040-229439

Poslovni oglasi

BITA - LJUDSKI DOM

je ponovno ODPRTA.

Sprejemamo že rezervacije za pustne plese z večerjo.

Tel. 040-2209058

İŞÇEM

delo kot gospodinjska pomočnica ali negovalka starejših oseb 24/24. Imam veliko izkušenj.

Tel. 00386-70426768

Mali oglasi

38-LETNI FANT z večletno izkušnjo v industrijskem področju, išče kakršnoki resno zaposlitve, tudi v kmetijskem sektorju. Tel. št.: 040-200882 ali 328-1740877.

40-LETNA GOSPA išče delo kot varuška otrok ali kot čistilka. Tel. 342-0664365.

Z DEMOKRATSKO STRANKO NA MEDIJSKEM OBROBJU

Čeprav je zavozil državo, Berlusconi še vedno v igri

VOJMIROV TAVČAR

Predvolilna kampanja v Italiji je že na višku, čeprav se bo uradno obdobje predvolilne kampanje začelo šele prihodnji petek. Takrat bo začela veljati strožja pravila, ki naj bi zagotovila večjo uravnovešenost v propagandni kampanji, ki je bila do slej povsem neuravnovezena. Odkar je malo pred božičem zaradi nezaupnice, ki mu jo je izreklo Ljudstvo svobode Silvia Berlusconija, premier Mario Monti napovedal nepreklicen odstop, je bila kampanja burna, poteka la je brez vsakršnih pravil, levji delež medijskega prostora pa si je brezobzirno zagotovil prav vodja desničarske povezave, ki je bil po podatkih turinskega dnevnika La Stampa od 24. decembra do 14. januarja kar 58 krat gost radijskih in televizijskih oddaj (v prepuščaju dva nastopa vsak dan).

Predsednik vlade Mario Monti, ki se je po formalnem odstopu prav tako rad pojabil na televizijskih ekranih, je zaostal za nekaj ur, na tretjem mestu pa je zelo velikim zaostankom sekretar Demokratske stranke Pierluigi Bersani.

Izvedenci družbe Geca Italia (preučuje in raziskuje medijsko sceno) so na osnovi podatkov Auditela preračunali, da je bil voditelj desničarske povezave med 24. decembrom in 13. januarjem na televizijskih zaslonih skupno 28 ur, 56 minut in 32 sekund. Monti je bil v istem obdobju na zaslonih 20 ur in 13 minut, medtem ko si je Bersani, ki je sicer dejal, da rad odstopi del svojega medijskega prostora novicam o mednarodnem dogajanju, »priporil« samo 12 ur in 20 minut. Pri tem je treba opozoriti, da so raziskovalci družbe Geca upošteli sicer vse najpomembnejše televizijske in radijske postaje, nekaj krajinskih postaj, ki so voditelju desničarske povezave odmerile veliko prostora, pa so prezrli.

Neuravnovezena medijska slika po svoje odraža dejstvo, da je italijanska predvolilna kampanja svojevrstna in da odmevi med ljudmi niso takšni kot v drugih evropskih državah. Marsikje drugje bi volivci sprejeli odločitev nekega politika, ki je privedel svojo državo na rob bankrota, da pri skoraj 76 letih kandidira še šestič, s tako porogljivim krohotom in s ta-

ko izrazitim odklonom, da bi bil prisilen k umiku, medtem ko je italijansko javno mnenje to dejstvo sprejelo kot nekaj normalnega. Še več, mnogi so prisluhnili njegovim domislicam in zopet nasedli njegovim oblubam. Če naj verjamemo raziskovalcem javnega mnenja, naj bi v tem času podpora Berlusconiju narastla. Preden je napovedal svojo zopetno kandidaturo so ankete pripisale Ljudstvu svobode 13 odstotkov glasov, sedaj pa naj bi se stranka približevala 18 odstotkom. Ni jasno, ali je voditelj desne sredine pridobil nove glasove ali pa samo podporo dela svojih do pred nedavnim razočaranih somišljenikov.

Pri tem je zanimivo, da Berlusconi svojih volivcev ni prepričal z argumenti. Njegovi televizijski in radijski nastopi niso namenjeni orisu programa, ampak so samo ponavljanje skečev, ki jih uprizorja od leta 1994. Ne manjkajo zopetne oblube o nižanju davkov, opozarjanje na komunistično nevarnost (pred nedavnim je članice sodnega senata, ki ga je obsojal na plačilo preživnine nekdanji so-pri Veronici Lario, označil za komunistke in feministke povrh). Tu-

di obtoževanje tekmecev, da ga napadajo iz sovrašča in gole zavisti je stalica njegovih nastopov. Take uprizoritve mu ni znal preprečiti niti njegov medijski nasprotnik Michele Santoro med odmevno oddajo Servizio pubblico. Svojemu repertoarju je vodja desničarske povezave v tistem primeru za nameček dodal še brisanje svojega stola, na katerem je nekaj minut sedel novinar Marco Travaglio.

Vendar Berlusconiju očitno ne nasedajo samo preprosti volivci, ampak tudi mnogi novinari. Značilen primer je bil pred nekaj dnevi predlog, naj bi za predsednika države kan-didiral sedanj predsednik Evropske centralne banke Mario Draghi. Čeprav je bilo očitno, da je šlo samo za »medijsko vabbo« brez kakršne koli stvarne osnove, so mnogi novinari zavezno ugriznili vabo in zagotovili Berlusconiju odmev, ki bi ga tak predlog v nobenem primeru ne zasluzil. Dodati je tudi treba, da ni nikče imel za potrebo, da bi voditelja desne sredine vprašal, ali je kandidaturo sploh uskladil z neposredno prizadetim.

Pisatelj Roberto Saviano je zaskrbljeno opozoril, da z medijsko pomočjo Italija sprejema kot nekaj novega Berlusconijevo sporočilo, medtem ko so bili še pred nekaj meseci mnogi prepričani, da bo javno mnenje njegovo zopetno kandidaturo zavrnilo z življanjem in odkritim neodobravanjem. Zato je pozval vse, naj Berlusconija sploh ne jemljejo resno, ampak naj ravnajo z njim kot z muhavim otrokom in naj ga ignorirajo, tako kot starši ignorirajo otrokovo muhavost ali grde besede, saj je to edini način, da se izniči paglavčev užitek v izzivanju. Še daje je šel sicer resnobni nekdanji beneški župan Massimo Cacciari, po katerem sodi raziskovanje načina, kako se ljudje odzivajo na Berlusconijevo propagando, v delo-krog antropologa ali pisatelja, ker mu politolog ni kos.

Mario Monti, ki si je v tem času znal tudi priboriti dober del medijskega prostora, v svojih dosedanjih nastopih še zdaleč ni bil takoj uspešen kot Berlusconi. Njegovi povezavi nekaterje javnomenske raziskave pripisujejo 14 do 15 odstotkov glasov, nekatere druge pa še nekaj odstotkov manj. Montijeva državljačka izbira naj bi se držala dovolj dobro, medtem ko naj bi krepko zaostajala tako Casinijeva UDC kot Finijeva FLI. Montijev ugled v Evropi in svetu je še vedno velik, kot med drugimi dokazuje dejstvo, da ga je pred nekaj dnevi podprt predsednik poslanske skupine Evropske ljudske stranke Joseph Daul, toda italijanski volivci v tem slabem mesecu predvolilne kampanje še ni prepričal. Predvsem pa ne kaže, da bi pridobil podporo med somišljeniki Ljudstva svobode, pa čeprav mediji njegovim nastopom zagotovljajo znaten odmev.

Čeprav se tudi Monti nekoliko prilagodil trendu in tudi on v volilni kampanji rad marsikaj obljudbla, so njegovi nastopi veliko bolj stvarni od Berlusconijevih, toda prav ta del njegovega sporočila očitno ni »vzgalo«. Morda tudi zato, ker so mediji namenili veliko več pozornosti polemikam, bodicam, ki jih je namenil včasih levi sredini, včasih pa Berlusconiju, kot pa programske delom njegovih nastopov.

V dvajsetih letih Berlusconijevga nastopanja so se tudi mediji pravidili na senzacionalizem in so veliko bolj dovezni za domislice, za prepire, v bistvu za ves tisti karneval, ki je še zlasti v volilnih kampanjah značilen za italijansko politično sceno. Ob soočenjih je vselej glavno vprašanje, kdo je zmagal in kdo je izgubil, kdo je bil medijsko uspešnejši (tudi med ameriško volilno kampanjo so italijanski mediji pri soočenjih med Barackom Obamo in Mittom Romneyjem izpostavljeni zlasti to plat) medtem ko je vsebinski del nastopov v ozadju. Intervjuji s politiki, še posej radijski in televizijski, tudi odražajo tak pristop.

Odgovornost medijev je nesporna in je tudi precejšnjaja, ob njih pa pa se mora tudi Demokratska stranka verjetno vprašati, zakaj je med volilno kampanjo tako neodmevna. Pierluigi Bersani je večkrat povedal, da bo volivcem skušal prikazati resnične razmere in se je zato odpovedal senzacionalističnim in populističnim pri-

stopom, vendar ni normalno, da stranka, ki ji vse javnomenske raziskave pripisujejo največ glasov, svojega stvarnega pristopa ne zna spremeniti v Novico (velika začetnica se ni zapisala, ampak je hotena). Lansko jesen je DS s primarnimi volitvami znala zopet pritegniti volivce, njene poteze so bile medijsko odmevne, pri-ljubljenost med ljudmi je naraščala. Dovolj pa je bilo, da se je Berlusconi odločil za zopetno nastopanje, da je Monti prav tako sklenil kandidirati, da se je za nastop v politiki odločil pa-lemski sodnik Antonio Ingroia, da je Demokratska stranka izgubila dober del svoje medijske odmevnosti.

Pierluigi Bersani je v teh dneh večkrat poudaril, da je bil med italijanskimi politiki edini, ki je bil izbran za kandidata za predsednika vlade na primarnih volitvah in da ga je podprlo kar nekaj milijonov volivcev. Kljub temu je tudi edini, ki v strankinem simboli ni vsilil svojega imena, ker so po njegovem mnenju personalistične stranke, ki so zgrajene po meri tega ali onega bolj ali manj uspešnega voditelja, škodljive za demokracijo.

Toda te trennosti, te svoje resnosti, tega umirjenega nastopanja Bersani doslej ni znal spremeniti v Novico, njegovi pogledi niso glavni predmet debate v volilni kampanji. Do volitev manjka še dober mesec in Demokratska stranka ima še čas, da zopet prevzame pobudo in tisto vodilno vlogo, ki bi jo moral imeti. V petek je bil s tega vidika pomemben korak preklic nekaterih spornih kandidatur na Siciliji in v Kampaniji. Odločitev jamstvene komisije, ki ji predseduje Luigi Berlinguer, je zelo pomembna, saj dokazuje, da načela o neoporečnih kandidatih niso prazne besede in predvolilna propaganda, ampak praksa, ki jo želi stranka uveljaviti. Komisiji lahko očitamo dejstvo, da je bila počasna in bi morala ukrepati še preden je omenjene kandidate prepustila na primarne volitve (na katerih so se glede na svoj vpliv tudi uveljavili), priznati pa ji je treba pogum, da je po dolgem premisleku vendarle preprečila kandidaturo ljudem, ki jih bremenijo konflikti interesov ali nekatera druga sporna dejanja. S takoj odločitvijo se je Bersani najbrž zameril nekaterim krajevnim strankinim veljakom, nedvomno pa je utrdil svoj ugled med volivci in med člani. Dodaten pogum je treba vodstvu Demokratske stranke priznati, ker je umaknila kandidate v deželah, ki so lahko odločilne za razmerje sil v senatu. Sedanj volilni zakon, zloglasni »porcellum« zmagovalcu jamči trdno večino v poslanski zbornici, ker je predvidena nagrada, ki naj zmagovali povezavi zagotovi v spodnjem domu najmanj 55 odstotkov sedežev, medtem ko je sestava senata v veliko večji meri odvisna od rezultatov po posameznih deželah, saj je »nagrada« dodeljena na deželni osnovi in največ glasov ima v zgodnjem domu tisti, ki se uveljavlja v deželah kot so Lombardija, Veneto, Kampanija in Sicilija, ki imajo največje število prebivalcev in zato izvolijo največ senatorjev. Kaj pomeni imeti pičlo večino v zgornjem domu pa je v obdobju 2006-2008 zelo grenko občutil na lastni koži Romano Prodi. Po primarnih volitvah je petkov sklep jamstvene komisije pomemben korak, ki lahko znatno zoži razkorak med politiko in ljudmi in priklice na volišča tudi tiste, ki so od Bersanija in njegovih zahtevali večje jasnosti. S tega vidika je zelo zgovorno sporočilo, ki nekdanjega šefa vsedržavnega protimafiskskega tožilstva Piera Grassa, ki je po twitterju sporočil: »Omamen vonj nespornih kandidatur: kako lepo je biti v dobri družbi.«

Javnomenske raziskave bolj ali manj verodostojno nakazujejo samo nek trend, kako pa se bodo zares odločili italijanski volivci, bo znano še 26. februarja. Samo takrat bo jasno, ali je Demokratska stranka prepričala volivce ali je na volitvah zmagala in v kolikšni meri. Vendar tudi v primeru zmage bo lahko prevzela krmilo države samo, če bo dovolj kredibilna. Eden od pogojev za to pa so bile prav neoporečne kandidatne liste, v nadaljevanju pa bo treba spremeniti v Novico tudi konkretne predloge, kako se lotiti stvarnih gospodarskih težav, ki jih ne bo malo, kot je jasno pokazalo poročilo Banke Italije.

Novinar Andrej Černic v Kabulu, Heratu in Farahu

Slovenski vojaki zavučajo Afganistan

ALJOŠA FONDA

Tudi slovenska vojska se počasi umika iz Afganistana, do konca leta 2014 naj bi mednarodne sile zapustile državo. »Kako bo potem, pa je še velika neznanka,« pravi mladi novinar Andrej Černic. Med sedmimi novinari, ki so tik pred božičem spremljali slovenskega obrambnega ministra Aleša Hojsa na uradnem obisku pri slovenskih vojakih in silah ISAF v Afganistanu, je bil tudi Doberdobeč, ki piše za slovenski teknik Reporter. Tridnevni obisk je minil hitro in je večinoma potekal po protokolu, mladi novinar pa si je vsekakor ustvaril neko sliko o tamkajšnjih razmerah. Povoril se je s slovenskimi in na kratko z afgananskimi vojaki ter intervjuval slovensko civilno funkcionarko, ki dela v mestu Herat. Slednja mu je razložila, da lahko tudi v Afganistanu tu pa tam naletimo na kako spodbudno novico.

Ministrova delegacija je bila na poti od 20. do 23. decembra, v njej je bilo vsega skupaj 26 ljudi. Med njimi je bilo tudi nekaj ameriških marinsov, oficirjev iz Kolorada, ki so se delegaciji pridružili na letu iz Ljubljane v Kabul. V prestolnici so Slovenci nekaj ur prebili v vojaški bazi ob letališču, nato so jih s transportnim letalom C-130 prepeljali na slabe tri ure oddaljeno zahodno mejo. Slovenski vojaki so namreč nastanjeni v vojaških oporiščih v pokrajini Farah in Herat - prva je na meji z Iransom, druga pa severne meji tudi s Turkmenistonom. Dejavnosti na tem koncu vodi italijanska vojska, navzoči so Američani, v ta sklop pa sodi tudi slovenski kontingen. »Srečanja so bila večinoma uradna. Iz varnih vojaških oporišč te načeloma ne spustijo, v resnici pa tudi sami vojaki ne hodijo ven, če ni nujno potrebno. Enkrat smo šli ven ob njihovem spremstvu,« pravi Černic. Obisk uradnih delegacij je za tamkajšnje varnostne sile izvir, saj morajo gostom zagotoviti stodostno varnost. Gostje pa se morajo vedno držati pravil.

79 slovenskih vojakov

Trenutno je v Afganistanu 79 slovenskih vojakov, med njimi je tudi sedemerica specialcev, nastanjeni v Kabulu. V zahodnih pokrajinalah Afganistana koncentracija upornikov ni tako velika, vsekakor ni primerljiva s Kandaharjem na jugu ter z goratimi predeli na severu države. V Heratu je za afganistske razmere manj napeto, napadi in spopadi niso na dnevnem redu. Slovenski vojaki se v oporiščih ukvarjajo z logističnimi dejavnostmi, povezanimi z urjenjem domačih policistov in vojakov, zato tudi nimajo potrebe, da bi se redno odpravljajo na teren.

Slovenske novinarje je med drugim zanimalo, kako vojaki doživljajo afganistsko izkušnjo. Povedali so jim, da dnevi niso vsi enaki, ritem in urniki so odvisni od funkcije in dnevnih zadolžitev. Mi-

sija traja šest mesecev in vključuje 14-dnevni dopust, po koncu misije pa lahko vojak zaprosi za ponoven odhod v tujino (slovenska vojska je navzoča tudi v Libanonu in na Kosovu). Nekateri vojaki, ki so se pogovarjali s Černicem, so v Afganistanu že tretjič ali četrtič, in Azijo pa jih poleg pustolovskega duha gotovo žene tudi finančna plat. Slovenski vojak v Afganistanu (daleč od doma in na nevarnem območju) zasluži precej več kot doma - baje približno štirikrat toliko. Novinar je v oporiščih zaznal nekaj napetosti, ki jo je verjetno povzročila ravno skrb za varnost delegacije, vzdružje pa je po njegovem vtišu razmeroma dobro, saj so oboroženi spopadi redki.

Kako bo po letu 2014?

Aprila letos se bo slovenski kontingen v skladu z načrti zmanjšal z 79 na 60 vojakov, konec tega leta pa naj bi jih ostalo le še 30. Do konca leta 2014 se bodo vse tuje vojaške sile umaknile, sodelovanje z afgananskimi organi pa se ne bo prekinilo. Izvedenci in morda tudi specialci bodo še na delu, države udeleženke mirovne misije pa so že zagotovile tudi denarno pomoč. Slovenija naj bi letno prispevala 500 tisoč dolarjev (375 tisoč evrov). Brez te pomoči se red in mir verjetno ne bi mogla ohraniti, državljanjska vojna je stalno na preži.

Prava uganka je, kako se bodo afganistske oblasti znašle po 31. decembru 2014. Nihče ne more tega napovedati. »Nerealno je predvidevati, da bodo Afganistanci takoj prevzeli standarde, ki jih pričakujemo na zahodu,« pravi Černic, ki se je med obiskom pogovarjal z več ljudmi. Nekaj je izvedel tudi o življenju zunanj oporišč, v mestih in na podeželu. »Vsi opažajo razliko med našim pojmovanjem tega, kar bi moral tam biti in mišljenjem domačinov. Afganistan deluje po plemenki logiki, s tem da vidika pa je tudi pojav korupcije razumljiv. Zelo visoka stopnja korupcije je prvi očitek, ki leti na Afganistano. Mi pravimo temu korupcija, zarne je to dajatev,« opozarja. Ko pošteje na pot konvoj s stotimi tovornjaki, dobro veš, da se jih bo vrnilo nekaj manj, recimo 95. »Pet se jih bo po poti porazgubilo, zaplenili jih bodo glavarji raznih plemen - za svoje potrebe in potrebe ljudstva.« Plemenata govorita zanima nafta, a tudi les: če prevažaš deset ton lesa, bo do cilja pač prispealo devet ton. Tudi domači prevozniki navadno spoštujejo ta pravila.

Posebno poglavje predstavlja carnik, eno najbolj zaželenih delovnih mest. »Afganistanci so navadno kupovali delovna mesta in ta sistem morda še velja. Za mesto carnika so včasih odšeli zelo visoko svoto - na tisoče dolarjev. Carnik pa ima na mejnih prehodih in med posameznimi regijami pravico zahtevati podkupnino oziroma cestnino.«

V Afganistanu se trenutno srečujeta dve popolnoma različni mišljenji. Černicu so povedali, da imajo zahodnjaki

na primer pogoste težave z domačini, ki vozijo njihova vozila. Šoferjev baje ne skrbi, kdaj se bo vozilo znašlo brez goriva: ko se to zgoditi, se vrnejo nazaj peš. »Že trideset let so v vojni in nedvomno so veliki bojevni, organizacija in načrtovanje pa pri njih je pešata. Res je tudi, da je bilo vozil in tehnologije pod talibani zelo malo.«

Sodobna zaostalost

Večkrat slišimo, da so tuje sile intervenirale v Afganistanu, da bi vzpostavile demokracijo, a da domačini na to niso pripravljeni, ker je njihovo mišljenje različno. »Saj drži, a ni tako enostavno. Talibanski model ni bil vedno prevladajoč, ni večen. Okrepil se je sredji 80. let, ko so domačini borili proti Sovjetski zvezji. Pred tem je bila afganistska družba vsaj v mestih napredna,« razmislija doberdobski novinar. Zgovern pričer prihaja iz mesta Herat, kjer si v 70. letih redno videval po ulicah dekleta v mini krilih. Oblačilo burka, ki žensko pokriva od glave do tal, pa je pod talibanskim režimom postalo obvezno. Herat je bil tudi zelo bogat s kulturo in zgodovino, po tridesetih letih vojn in pranja možganov pa so posledice več kot očitne. Afganistan včasih ni bil to, kar si danes predstavljamo.

Opisane dileme

V pokrajini Herat so tudi največja gojišča opija. Na podeželju je to glavni vir preživetja, saj druge rastline ne uspevajo. »Pri nas gojijo krompir, tam pa opij. To delajo navadni kmetje, ki s prodajo kilograma opija zaslužijo en dolar,« je izvedel naš sogovornik. Ni treba posebej poudariti, da ustvarjajo preprodajalci opija neprimerljivo večje dobičke, ki si jih kmetje morda niti ne predstavljajo. Ko bi uspelo povsem preprečiti gojenje opija, bi vse te ljudi spravili v obup, saj bi unicili njihov edini vir preživetja. Obup pa

je lahko dobra vzmet za samomorilske atentate.

(Podobne dileme so značilne za številne države proizvajalke mamil. Pred leti se je podpisani mudil v Boliviji, ko je bil predsednik Evo Morales pravkar izvoljen. Tam je koka za domače poljedelce glavni vir prihodkov, iz nje pa poleg tradicionalnih zdravil in poživil pridobivamo kokain. Ko bi gojenje koke prepovedali, bi lep del tamkajšnjih že tako revnih prebivalcev popolnoma obubožal. Res je tudi, da so se plantaze koke svoj čas razširile po državi prav zaradi vse večjega svetovnega povpraševanja po kokaunom.)

Pa še kanček optimizma

V Afganistanu pa se lahko zgodi tudi to, da naletiš na pozitivne novice. Andrej Černic v Reporterju objavil dve reportaže ter intervju z Melito Šinkovcem, civilnega funkcionarja ministrstva za obrambo, ki se v Heratu v sklopu sil ISAF ukvarja z obujanjem tamkajšnje univerze. Razložila mu je, kako to poteka in kakšni so odnosi med mladimi Afgananci. Ženske so vsekakor v podrejenem položaju, Šinkovčeva pa v pogovorih z mladimi in izobraženimi domačini opaža spremembe. Odnos do žensk je pri mladih odpretejš: obstaja želja po uveljavljanju pravic žensk, dogovorjene poroke pa jim ne dišijo - raje bi se poročili z ljubljenim dekletom.

Ženske so se po drugi strani začele organizirati. Tih so nastala prva ženska ljubiteljska društva, Afganistanke so se začele družiti in občasno med seboj debatirati. Nasilje nad ženskami pa je na žalost še vedno del vsakdana, čeprav urednih statistik o tem pojavi ni. Melita Šinkovc je omenila, da veliko žensk zdravijo na oddelku za opeklne, kjer si človek lahko ustvari mnenje o tem, kako moški ravnajo s svojimi ženami.

Z leve v smeri urinega kazalca: konvoj oklepnikov v bazi Sayar; pripadniki afganistske vojske; burke v bazaru kabulske vojaške baze; pogled od znotraj na konvoj slovenske vojske; helikopter po pristanku v oporišču Fob Farah; ob naslovu Černic v vojaški preobleki

A. ČERNIC

Katalonija naj bi prihodnje leto postala samostojna država v okviru Evropske unije

Dogovor dveh največjih katalonskih strank o postopku za referendum o neodvisnosti

Sporazum je podpisan: v letu 2014 se bodo Katalonci odločali o osamosvojitvi. Predsednik manjšinske katalonske vlade, lider nacionalistične stranke Convergencia i Unió Artur Mas in voditelj opozicijske levicarske radikalne katalonske stranke Esquerra republicana da Catalunya Oriol Junqueras. Slednji je s tem podpisom formalno priznal, da je vladna stranka v primerjavi s prejšnjim mandatom spremila svojo socialno in davčno politiko, poleg tega pa je tako naredil odločilni korak na poti k samoodločbi Kataloncev.

Sporazum je kratek, tri strani, na katerih sta stranki zapisali, da soglašata, da omogočita katalonskemu narodu, naj se izreče o možnosti, da se Katalonija spremeni v samostojno državo v okviru Evrope, da bi ji tako zagotovila ustrezna in potrebna sredstva za premostitev sedanja gospodarske krize, da se omogočita rast in razvoj ter se zagotovita medsebojna povezanost in blagostanje katalonske družbe.

Mas in Junqueras sta se zato odločila za dokument s pomenljivim naslovom »Deklaracija o suverenosti katalonskega naroda« ki predvideva postopek, najprej pogajanja in dialog z špansko državo, nato pa referendum o oblikovanju Katalonskega sveta za nacionalno tranzicijo, ki bi potekal v letu 2014, na njem pa bi se državljanji odločali o samostojni državi v evropskem okviru.

Dokument se začenja s kratkim zgodovinsko-političnim uvodom: po treh desetletjih je šel velik del katalonstva v pozabu, za kar je kriva španska država, ki je vključila Katalonijo ne

da bi ji omogočila, da bi izrazila svoje nacionalne težnje, ni ji zagotovila pravice do samoupravljanja in niti di vrednotenja lastne nacije. Zaradi tega zadržanja španske države in zaradi njene večkratnih negativnih odgovorov so danes potrebne spremembe. Zato CIU in SRC ocenjujeta, da mora Katalonija začeti novo pot, ki bo temeljila na pravicah do odločanja za zagotovitev socialnega napredka, gospodarskega razvoja, krepitve demokracije ter vrednotenja kulture in lastnega jezika.

Na teh temeljnih predpostavkah sloni dogovor med obema katalonskima strankama, ki tako soglašata o politični odločnosti, da pripravita posvet vsega katalonskega naroda, ki naj demokratično in svobodno odloča o svoji skupni prihodnosti. Po mnenju teh strank se Katalonija nahaja pred priložnostjo, ki se vsakemu narodu pojavi samo enkrat vsakih več generacij: priložnost, da ustanovi novo državo, da tako postane protagonist lastne zgodovine: Gre za priložnost, da Katalonci postavijo politiko v središče svoje javne razprave, priložnost za oblikovanje boljše družbe, ki bo temeljila na socialni pravici in enakopravnosti, »priložnost, da potrdimo svojo zavzetost za demokracijo, za mir in za Evropo.«

V dokumentu so nadalje zapisali, da mora Katalonija razpolagati s sredstvi države, ki bi državljanom zagotavljali uresničitev ideje o lastni državi. »Katalonija bi lahko živila veliko bolje kot živi sedaj,« so zapisali. To bi se lahko zgodilo, če bi Katalonija po eni strani razpolagala z vsemi sredstvi, ki jih ustvarajo katalonski državljanji in katalonska podjetja, po drugi strani pa z ustanovitvijo sveta o prihodnosti politike Katalonije, ki bi imel tu-

možnost odločanja, torej politično oblast glede vsega, kar zadeva Katalonijo, njen razvoj in njeno prihodnost.

Otdot torej dogovor med obema katalonskima strankama, da bi se lahko katalonski narod izrekel z referendumom o možnosti, da bi Katalonija postala država v evropskem okviru, da bi lahko na ta način razpolagala z vsemi sredstvi, ki so potrebna za premostitev gospodarske krize, za omogočanje rasti in za zagotavljanje kohezije in dobrotiba katalonske družbe.

Dogovor stječe šest točk:

1. Sestava Deklaracijo o suverenosti katalonskega naroda na prvem rednem zasedanju katalonskega par-

lamenta; deklaracija mora imeti za cilj potrditev dogovora v parlamentu o uveljavljanju pravice katalonskega ljudstva do samoodločbe.

2. Odobritev zakona o posvetovanju izhajajoč iz dela, ki je bilo opravljeno v prejšnji zakonodajni dobi, seveda z vključitvijo vseh določil, m o katerih bi prišlo fo konzenza v katalonskem parlamentu. Gledate tega obstaja dogovor, da se razprava o teh vprašanjih začne najkasneje konec januarja 2013.

3. Odprtje pogajanj in dialoga s špansko državo za izvajanje pravice do samoodločbe, ki bi vključevala pravico do razpisu referendumu, ki ga že predvideva zakon 4/2010 katalonske-

ga parlamenta o javnem izrekovanju preko referendumu.. Da del je treba dokončati v prvi polovici leta 2013.

4. Ustanovitev Katalonskega sveta za nacionalno tranzicijo, kot telo spodbujanja, koordinacije in participacije vlade katalonske Generalitat ob pripravi postopka za nacionalno tranzicijo z namenom, da se zagotovi njena uresničitev. To telo bodo integrirali z osebnosti priznanega prestiža, predstavnikov raznih teles, ki so vezana na proces nacionalne tranzicije, z namenom, da pripravi referendum. Svet bo moral omogočiti vključitev ekonomskih, socialnih in kulturnih ustanov, pa tudi političnih sil, ki so soglašajo z odločitvijo o razpisu in izvedbi referendumu.

5. CIU in ERC se obvezujeta, da bosta delovali za sprejem vseh formalnih, pravnih in institucionalnih ukrepov pred 31. decembrom 2013, da se vzpostavijo pogoji, da se v tem roku napove referendum, ki naj se izvede v naslednjem letu, razen v primeru da bi ekonomsko in politično stanje terjala zakasnitev. Vsekakor bosta datum sporazumno določili obe stranki.

6. Izvedba referendumu, da bi se lahko katalonski narod izrekel o možnosti, da Katalonija postane samostojna država v evropskem okviru.

Stranki se ob koncu dokumenta zavezujeta, da bosta naredili vse, da bo izid referendumu ugoden.

Gagauzi, skoraj nepoznana manjšina Bolgari jo zatirajo, Turki jo želijo poturčiti

Gagauzi so majhen narod, ki je v Evropi skoraj popolnoma nepoznan. Živijo v več državah, največ v Moldaviji in marsikdo njihovi identiteti ugovarja. V Bolgariji so Gagauzi majhna manjšina, živijo pa na severovzhodu države. Njihov najvidnejši predstavnik je pop Vasilij Selemet, ki nsi že dolgo prizadeva, da bi ta majhna narodna skupnost preživel.

Selemet je pop cerkve Marijinje vnebovzetja v Kavarni, mestecu ob črnomorski obali, nedaleč od meje z Romunijo. Če ga pogledaš od daleč, opaziš, da je nekoliko podoben Nikolaju Tolstoju. Doma je iz Besarabije, ozemlja, ki si ga danes delita Ukrajina in Moldavija, v Bolgarijo pa je prišel po padcu berlinskega zida. Pred dvajsetimi leti bolgarski ne govoril, ker je njegov materni jezik gagaužčina, jeziki, ki je blizu bnturščini. Vendar Gagauzi niso muslimani, ampak so pravoslavni, ljudje, ki so skušali z mnogimi Bolgari bežali pred otomanskim cesarstvom 19. stoletju.

Gagauzi danes živijo v Romuniji, v Grciji, v Bolgariji, v Moldaviji in v Ukrayi-

ni ter verjetno še kje v bližini. Največ jih je, kot rečeno, v Moldaviji, kjer so jim oblasti leta 1994 priznale avtonomno pokrajino Gagauzijo (pravijo ji Gagauzeri, kjer eri pomenu zemlja). V tej pokrajini z glavnim mestom Comrat živi približno 150.000 Gagauzov, njihov jezik pa je skupaj z ruskim in moldavskim jezikom uradni jezik v pokrajini, Bolgarščina je priznana kot »lokalni jezik« in jom poučujejo tudi v šolah. V Bolgariji pa je ta skupnost dokaj majhna, čeprav o njihovi številčnosti ni statističnih podatkov. Živijo, kot rečeno, pretežno v Kavarni, poleg tega pa še v Baklgarevu, v regiji Yambol in v predmestju Varne Vinici.

»Bolgarski politiki odhajajo pogosto v Besarabijo, v bolgardke vasice, vendar jih pri Gagauzih ni na spregled,« pojasnjuje Vasilij Melemet in takoj dodaja, da med Gagauzim in Bolgariji ni etničnih razlik.

Glavni značilnosti te skupnosti sta pravoslavna vera in jezik. Če želči biti priznan kot pripadnik te skupnosti, moraš nujno izpolnjevati oba pogoja. Pripadniki starejše generacije pa seveda vedo, da sio njihove korenine na območju sedanje Bolga-

rije. Tam živi več etničnih skupin, nekatere so si med seboj zelo podobne, imajo slično kulturo in slične običaje. Folklor Gagauzov pa je v Bolgariji odrinjenja iz javnega življenja, pesmi v tem jeziku le redkokdaj slišiš po radiu ali televiziji, samo na vsakoletnem festivalu v Kavarni vsako leto predstavljajo svoj ples, »horo«, ki ga spreminja tradicionalni glasba.

Sicert pač Hahauzi nimajo lastnih kulturnih organizacij. Pop Vasilij se sprašuje, kdaj bo napočil trenutek, ko bo država v Sofiji odprila njihov kulturni center. Problem je, da se številni Gagauzi, ki živijo v Bolgariji, sramujejo svoje identitete in se raje izjavljajo za Bolgare. »So veči Bolgari od Bolgarov samih,« opozarja cerkevni dostojanstvenik, ki se ne zaveda, da s tem razkriva rak rano številnih manjšin. V Bolgariji je veliko predvodov do Gagauzov in zato tudi ni njihovega kulturnega centra v prestolnici.

Pop Vasilij pripoveduje, da se je v 90. letih, ko je študiral v Sofiji, po naključju udeležil večerje s skupino Gagauzov. Na tej večerji je profesor, ki je živel v Varni, ra-

zlagal, da Gagauzi nimajo lastne folklore in da so njihove pesmi samo prevodi iz bolgarske. Istiti sapi pa je trdil, da gorovi v imenu vse skupnosti: Vasilij mu je svetoval, naj obiše Besarabijo ali Moldavijo, ali v Srednjo Azijo ali v Kazahstan, kjer imajo Gagauzi zelo razvite kulturne dejavnosti, a vse zaman. V Bolgariji pa je kultura tega naroda zelo skromna in veliko izročila je že šlo v pozabovo. Celo nekatere narodne manifestacije zvenijo zelo izumetljivo. Mladi jezikla ne govorijo več in asimilacijo, ki se je nzačela v času socializma, se nadaljuje. V Bolgariji ni več medgeneracijskega prenosa jezika.

Drugač je v Besarabiji, kjer živi prebivalstvo strnjeno v vaseh. Tam se je jezik ohranil, govorijo ga v družinah in v otroških vrtcih, poučujejo ga v šolah. Veliko je otrok, ki govorijo samo materni jezik vse dokler ne prestopijo šolskega praga. V Bolgariji je kaj takega nemogoče: otroci nimekako še razumejo jezik, ne znajo pa ga smotrno uporabljati. Vasilij je s svojim sinom govoril samo v svojem jeziku, ampak potem so se začeli drugi otroci iz fantka nor-

čevati, tako ga je sili razmer naučil tudibolgarsčine.

Tudi odnos z Moldavijo, kjer sta folklor in jezik še močno prisotna, je zelo malo. Meja ovira stike, kljub temu je izmenjav kar nekaj. Leta 2006 je bil v Comratu svetovnki kongres Gagauzov in bolgarski Gagauzi so bili za domačini najstevilnejši.

Po drugi strani pa obstaja tudi turška nevarnost. Že leta 1993 so razpravljali o tem, da bi gagaužčino razglasili za nekakšno rturško narečje, a se to ni zgodilo. Jezika sta si med seboj dejansko različna, ne besedišče in nitin slovnica nista turška, vsaj ne do take mere, kot to velja nza srednjeezijske jezike. Dejstvo pa je, da so po razpadu Sovjetske zveze prišli v te kraje profesori iz Turčije, ki so začeli uveljavljati nekakšno panturško politiko. Vsiljevali so jezik, slovnično in učitelje. V Besarabiji so razlagali, da so bile te skupnosti islamske, preden so se pokristjanile in številni voditelji Gagauzov so se navezali na Ankaro in Istanbul; le duhovniki še vedno opozarjajo, da imajo Gagauzi krščanske korenine.

Dijaki J. Stefana odkrivajo slovenski Trst

Po sledovih Slovencev v Trstu

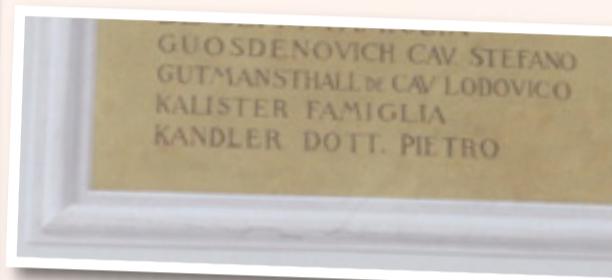
V četrtek, 18. oktobra, smo se dijaki 2., 3. in 4. razreda kemijsko-biološkega oddelka in dijaki 5. razreda elektronskega in mehanskega oddelka podali na ekskurzijo po sledovih, ki so jih Slovenci zapustili v zgodovini in kulti našega mesta.

Kapucinska cerkev na Montuci

V spremstvu profesorjev Patrizie Pettiroso, Mare Zerjal, Maksa Suarda, Silve Meulie in Borisa Artača smo se z Oberdankovega trga odpravili najprej na Grič sv. Justa, kjer nas je pred kapucinsko cerkvijo na Montuci čakal spremjevalec na naši učni poti ravnatelj NŠK in znani zgodovinar Milan Pahor.

Cerkv na Montuci je bila dograjena leta 1859, pobudo za njeno izgradnjo pa je dal škof Ivan Glavina, doma iz Boršča. Cerkv je zanimiva zaradi umetnih priznatih slikarjev, med katerimi je tudi Augusto Tominz. Pred vhodom je na zidu plošča, na kateri je med dobrotniki, ki so prispevali veliko denarja za gradnjo, navedena tudi gospa Marija Boile Kalister, članica bogate slovenske meščanske družine, takrat ene najbogatejših v Trstu. (Luca A., 2. KB)

Grič sv. Justa

Zaustavili smo se pred spomenikom padlim v prvi svetovni vojni in pred ostanki rimskega foruma, ki so nam že vsem znani. Ob forumu je nekoč stala rimska bazilika, katere ostanki so vidni še danes.

Grič sv. Justa je od Rimjanov do srednjega veka ostal nespremenjen, nato so mu v 14. in 15. stoletju dodali cerkev in grad. (Vera S., 2. KB)

Pred nami se je prikazala mogočna katedrala sv. Justa. Cerkev je rezultat združitve dveh predhodnih cerkva, ki so ju v 14. stoletju povezali s streho, kasneje pa dodali še zvonik. Ta je bil prvotno precej višji, ker pa je leta 1422 vanj udarila strela, so ga znižali na današnjo višino. Katedrala je zanimiva tako od zunaj kot od znotraj. Zvonik in pročelje imata vgrajen veliko ostankov iz rimske dobe, vhodni portal pa je ostanek starodavnega nagrobnega spomenika. Cerkev dodatno krasi velika gotska rozeta iz kraškega kamna.

Zgodovinarji menijo, da so nekateri talni mozaiki iz 6., drugi pa iz 13. stoletja. Originalnih fresk je zelo malo, najpomembnejši je ciklus o sv. Justu v stranski kapeli. Obe stranski apsidi krasijo čudoviti mozaiki, delo mojstrov in Benetik in Konstantinopla iz 12. in 13. stoletja. Osrednjo apsido so ponovno obnovili šele v 20. stoletju. Freske so zamenjali z mozaikom, ki prikazuje kronanje Device Marije.

Slovenske maše so pri sv. Justu potekale do leta 1901. Danes imajo slovenski verniki v nej samo hvaležnico in božični koncert, ki ga vsako leto v januarju prireja ZCPZ. Slovenski jezik le redkokdaj odmeva v tej tržaški stolnici, zato je Slovenci ne čutimo kot svojo. (Kristian C., 2. KB; Gaya B., 3. KB)

G. Milan Pahor nas je presenetil s podatkom, da Primož Trubar v resnici ni nikoli pridal v stolnici, temveč v drugih mestnih cerkvah. Posebno presenečeni sta bili tudi naši profesorji slovenščine. Mi pa smo bili veseli, da smo zvedeli nekaj doslej popolnoma neznanega.

Zanimivo za nas je bilo tudi odkritje, ki nam ga je predloval prof. Maks Suard, da sta v Mestnem muzeju zgodovine in umetnosti nekoč bila škofjsko semenišče in zavod za slovenske in hrvaške fante, ki ga je ustanovil škof Ivan Glavina. Italijanski irentisti pa so ga žal kmalu zaprli.

V Grajski ulici stoji žal zapuščena Bonomoova palača. Škof Bonomo je bil plemič in diplomat. Leta 1524 se je Primož Trubar v njegovem dvorcu učil latinskega in italijanskega jezika. V krožku, v katerem so govorili tudi slovensko in nemško, je naš Trubar spoznal Vergila, Erazma Rotterdamskega in Kalvina, bil pa je tudi član Bonomovega deškega zborna. Kasneje je bil v palači vojaški objekt, ki je danes zaprt.

Leta 2008 so predstavniki slovenskih organizacij namevali postaviti na pročelje stavbe Trubarjevo spominsko ploščo, vendar do tega žal še ni prišlo. (Alesandra B., 4. KBT)

Palača Marenzi

Z Grič sv. Justa smo se spustili v mestno središče do Ulice dei Rettori, kjer stoji palača Marenzi, v kateri je v 17. stoletju živel plemkinja Maria Isabella Marenzi. Za slovensko kulturno in jezikovno zgodovino je zelo pomembno to, da sta si hčri Maria Isabella in njeni mati baronica Ester Maksimiliana Coraduzzi, ki je živel na gradu v Koči vasi na Notranjskem, dopisovali v slovenskem jeziku. Zbirko njunih pisem iz konca 17. stoletja je leta 1980 pri ZTT objavil tržaški jezikoslovec in skladatelj prof. Pavle Merkù v knjigi Slovenska plemiška pisma.

Skupno je 31 pisem v slovenskem jeziku, ki ima veliko narečnih besed, ne samo slovenskih, temveč tudi nemških, ker je bila mati nemškega porekla. Dopisovali sta si o vsakdanjih stvareh, o bolezni, hrani in počutju. Pred palačo sem prebral odlomek iz hčerinega pisma, v katerem poroča materi o stričevem zdravju.

Zame je bilo zanimivo odkritje, da so številni tržaški plemiči uporabljali slovenski pogovorni jezik ne glede na svoje poreklo. Dokaz za to trditev je tudi dejstvo, da je tržaški škof leta 1634 razdelil mnogim tržaškim plemičem slovenske knjige. (Niko M., 3. KB)

Zoisova palača

Za občinsko palačo stoji stavba, ki je danes tržaški mestni arhiv. Na eni pa smo izvedeli, da se je v njej leta 1634 stal slovenski razsvetljenc, gospodarski podjetnik in mècen baron Ziga Zois bil italijanskega, mati pa slovenskega Zoisove rodbine izvirala iz občine Brežice. Zois se je najprej šolal zasebno, nato pa obráževal v raznih italijanskih krajih, potoval in sklepal pomembna poznanja. Je najbogatejši Slovenec 18. stoletja, pa ben pa je tudi za razvoj slovenskega zbirali Valentin Vodnik, Anton Tomaž Janež, Jurij Japelj in drugi. Zois se je navdušil zoologijo, botaniko in predvsem z ornitologijo. Ukviral se je tudi z ornitologijo.

Zelo žalostno pa je to, da tudi naši občini nobene spominske plošče, ki bi da je tu živel a pomembna Zoisova palača. (Valentina P., 3. KB; Andrej Ž., 2. KB)

Vurnikova kapela

Na poti v škofijsko palačo nas je prijetno presenetil slovenski elektronski napis LE-KARNA na Trgu zedinjenja Italije, na katerega nas je opozoril Milan Pahor. Lepo bi bilo, ko bi bilo v središču mesta več takih napisov. (Chantal Z., 3. KB)

Pred škofijsko palačo nas je pričakal vsem znani škedenjski kapelan g. Dušan Jakomin, ki nas je popeljal v čudovito škofovo zasebno kapelo. Po naročilu zadnjega slovenskega tržaškega škofa Andreja Karlinja jo je pred prvo svetovno vojno skupaj z ženo Heleno v secesijskem slogu uredil slovenski arhitekt Ivan Vurnik, ki je skupaj s Plečnikom in Fabianijem začetnik slovenske moderne arhitekture. V kapeli prevladujejo svetle barve, predvsem zlata in bela. Nas dijake 4. KBT je na ekskurziji očarala predvsem ta kapela.

Pri pouku zgodovine smo dijaki predhodno izdelali raziskavo o tem, zamejskim Slovencem skoraj neznanem arhitektu: Ivan Vurnikl se je leta 1884 rodil v Radovljici. Arhitekturo je študiral na Dunaju, v Rimu je spoznal predvsem antične in renesančne znamenitosti, veliko je delal na Dunaju, od 1919 pa v Ljubljani. Zaslužen je za ustanovitev oddelka za arhitekturo na Tehniški fakulteti v Ljubljani. Med leti 1925 in 1957 je na fakulteti vodil seminar, ki so mu pravili »Vurnikova šola«.

Želel je ustvariti slovenski nacionalni slog, ki bi združeval uporabnost in lepoto.

Na Miklošičeve ulici v Ljubljani stoji ena njegovih najbolj

znamenih stavb, nekdanja Zadružna gospodska banka, ki nas še danes preseneča s svojimi živobarvnimi okrasom. (Martina B. in Tina P., 4. KBT)

Gospod Jakomin nam je še povedal, da so klopi v kapeli iz prekoceanske ladje, ki so jo zaveznički med drugo svetovno vojno potopili v Tržaškem zalivu.

V škofijski palači smo si še ogledali trete vseh dosedanjih tržaških škofov in tovili, da je v 19. stoletju bila večina izmed slovenskega in hrvaškega porekla. O njih je že na Montuci podrobnejše spregovoril dovinar Milan Pahor.

Od Velikega do Borznega trga

Najprej smo se znašli pred palačo Teresteo, v kateri je leta 1848 delovalo Slavjansko društvo, ki ga je vodil takratni znani slovenski pesnik Jovan Vesel Koseski. Društvo je imelo čitalnico in knjižnico in je izdajalo tudi časopis Slavjanski rodoljub. Izvedeli smo, da so Slavjansko narodno čitalnico za tržaške Slovence in druge Slovane ustanovili leta 1861 in sicer v nekdanjem hotelu Locanda Grande, kjer je tudi Casanova osvajal Tržačanke.

Na sosednjem Borznem trgu se dviga ena najlepših tržaških palač, Casa Bartoli, ki jo je v secesijskem slogu zasnoval arhitekt Maks Fabiani leta 1905. Palača ima značilne florealne in geometrijske motive, značilne za dunajsko secesijo. Na pročelju so velika okna in zaste-klena veranda, tipična za secesijski slog.

Znani arhitekt Fabiani, doma iz Kobdija pri Štanjelu na Krasu, je v Trstu ustvaril več stavb, med njimi Narodni dom, v Gorici pa Trgovski dom. Vsem sta znana tudi njegova preureditev Štanjela in njegov urbanistični načrt za Ljubljano, ki ga je izdelal po ljubljanskem potresu leta 1895.

Primanjkovalo nam je časa, zato nam je gospod Pahor z Borznega trga pokazal ulico Cassa di risparmio, v kateri je imela od leta 1906 svoj sedež Jadranska banka.

V Narodnem domu

Po napornem, a zanimivem sprehodu smo prispeali do zadnje točke naše ekskurzije: nekdanjega Fabianijevega Narodnega doma. V dvorani, ki jo upravlja NŠK, nam je Milan Pahor zelo nazorno spregovoril najprej o nastanku Narodnega doma. Po demografskem porastu Slovencov na prelomu stoletja so tržaški Slovenci želeli imeti neko stavbo, v kateri bi lahko družbeno in kulturno delovali. Ker so jih pri tem italijanske oblasti ovirale, so na pobudo političnega društva Edinost ustanovili Društvo Narodni dom, leta 1901 je Tržaška hranilnica in posojilnica kupila zemljišče, načrt za stavbo pa je izdelal arhitekt Maks Fabiani. Za gradnjo je bilo zadolženo znano slovensko gradbeno podjetje družine Martelanc iz Barkovelj, ki je stavbo dogradilo leta 1904.

Od države ni bilo nobene finančne pomoci, zato je Dom deloval po konceptu samovzdrževanja (če si prišel na predavanje, si moral zanj plačati). (Kevin H., 3. KB)

Stavba je bila večnamenska: desno od vhoda je bila restavracija in kavarna, v prvem nadstropju so domovali društvo, časopis in tiskarna na Edinost, v drugem Dramatično društvo, katerega 110-letnico praznujemo letos, Glasbena matica, v tretjem so bile odvetniške pisarne, v četrtem pa stanovanja. V pritličju je bila še telovadnica Tržaškega Sokola, v drugih nadstropjih pa še uradni Tržaške hranilnice in posojilnice, Slavjanska čitalnica, Delavsko podporno društvo in gledališka dvorana, pa tudi hotel Balkan.

Narodni dom je obstajal do tržaške »šentjernejske noči«. Slovenci so se veliko trudili za njegovo pridobitev, ta trud pa so skupaj z drugimi slovenskimi zgradbami uničili fašisti. 13. julija 1920 so namreč fašistične in nacionalistične skupine poleg te stavbe razdejale še 21 stavb, odvetniški pisarni, uradov, stanovanj, trgovin, bank, tiskarn, skladnišč in gostiln tako Slovencev kot Hrvatov in Srbov. Policia ni poseglala, storilci niso bili nikoli kaznovani, saj do preiskave ni prišlo.

(Ajlin V., 4. KBT)

Požig in razdejanja so bila predhodno načrtovana, cilj je bil uničiti slovensko gospodarsko in kulturno uspešnost v središču mesta.

Leta 1924 je Tržaška hranilnica in posojilnica pogorišče Narodnega doma prodala, da je lahko prezivila. Ukinjena je bila leta 1941, njeni imovini je dobila Cassa di Risparmio di Trieste. Takoj po koncu druge svetovne vojne in po osvoboditvi so nekdanji člani te slovenske banke Tržaško hranilnico in posojilnico želeli obnoviti, vendar neuspešno. Enako je bilo z Narodnim domom.

Končno je bila leta 1954 ustanovljena TKB in Slovenci so dobili koncesijo za gradnjo novega Kulturnega doma, ki je bil dograjen 6. decembra 1964. Italijanska država je prispevala

500 milijonov lir, kar je zadostovalo za gradnjo, ne pa za opremo. Za to je poskrbela Jugoslavija, in sicer tako, da je vsaka od njenih republik prispevala del opreme. Velikanski lestenci v gledaliških prostorih pa so dar slovenskih izseljencev v ZDA.

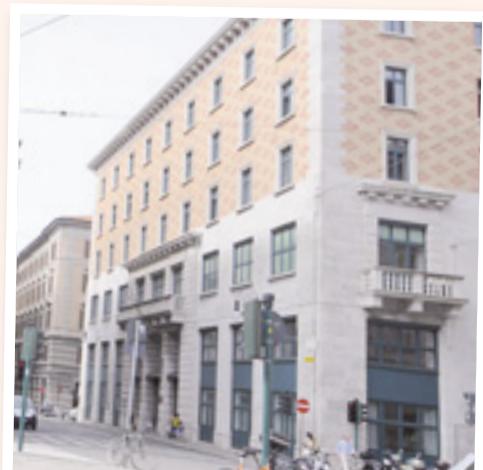
Tržaška Univerza je sedanj v stavbo nekdanjega Narodnega doma prevzela od Dežele leta 1979. Kljub povpraševanju sta tržaškim Slovencem dodeljena le mala dvorana in prostor, v katerem ima sedež tudi Slavistično društvo Trst – Gorica – Videm. Vendar nam je g. Pahor povedal, da je optimističen in da bi v bližnji prihodnosti lahko imeli v Narodnem domu celo knjižnico. (Mirko J., 4. KBT)

Milan Pahor nam je še podrobno orisal preporod Slovencev in drugih Slovanov v Trstu od 1848 do 1918. V 60. letih 19. stoletja so Slovenci ustanovili Pogrebno društvo, ki je bilo podporno društvo za pokope revnih. Leta 1868 je nastala Ciril-Metodova družba, ki je skrbela za šolstvo (privatna vrtec in šola), leta kasneje pa je bilo ustanovljeno Delavsko podporno društvo.

Odbodoje 80. let 19. stoletja do začetka 20. stoletja je zaznamovala gospodarska infrastruktura: ustanovitev Tržaške hranilnice in posojilnice v Jadranse banke, ki je imela podružnice v Dalmaciji, Ljubljani in na Dunaju in je predstavljala višek finančne moči Slovencev v Trstu. Slovenski preporod je pritegnil tudi druge slovanske skupnosti, Hrvate, Srbe in Čehce. Brez Čehov bi slovenski preporod v Trstu bil nemogoč. Čehi so tudi imeli dve banki: Živnostensko banko v ul. Roma in Češko hranilnico in posojilnico na trgu Ponterosso. Tedaj je slovenski kapital v Trstu predstavljal 44%-delež celotnega tržaškega kapitala.

Položaj Slovencev se je korenito spremenil s koncem prve svetovne vojne in prihodom fašizma.

Dijake in prisotne profesorje je predaval očarjal obsežnim in poglobljenim poznavanjem politične, družbenne, kulturne in gospodarske zgodovine tržaških Slovencev. Novo je bilo zlasti področje bančništva, ki ga v šoli pri urah zgodovine bolj malo obravnavamo.

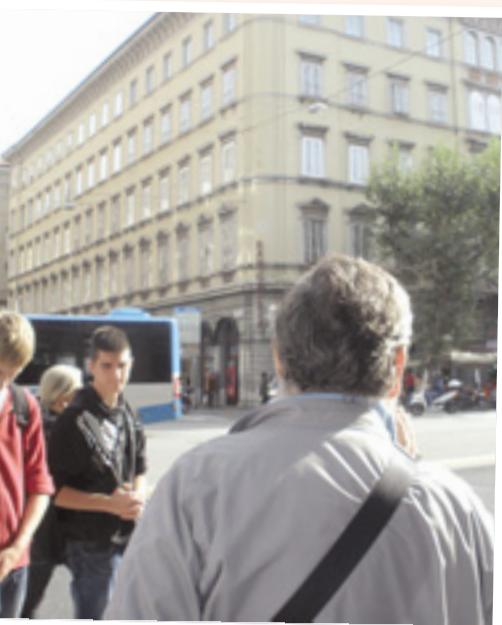

Kalistrovi in Gorupovi

Mimo Rusega mostu in srbsko-pravoslavne cerkve sv. Spiridiona smo se nato usmerili proti ulici Carducci, kjer nas je na vogalu z ulico Coroneo (ime izvira iz priimka ljubljanskega škofa Tomaža Hrena, ki je imel tu svoja posestva) pričakala Hiša Gorup – Casa de Gorup in prva hiša Kalister v Trstu.

Rodbina Kalister je imela tudi mogočno palačo na Trgu Libertà, v kateri je danes podružnica Zadružne kraške banke. Ta palača je bila dokončana leta 1884, v njej so bili uradi in stanovanja. Franc Kalister je v njej ustvaril tudi umetniško galerijo. Iz te palače je bil nekoč prekrasen pogled na morje, danes pa so pred njo stavbe in park. (Aleksandar M., 2. KB)

O slovenskih rodbinah Kalister in Gorup nam je Pahor spregovoril že pred kapucinsko cerkvijo na Montuci, na ul. Carducci in Trgu Libertà je še pogobil svoje poročanje o omenjenih družinah, ki jih je tudi sam raziskoval. Janez Nepomuk Kalister, po rodu iz vasi Slavina na Notranjskem, je živel v prvi polovici 19. stoletja in je bil začetnik teh pomembnih predstavnikov gospodarskega in družbenega življenja v Trstu na prelomu stoletja. Umrl je v Trstu, po njegovi smrti sta podjetje prevzela nečaka Franc Ka-

lister in Josip Gorup. Oba sta bila tudi podpornika slovenskih društev v Trstu.

Družini Kalister in Gorup sta imeli tudi svoje ladje. Josip Gorup se je preseil na Reko, zaradi uspešnega podjetništva in bogastva mu je monarhija podelila plemiški naslov pl. Savinski.

Ob slovenskem kapitalu je na prelomu stoletja v Trstu cvetel tudi širše slovenski, hrvaški, srbski in češki kapital.

Nekaj utrinkov o »nezadoščenem mestu na dnu zaliva...«

Povedano po pravici, nihče v razredu ni bil posebno navdušen nad tem projektom, saj smo vedeli, da bomo potem morali pisati članke in pripraviti kako raziskavo. Vendar sem moralca to mnenje spremeniti, saj smo spoznali veliko novega o našem skoraj slovenskem Trstu. V njem je živel in delovalo mnogo pomembnih slovenskih osebnosti; ena najbogatejših družin v Trstu je bila slovenska in tudi narodno zavedna; Primož Trubar je po mestnih cerkvah prideljal v slovenščini; pogovorni jezik mnogih tržaških plemiških družin je bila slovenščina, o čemer priča tudi korespondenca Coraduzzi – Marenzi. Najvažnejši pa je Narodni dom, ki je bil zgrajen kot polifunkcionalni center za Slovence, danes pa je namenjen študiju, razstavam, koncertom...

Ta sprehod po slovenskih sledovih je bil res zanimiv. Priznati moram, da ima Trst res veliko znamenitosti, njegova resnična prednost pa je ta, da ima dve različni kulturi, slovensko in italijansko, vsaka pa ima tudi lastno zgodovino, ki je zelo privlačna. (Vera S., 2. KB)

Novost sta zame predstavljala ogled Vurnikove kapeli in predavanje v Narodnem domu, na katerem sem slišala veliko novih stvari. (Aleksandra B., 4. KBT)

Sprehod po mestu je bil zanimiv. Prepričan sem bil, da je Primož Trubar nekoč prideljal v katedrali sv. Justa, toda izvedel sem, da ni bilo tako. Posebno zanimivo je bilo,

lo predavanje v Narodnem domu, saj smo izvedeli, da je bil požig te stavbe skrbno organiziran. Prizadelo me je tudi, da za to dejanje ni bil nihče obsojen. (Andrej Ž., 2. KB)

Milan Pahor nam je v Narodnem domu res veliko povedal o tržaških Slovencih. Čeprav je za to tematiko pravi strokovnjak, je bilo njegovo podajanje nam dijakom zelo razumljivo. (Chantal Z., 3. KB)

Ekskurzija se mi je zdela zanimiva, ker sem izvedel veliko novega o Slovencih v Trstu, o njihovem pomenu, posebno pa o fašizmu. Med drugim sem odkril, da so fašisti tistega 13. julija 1920 poleg Narodnega doma razdeljali kar 21 drugih slovenskih in slovanskih ustanov, uradov in podjetij v mestnem središču. (Kristian C., 2. KB)

Večina od nas je odšla domov z občutkom, da v resnici malo vemo o našem Trstu. Čeprav se je marsikatera beseda izgubila na hrupnih ulicah, je ostalo v nas nekaj zelo pomembnega: slovenska zavest. (Ajin V., 4. KB)

Besedno gradivo so oblikovali dijaki 2. in 3. KB ter 4. KBT pod mentorstvom profesoric P. Pettiroso in M. Zerjal. Fotografsko gradivo so prispevali: Alešandra Branković, Niko Mavraids in prof. Boris Artač.

Profesorji in dijaki se zahvaljujemo Odseku za zgodovino pri NŠK, posebej ravnatelju Miljanu Pahorju, za temeljito pripravo in učinkovito izpeljavo našega projekta o slovenskem Trstu.

»Nikoli ne bom prišel do živega temu jeziku!« je rekel Enej Silvij, ko so se spuščali proti Mandriju.

»Zdi se mi dosti bližje češčini kakor poljsčini, kolikor sploh morem soditi,« je rekel Kajetan.

»Sicer – ali se ti zdi, da se prvenstveno sporazumevamo z jezikom?«

»Mislim, da se prvenstveno sporazumevamo s srcem,« .../

Tam dol, na dnu zaliva, ga je čakal Teresteo, v mnogokotniškem zarisu svojega obzidja. Čakal ga je zbran ob Riborških vratih .../

Po prvem bivanju se mu je bilo mesto v spominu skrčilo v svojevrstno podobo. Tam okoli Portizze je bil videl ostanek rimskega stebra, .../ na tisti žlahtri razvalini pa je kraljeval trop starih mačk. Odtlej se mu je prikazoval oni potaplajoči se steber z mačjo posadko, kadar je pomislil na Tergeste. .../

Protibeneško in protiavstrijsko razpoloženje .../ ga ni začudilo. Tako in tako je spadal k stalnicam tega nezadoščenega mesta, kolikor ga je bil spoznal.

Alojz Rebula: ZELENO IZGNANSTVO, SM, Lj. 1981, str. 35-37.

TRŽIČ - Okruten umor Riccarda Degrassi ovit v skrivnost

Z razbito glavo je ležal v luži krvi ob robu ceste

Iskanje razbitin
glinaste vase,
s katero je bil
Degrassi
umorjen (levo);
preiskovalci
na prizorišču
umora (desno)

BONAVENTURA

Le nekaj dni po zaključku sojenja zoper Massimiliana Ciarlonija, ki je marca lani smrtno ranil 21-letnega Eugena Melinteja, je bil Tržič ponovno prizorišče krvavega dogodka. V Ulici Marco Polo v mestni četrti Pancan so včeraj ponoči odkrili truplo 39-letnega moškega, ki je bil žrtev umora. Tržičan Riccardo Degrassi, uslužbenec pristaniške družbe, je nedaleč od svojega doma podlegel hudi poškodbi glave, ki so mu jo povzročili s težko glinasto vazo. Preiskavo vodijo karabinjerji, ki so včeraj zjutraj zavarovali ulico, kjer je ležalo truplo. Preiskovalci, ob katerih sta v Pancan prišla tudi tožilka Valentina Bossi in sodni zdravnik, so območje dodata prečesali, da bi našli katerikoli indic, ki bi jim lahko pomagal izslediti odgovornega ali odgovorne, v zvezi z dosežanjimi ugotovitvami pa včeraj niso dali izjav. Možno je, da je do umora vodil preprič, morda pa je na Degrassija morilec počakal in ga udaril z vazo zato, da bi z njim obračunal.

Truplo, ki je ležalo sredi dveh parkiranih avtomobilov tik ob pločniku, je odkril občinski smetar Lucio Morsolin, ki je okrog 5. ure nastopil juntrano izmeno. Delavec ni videl krvi in je mislil, da je moškega obšla slabost, zato je tekkel do bližnjega bara Sport v Ulici Cosulich in pozval uslužbenko, naj pokliče reševalce. Ženska je v Ulici Marco Polo poslala mladeniča, ki se je približal in videl, da je moški ležal v luži krvi z razbito glavo. Poklical je rešilno službo 118 in sile javnega reda.

Karabinjerji so bili nekaj minut kasneje že na prizorišču umora. Vhod iz Ulice Cosulich in iz Ulice Pisani so za-

prli, nato pa so forenziki začeli z delom, ki je trajalo več ur. Na pločniku so označili razbitine vase, s katero je morilec udaril Degrassija, in odtise krvavih čevljev. Karabinjerji so zbirali informacije pri stanovalcih Ulice Marco Polo in bližnjih ulic, saj so hoteli preveriti, ali so opazili kaj sumljivega. Pregledali so tudi Degrassijev stanovanje, ki se nahaja nekaj deset metrov od kraja odkritja trupla, našli pa niso ničesar, kar bi bilo povezano z umorom. Truplo so okrog poldne odpeljali v tržiško mrtvašnico, kjer bodo v torek opravili obdukcijo.

Do umora je po vsej verjetnosti prišlo med 3. in 5. uro. Degrassija so namreč okrog 2.30 videli v baru v tržiškem mestnem središču, od koder se je peš odpravil proti domu v Pancanu. Ker je med mestnim središčem in Ulico Marco Polo približno pol ure hoje, je mogoče domnevati, da je življenje izgubil med 3. in 5. uro, ko ga je zagledal smettar Lucio Morsolin. Zgleda, da ni nihče izmed stanovalcev videl ali slišal ničesar. »Ponoči sem se slabo počutil in nisem mogel zaspasti. Če bi kdo zakrival, bi ga slišal. Tudi moja žena, ki je ob 5. uri že likala, ni opazila ničesar,« je povedal moški, ki živi tik ob kraju umora.

Vzrok nasilne Degrassijev smrti je še ovit v skrivnost. Preiskovalci bodo skušali ugotoviti, če se je 39-letni uslužbenec tržiške pristaniške družbe v petek zvečer sprel z nekom, ki ga je spremljal na poti domov, ali pa če ga je njegov morilec čkal v Ulici Marco Polo. Vprašanje je tudi, ali je bil morilec sam oz. v družbi drugih ljudi: odtisi čevljev so namreč vodili v kar tri različne smeri.

LOČNIK - Prometna nesreča

Avto podrl bivšega predsednika Stabona

Na prehodu za pešce med cerkvijo in slaviščarno Azzano v Ločniku je včeraj nekaj po 18. uri avto podrl bivšega predsednika ločniškega rajonskega sveta, 80-letnega Giorgia Stabona, ki je takoj zatem padel na tla in si poškodoval glavo. Po padcu je ostal pri zaveti, vseeno pa so se zdravnik odločili, da ga je treba prepeljati na zdravljenje v katinarsko bolnišnico. Stabon je utrel lažji pretres možganov, zato pa njegovo življenje naj ne bi bilo nikakor ogroženo. Za volantom avtomobila tipa Škoda fabia, ki je podrl Stabona, je sedel priletan moški. Očitno v temi ni opazil bivšega rajonskega predsednika, ki je prečkal cestišče, in ga je zato podrl. Na prizorišče nesreče so prišli tudi goriški karabinjerji.

Prizorišče nesreče

BUMBACA

TRŽIČ - Sosedje in znanci o Degrassiju in njegovem značaju

»Ko je popil kak kozarec odveč, je postal nasilen in prepirljiv«

Riccardo Degrassi je bil dober človek in zgleden delavec. Sosedje in znanci s temi besedami opisujejo žrtev včerašnjega nasilnega napada v Pancanu, takoj zatem pa vsi po vrsti opozarjajo, da je se po kakem kozarcu alkohola odveč njegov značaj popolnoma spremeni. Degrassi je postal nasilen in prepirljiv. Nasilni izpadi so zaznamovali celo njegovo življenje; skrbel se je z najbližjimi sorodniki, dve partnerki sta ga zapustili.

Včeraj so na prizorišče umora prišli številni krajanji in Degrassijevi prijatelji. O njem so povedali, da mu je pitje pokvarilo življenje, saj se je pod vplivom alkohola z marsikom sprl. Degrassi je živel v hiši, v kateri je nekoč bivala njegova babica. Pred časom se je odločil, da bo stanovanje prenovil; pred hišo je billo še včeraj mogoče opaziti delovni oder, ki ga je uporabljal za obnavljanje poslopja. Njegova starša, Claudio in Federica, sta ločena in živita v Starancanu oz. Ronkah. Degrassi ni imel bratov ali sester; v zadnjih časih je živel sam, družbo mu je delal zvesti doberman, ki ga je skoraj vsak dan peljal na sprechod po soseski. Včasih je pri njem prespala njegova nova partnerica, ki pa včeraj ni zelela o njem povedati ničesar.

Degrassi je imel dva otroka, 17-letno hčer s prvo ženo Susy in 7-letnega sina z drugo partnerico, ki živi v Ogleju. »Bil je dober, toda pod vplivom alkohola je postal povsem druga

oseba, popolnoma brez nadzora. Ravno zaradi tega je najina poroka splavala po vodi,« pravi Susy, prekomerno pitje alkohola pa je botrovalo tudi h koncu druge partnerske zvez. »Ko so me obvestili o dogodku, sem takoj skušala zavarovati svojo hčer in nisem vprašala, kaj se je pravzaprav zgodilo. Riccardo bi se verjetno znal braniti, tako da mislim, da za napad ni odgovorna le ena oseba,« še pravi Susy in pojasnjuje, da so Degrassija nazadnje videli okrog 2.30 ponoči, ko se je poslovil od prijatelja, s katerim je preživel večer v nekem baru. Domov se je nameraval vrnil včeraj.

»Bil je nor, a vseeno sem ga imel rad. Žagal sem mu drva in mu jih peljal domov, da se je lahko grpel s pečjo, saj ni imel centralne kurjave,« pojasnjuje njegov sodelavec in sosed. »Poznal sem ga 25 let, priskrbel sem mu celo zaposlitve. Bil sem krstni boter njegovega sina, pristavlja in pojasnjuje, da je imel Degrassi slab odnos tudi z očetom, s katerim je prekinil vsak stik pred leti. »Včasih sem ga videl v baru v Pancanu. Ko je popil kak kozarec preveč, je postal nasilen. Letos poleti sem prisostvoval pretepu; zaradi svoje punce se je stepel z nekim fantom. Bil je zelo ljubosumen,« pravi Luigi, medtem ko se v pristaniški družbi spominjajo Degrassija kot zglednega delavca. »Imel je le eno hibo. Ko je pretiraval z alkoholom, je ostal doma.«

RONKE - Včeraj dopoldne v Ulici Roma

Eksplozija v kuhinji

Plin uhajal iz cevi, ki je povezovala jeklenko s štedilnikom - V bolnišnici ženska in moški

Eksplozija plina, do katere je prišlo včeraj dopoldne v stanovanju v Ulici Roma v Ronkah, bi lahko imela strahovite posledice. Če bi jeklenki, ki sta ju stanovalca hranila na terasi, bili v kuhinji, bi bil verjetno obračun nesreče prava tragedija. V eksploziji pa sta bili ranjeni le dve osebi, 80-letna gospa Elide Chiesa in njen brat, ki so ju odpeljali v tržiško bolnišnico. Oba sta opečena, mnjuno zdravstveno stanje pa ni hudo.

Nesreča se je zgodila včeraj okrog poldne v stanovanju, ki se nahaja v tretjem nadstropju stanovanjskega bloka v Ulici Roma št. 29 v Ronkah. V kuhinji, kjer je 80-letna Elide Chiesa kuhalo kosilo, je nenadoma počilo. Gasilci, ki so jih po eksploziji poklicali zaskrbljeni sosedje, so ocenili, da je plin uhajal iz cevi, ki je povezovala jeklenko s štedilnikom. Ko je gospa prižgal ogenj, je zaradi koncentracije plina prišlo do eksplozije, ki je raznesla vratca štedilnika in vhodna vrata kuhinje. Ženska je ob udarcu v noge dobila opekline po različnih delih telesa, opečen pa je bil tudi njen brat. Rešilna služba 118 je oba ranjenca odpeljala v tržiško bolnišnico San Polo, kjer so ju sprejeli na zdravljenje. Poleg zdravniškega osebja službe 118 so v Ulici Roma prišli tudi policisti tržiškega komisariata in gasilci, po mnenju katerih eksplozija ni povzročila škode v ostalih stanovanjih.

SOVODNJE - Čez tri tedne 16. pustna povorka

Letošnji pust bodo poživile Karnivaline

Najbolj razposajeni dnevi v letu se bližajo z naglimi koraki. Pri društvu Karnival se zato vneto pripravljajo na 16. sovodenjski pust, ki bo v vasi ob sotočju Soče in Vipave potekal med 8. in 10. februarjem. Organizatorji kot vsako leto napovedujejo običajne zabave, plesa in dobre družbe, tradicionalni program, ki se bo odvijal v šotoru ob Kulturnem domu ter na Prvomajski ulici, pa so tokrat dodatno pozivili z novostjo.

Pustno vzdusje, pravi predsednik društva Karnival Luka Pisk, bo v Sovodnjah zavladalo v petek, 8. februarja, ob 21.30. Glasbo bo vrtel DJ Best Company, okrog 23. ure pa bodo na oder prvič stopile Karnivaline. »Gre za skupino domačink, ki bodo poskrbeli za animacijo. S svojim nastopom bodo dodatno poživile ples v maskah,« je povedal Pisk in pristavljal, da bodo Karnivaline sodelovalo tudi na sobotnem večeru, ko bo igrala skupina Studio 80. »V soboto zvečer bo nastopila tudi plesna skupina Take dance, po glasbi v živo pa bo na vrsti DJ. Odločili smo se za domačina,« je povedal Pisk, po katerem bo vrhunec pustovanja v nedeljo, 10. februarja, ko se bo ob 14. uri začela povorka pustnih vozov in skupin. Po njenem zaključku bodo pod ogrevanim šotorom nagrađili zmagovalce, nato pa bo ples s skupino Happy Day.

Vpisovanje vozov se je že zaključilo, skupine pa imajo čas vse do 6. februarja, da se prijavijo in sodelujejo na sovodenjskem pustnem sprevodu. Vozov bo letos deset (lanči jih je bilo enajst), prijavljenih skupin pa je zaenkrat sedem. »Tudi letos bomo skupno imeli nekaj čez tisoč udeležencev. Zadovoljni smo, da je zanimanja za sodelovanje na pustnem sprevodu še vedno veliko. Priznati moram, da sem pričakoval nižjo udeležbo, saj društva doživljajo težke čase. Prispevkih je vedno manj, kriza je občutna. Kljub temu se je večina naših vsakokratnih gostov odločila, da sodeluje z vozom ali skupino,« je poudaril Pisk, po katerem bo pustni sprevod v slučaju slabega vremena prenesen na nedeljo, 17. februarja. Povorce se bodo udeležili društvo Sovodnje, društvo Župančič iz Štandreža, društvo Skala iz Gabrij, društvo Sabotin iz Štmavra, pustna klapa iz Praprota ter, prvič, vozova iz Šempolaja in Cerovelj. S skupinami se bodo sprevoda udeležili društvo Briški grič iz Števerjana, Združenje staršev iz Romjana, klub Osmica pri mačku, pustna klapa Olga, Združenje staršev šole Šček iz Nabrežine, pustna klapa Z opatjeta selja in skupina Prosek-Kontovelj, sodelovala pa bo tudi godba Viktor Parma iz Trebča.

Zmagovalce letošnje pustne loterije bodo izzrebali 21. februarja. Prva nagrada bo križarjenje po Grčiji za dve osebi.

Lanska povorka
v Sovodnjah

BUMBACA

SOVODNJE Nazaj k naravi!

V torek srečanje o tržaškem bregu

V občinski knjižnici v Sovodnjah bo v torek, 22. januarja, ob 18. uri, novo srečanje s knjigo. Kneippov vzklidli »Nazaj k naravi!« je nekakšna rdeča nit dela, ki želi ovrednotiti naravno lepoto in bogastvo obmorskega pasu, ki ga avtorja Floriana Stefani in Danilo Sedmak poimenujeta »Jadranska oaza«, razteza pa se od Barkovlj, mimo Kontovela, Miramarja, Kriza, Sesljana, Devina vse do izlivu Timave. Tu so slovenski ljudje od naselitve pa vse do danes po trdem delu, trudu, v boju za obstanek in pod stalnim pritiskom nasilne asimilacije ohranili kot subjekt. Vabljeni k spoznavanju t.i. tržaškega brega, ki ga goriški Slovenci še vedno premalo poznamo. Knjiga je izšla kot del knjižne zbirke Goriške Mohorjeve družbe za leto 2013, predstavitev pa prireja občina Sovodnje v sodelovanju z Goriško Mohorjevo družbo in s podporo Fundacije Goriške hranilnice.

MEDANA - Učenci osnovnih šol Alojz Gradnik in Ludvik Zorlut

Skupaj spoznali briška pesnika, po katerih se šoli poimenujeta

Učenci pred kipom Alojza Gradnika na Dobrovem

FOTO S.G.

Članica
iniciative za
Waldorfski
vrtec med
zadnjo
pravljico
urico

FOTO L.G.

Jutri v Feiglovi knjižnici zvezdica Zaspanka

Po zimskih počitnicah se vračajo pravljice urice v goriško knjižnico Damirja Feigla. Prvo pravljico v tem letu bo predstavila režiserka na radiu Ts A Katerina Citter. Pripravljala bo zgodbo, ki jo je zapisal znani slovenski pisatelj Fran Milčinski-Ježek. Zvez-

dica Zaspanka je nastala kot lutkovna igra oziroma radijska igra in je bila prvič uprizorjena leta 1955. Pravljica pripravljena je z zvezdico, ki z zamujanjem v službo na nebu povzroča veliko zmede. Boter Meseček jo za kazeno pošlje na zemljo, kjer sreča razbojnika Ceferina. Pravljica urica o zvezdici Zaspanki bo jutri v mladinski sobi v Feiglovi knjižnici, zvezela se bo ob 18. uri.

Učitelji osnovnih šol Alojz Gradnik iz Števerjana in Ludvik Zorlut iz Bracana so odločili, da svojim učencem podrobnejše predstavijo briška pesnika, po katerih se šoli poimenujeta. Učenci oba šola so se takoj skupaj proti Medani. Po poti so se ustavili na Dobrovem, pri kipu pesnika Alojza Gradnika, ki se nahaja pred gradom. Prijazno jih je sprejel kustos gradu in jim na kratko oral Gradnikovo življenje in delo. Za tem so obiskali domačijo, kjer sta bila rojena tako Gradnik kot Zorlut, ki je bila leta 2000 razglašena za kulturni spomenik lokalnega pomena. Zanimivo je namreč dejstvo, da pesnika povezuje ista rojstna hiša. V njej je postavljena zbirka, ki predstavlja predvsem Gradnikovo pesnikovo življenjsko pot. Na ogled so pesnikovi osebni predmeti, izdaje njegovih del in priznanja, ki jih je prejel. Po ogledu so odkorakali do pokopališča, se ustavili pri obrah grobovih in prizgali svečki.

Vreme jih je bilo naklonjeno in zato so se lahko sprehodili tudi po Gradnikovi učni poti, ki vodi med vinogradi. Ob poti sreča tipične briške rastline, kot so murva, vinska trta, cešnja, sliva, oljka, figa in cipresa. Na vseh tablah, ki te rastline predstavljajo, pa so pesnikovi verzi iz pesniške zbirke Zlate leste. Še posebno doživetje pa je razgledna točka, ki ponuja pogled na 24 zvonikov iz briških gričev in oddaljenih hribov. Po tej poti se je sprehajal in zadrževal tudi pesnik sam, iskal in dobil prave navdihe, polepelat z domačini in posedal v senci briških dreves. (sg)

VRH - V soboto Prešernova proslava z ljudskimi običaji

V soboto, 26. januarja, bodo na Vrh obeležili Prešernov dan. Tokrat so si pri društvu Danica Prešernova proslavo zamislili nekoliko drugače. Ljudski običaji spadajo v samo osnovno kulturo nekega naroda in Vrh je s svojim tradicionalnim pustom in starodavnim kolednico svetih treh kraljev na tem zelo bogat. Večer bo tako posvečen predvsem tradicionalnim vrhovskim šemam, o katerih bo spregovoril dr. Roberto Dapit, v goste pa bo prišla tudi dr. Inga Brezigar, ki že vrsto let raziskuje pustne običaje na Goriškem. Pogovor bodo bogatile fotografije, ki so bile v zadnjih letih posnete na pustni torek, ko celo vas zaživi z fantom in pupo, beračem, pepeļuharji in drugimi maskami, ki spadajo v vrhovski običaj, otroci pa bodo poskrbeli za pravi pustni defile, saj se bodo za to priložnost našemili v tradicionalne pustne linke in tako pričarali vrhovski pust. Proslavo, ki se bo pričela ob 20. uri v središču Danica, bo uvedel pevski pozdrav domače vokalne skupine Danica pod vodstvom Jane Drassich.

Ryanair leti v Alghero

Nizkocenovna letalska družba Ryanair bo s prvim aprilom povezala Ronke s sardinjskim letališčem Alghero. Vozovnice so že na prodaj na spletni strani družbe, ki opozarja, da je iz Ronk mogoče leteti tudi v Trapani, Bruselj in Bari. Cena enosmernih vozovnic se začenja pri 16 evrih.

Deželna premiera

V gledališču Verdi v Gorici bo jutri ob 20.45 deželna premiera komedije »La scuola delle mogli«, ki jo je napisal francoski komediograf Molire. V glavnih vlogah bo s skupino stalnega gledališča iz Genove nastopal Eros Pagni.

Praznik mestne policije

V Tržiču bo danes dopoldne praznik mestne policije iz vse dežele. Ob 9.30 bo maša v stolnici, ob 10.30 bo slovesnost na Trgu Republike, med katero bodo izročili priznanja redarjem, ki so se odlikovali pri svojem delu.

Zaposlitev v Slovrencu

Na občini v Slovrencu bodo za obdobje dveh mesecev zaposlili uslužbenca, ki bo delala v volilnem uradu. Prošnje za zaposlitev zbirajo v pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici.

GORICA - Obisk

Tondo in Romoli na poveljstvu brigade

Goriški župan Ettore Romoli in predsednik dežele Renzo Tondo sta včeraj obiskala poveljstvo brigade Pozzuolo del Friuli, kjer sta se srečala z njenim poveljnikom Vascom Angelettiom. Skupaj sta mu izrazila občalovanje nad odločitvijo državne vlade, da ukine poveljstvo brigade Pozzuolo, ki se je po njuni besedah v zadnjih letih odlikovala pri vseh misijah v tujini. »Z ukinitev brigade italijanska država ne bo nujno prihranila, zato pa se nama zdi odločitev vlade še toliko bolj nesprejemljiva,« sta poudarila Romoli in Tondo, ki se je v prejšnjih dneh postavil v stik tudi z obrambnim ministrom Giampaolom Di Paolom.

»Minister mi je zagotovil edino, da bodo vojaki ostali v deželi Furlanija-Julijski krajini in da bodo iz Gorice premeščeni v druge kasarne. To pa nam ni nikar dovolj, saj je ukinitev tako dobro usposobljene brigade nedopustna, na kar bomo po volitvah opozorili tudi novo vlado,« poudarja Tondo, medtem ko Romoli napoveduje, da se bo jutri sestal z župani ostalih občin iz goriške pokrajine in skupaj z njimi pozval kandidate za parlament, naj se obvezuje, da si bodo prizadevali za ohranitev poveljstva brigade Pozzuolo v Gorici.

DOL - Velike spremembe v staležu divjadi

Jeleni že stalni gostje

»Pred tridesetimi leti sem prvič lovil v Dolu. Takrat je bilo divjih živali zelo malo, zdaj je njihova populacija tako narasla, da jih je na pretek. Veliko je lisič, ogromno divjih prašičev, pri nas so naseljene divje mačke, sumimo, da se včasih pojavlja ris, da ne govorimo o jelenih, ki so že stalni gostje tega predela Krasa.« Tako pravi Gianfranco Sandrigo, direktor lovskega okraja iz Dola, ki meri približno 700 hektarjev in šteje 18 članov. Doljanski lovci bodo danes izvedli lov na lisico, ki ga morajo enkrat letno opraviti na podlagi deželnega lovskega načrta in v okviru preverjanja prisotnosti stekline; uplenjeni primerek bodo poslali v Padovo, kjer bodo opravili vse potrebne analize. Lovci bodo lisice lovili med Čukiščem in Devetaki, kjer so opazili, da imajo zveri nekaj svojih brlogov. Opoldne se bodo lovci zbrali na sedežu zadruge Kras na Palkišču, kjer bodo pripravili kosilo, na katerega vabijo tudi vse domačine.

Populacija lisič je po Sandrigovih besedah v zadnjih letih v Dolu zelo narasla. »Vedno več je tudi divjih prašičev; tako razmnožili so se tudi zaradi hrane, ki jim jo številni ljudje neodgovorno privnašajo tako na Tržaškem kot v Gorici. Tudi doljanski lovci imamo svoja krmilšča za divje prašiče, vendar se nahajajo na vrhu hriba, po katerem je speljana državna meja. Na ta način skušamo zadržati divje prašiče čim boljdaleč od nižinskega dela Dola in od državne ceste, ki je zelo prometna in nevarna,« pravi Sandrigo in pojasnjuje, da so pred leti divji prašiči iskali hrano na slovenski strani meje, kjer je bilo več obdelanih površin, in so prenočevali na italijanskem delu Krasa. »Zdaj so v Sloveniji povečali odstrel divjih prašičev, ki so se premaknili k nam čez mejo, kjer dobijo veliko hrane, ki jim jo privnašajo ljudje,« pojasnjuje Sandrigo in opozarja, da so samo v doljanskem lovskem okraju od 15. maja lanskega leta do 15. januarja letosnjega leta uplenili okrog sto divjih prašičev. Sandrigo pravi, da so k splošnemu povečanju populacije divjadi prispevali tudi lovci. »Že leta izvajamo selektivni lov, rezultat tega je, da je populacija divjih živali kakovostnejša, saj smo z uplenom posameznih primerkov preprečili širjenje bolezni,« pravi Sandrigo in pojasnjuje, da je ravno v četrtek nedaleč od svojega lovišča med Boneti in Novo vasjo zagledal dva jelena. »Zadovoljen sem, da imamo pri nas še eno vrsto divjadi, po drugi strani sem zaskrbljen. Dokazano je namreč, da jeleni izpodravijo srne, kar v zadnjih letih tudi sami opazimo, saj se populacija srnjadi počasi niza,« pravi Sandrigo. Lov na jelene je na italijanski strani državne meje prepovedan in pričakovanju, da se bo njihova populacija še dodatno ustalila. V Sloveniji pa jelene lovijo že leta, saj gre za vrsto, ki na Krasu povzroča precej škode kmetijstvu. Samo na lovišču v Novi vasi pri Opatjem selu so doslej uplenili že devet jelenv. (dr)

Na lovišču v Novi vasi pri Opatjem selu so v zadnjih letih uplenili že devet jelenv; vse pogosteje jelene in koštute opažajo tudi v Dolu in v drugih krajih na goriškem Krasu

FOTO P.D.

GORICA - Še zlasti priljubljen je bil med otroki
V stotem letu starosti umrl sladoledar Romeo

Sladoledar Romeo Canali ob spomeniku NOB v Pevni na začetku sedemdeset let prejšnjega stoletja

FOTO VIP

»Ni bilo prave nedelje, če v njej prišel sladoledar Romeo.« S podobnimi besedami se marsikdo spominja prodajalca sladoleda, ki je ob nedeljah s svojim motornim vozičkom obšel vse slovenske vasi na Goriškem. Vsak popoldan pa se je s svojo malo potujočo sladoledarno po več ur ustavl na goriški strani pevnmskega mostu. Bil je prisoten tudi na vseh vaških sagrah. Njegovega belo-rumenega Apeja s svetlododrim senčnikom se bodo spominjali vsi, ki so starejši od 35 let, kajti prijazni Romeo je svojo dejavnost zaključil leta 1982, ko je bil star skoraj sedemdeset let. Delo potujočega sladoledarja je opravljalo celih 45 let. Ljudje se ga bodo radi spominjali zaradi odličnega sladoleda, ki ga je vsak dan sproti pripravljal obrtniško, spominjali pa se ga bodo tudi zaradi prirsčnega odnosa, ki ga je imel s kupci, saj je v vsakim rad izmenjal nekaj besed. Vedno je znal najti pravi način pogovora, pa naj je šlo za otroka, najstnika, odraslega človeka ali za starejšo osebo.

Romeo Canali ni dočakal 100 let. Zmanjkal mu je nekaj več kot teden dni, da bi praznoval visok življenjski jubilej. Priljubljeni sladoledar je po kratki bolezni umrl v goriški bolnišnici v četrtek zvečer. Ena od hčera nam je povedala, da se je že ves december vneto pripravljala na svoj

stoti rojstni dan in sestavljal je sezname ljudi, ki jih je hotel povabiti na svoj praznik. Žal mu je nenadna bolezнь vse to preprečila.

Klub italijanskemu priimku in imenu je bil Romeo Canali Slovenec, rojen v Aleksandriji v Egiptu 26. januarja leta 1913, kjer je njegova mama, Kraševka z Opatjega sela, dela kot hišna pomočnica pri premožnih družinah. Romeo je bil torej sin aleksandrinske in italijanskega prisenjenca s priimkom Canali. Družina se je v Opatje selo vrnila tik pred izbruhom prve svetovne vojne. Po letih begunstva je Romeo odraščal najprej na Krasu, nato pa v Gorici, kamor se je družina preselila. S sladoledarstvom se je Romeo pričel ukvarjati leta 1936, potem pa je bil leta 1940 vpoklican v vojsko. Vojna leta je preživel na Sardiniji, kjer je stakanil malarijo, ki ga je pestila še nekaj let po vojni. Sladoledarsko obrt je nadaljeval tudi po vojni in kot rečeno jo je zaključil na začetku osemdesetih let. Romeo se je ozenil še pred drugo svetovno vojno. Z ženo sta imela šest otrok, najstarejši med njimi je priznani gledališki igralec Riccardo.

Pogreb priljubljenega Romea bo jutri ob 10.30 uri iz mrliske vežice goriške bolnišnice v cerkev sv. Jurija in na goriško pokopališče. (vip)

JAMLJE - Domačini naveličani džipov

Deset minut hoje nikomur ne škoduje

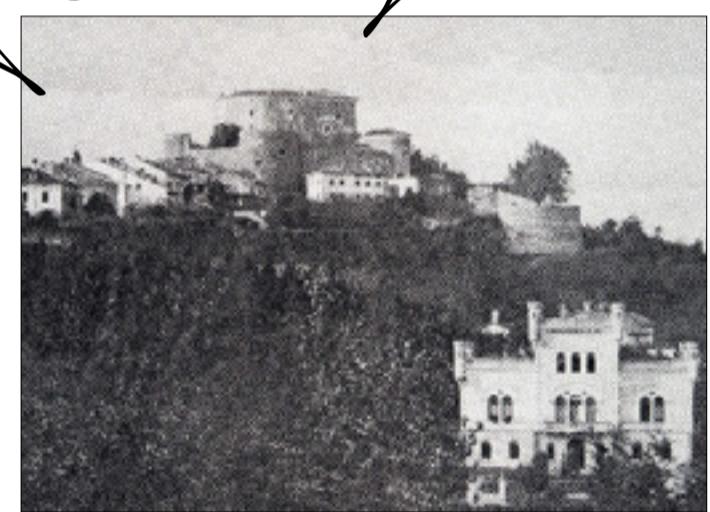
Razrita gozdna pot pri Jamljah

Terenska vozila ne sodijo na Kras, še zlasti ne bi smela voziti po gozdnih poteh, ko so le ta premočena od dežja. V to so preprečani v Jamljah, kjer se marsikdo pritožuje nad nekaterimi lovci, ki niso domačini in ki se s svojimi džipi skoraj vsak dan peljejo do svojih lovskih postojank ob robu gozda. Z gumami ob vsakem prehodu pustijo za sabo

globeke sledi v zemlji, včasih pa zavojijo tudi na zasebne parcele in razrijejo travnike, ki so v lasti krajanov. Tega seveda ne bi smeli početi, sploh pa bi se lahko do svojih postojank odpravili peš, saj so v nekaterih primerih od asfaltiranih cest oddaljene le kakih tristo do štiristo metrov. Deset minut hoje in naravnem okolju nikomur ne škoduje! (dr)

14

zrcala stanja imenovanja

Pogled na grad iz grajskega naselja pred rušenjem v prvi svetovni vojni (zgoraj); sedanji jugozahodni predel grajskega naselja

Grajsko naselje

Goriški grad je prvič omenjen v listini iz leta 1202. Naselje se je začelo razvijati po preselitvi plemiške družine iz Solkan. Poleg tlačanskih domačij zunaj obzidja - Kočevia je povrstanje slovensko ledinsko ime - so začela rasti stanovanja nižjih fevdalcev, pomočnikov in služabnikov. Zunanje obzidje ima pet obrambnih stolpov in velika, Leopoldova vhodna vrata (1660), ki omogočajo dostop od Stolnega trga navzgor po Poti na grad (sedaj D'Annunziov drevored) in od Rdeče hiše po Klancu (Ulica del Colle). Mala ali Solkanska vrata omogočajo vstop v naselje z Rafuta in Kostanjevico. V Grajskem naselju - so stavbe z zasebnimi stanovanji, prostori Pokrajinskih muzejev s predavalnico, ki se je poslužujejo tudi slovenske ustanove, cerkvica, posvečena Sv. Duhu (1398), in gostišče.

Obnova po prvi svetovni vojni je štirvovala precej stavb na grajskem griču zaradi izboljšanja dostopa na grad, ki je bil obnovljen leta 1937. Pod vzhodnim notranjim obzidjem je bil pred več kot dvema desetletjema postavljen velik šotor za poletne prireditve. Osrednje slovenske mestne ustanove so ga redno in uspešno uporabljale za večerne koncerte glasbenih skupin iz Slovenije. Na mogočni kamnitih steni je vzidana plošča v spomin na med drugo svetovno vojno ustreljene partizane, aktiviste in talce.

Aldo Rupe

Vljudno vabljeni na odprtje razstave

BOJ PROTI VERI IN CERKVI 1945 – 1961

O razstavi bo spregovorila avtorica, zgodovinarica dr. Tamara Griesser Pečar

Kulturni center Lojze Bratuž
Ponedeljek, 21. januarja 2013,
ob 18. uri

Vej še niso odpeljali z ozkega pločnika

Prejšnji ponedeljek se je pod težo snega nekaj vej odlomilo in padlo na cestičke Ulice Alviano v Gorici. Da bi zagotovili prehod avtomobilov, so jih premaknili na pločnik, kjer po skoraj enem tednu še vedno čakajo, da bi jih kdo odpeljal. Veje zdaj ovirajo prehod pešcev, ki morajo stopiti s pločnikom in prečkati cesto na nevarnem ovinku, zaradi česar bi jih bilo treba nedvomno čim prej odstraniti (foto Bumbaca).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, Ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.
DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 18.00 - 21.15 »Django unchained«.
Dvorana 2: 16.00 »Le avventure di Fiocco di neve«; 17.45 - 20.00 - 22.15 »La migliore offerta«.

Dvorana 3: 17.50 »A royal weekend«; 16.00 - 19.50 - 21.30 »La bottega dei suicidi«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 18.00 - 21.30 »Django unchained«.

Dvorana 2: 16.15 »Le avventure di Fiocco di neve«; 17.50 - 20.00 - 22.00 »Quello che so sull'amore«.

Dvorana 3: 16.00 »Asterix e Obelix al servizio di sua maestà«; 18.00 - 20.20 »La migliore offerta«.

Dvorana 4: 15.15 - 17.00 - 18.45 »Gost movie«; 21.00 »Cloud Atlas«.

Dvorana 5: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.20 - 22.15 »Frankenweenie«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.40 »Django unchained«.

Dvorana 2: 17.45 - 20.00 - 22.15 »La migliore offerta«.

Dvorana 3: 17.50 »A royal weekend«; 19.50 - 21.30 »La bottega dei suicidi«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.40 »Django unchained«.

Dvorana 2: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Quello che so sull'amore«.

Dvorana 3: 17.30 »Asterix e Obelix al servizio di sua maestà«; 19.50 - 22.10 »La migliore offerta«.

Dvorana 4: 17.30 - 19.10 »Gost movie«; 21.00 »Cloud Atlas«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Frankenweenie«.

Gledališče

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: v torek, 22. januarja, ob

21. uri »Se devi dire una bugia dilla ancora più grossa« (Ray Cooney), nastopajo Antonio Catania, Gianluca Ramazzotti, Miriam Mestrino, Raffaele Pisu, Nini Salerno, Licinia Lentini (»Sipario prosa«); informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča, Ul. Nazario Sauro 17 v Krminu, tel. 0481-630057; več na www.artistiassociazgorizia.it.

Razstave

V KC LOJZE BRATUŽ v Gorici bo v ponedeljek, 21. januarja, ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »Boj proti veri in Cerkvi. 1945-1961«. O razstavi bo spregovorila avtorica, zgodovinarka Tamara Griesser Pečar; na ogled bo do 28. februarja od ponedeljka do petka 17.00-19.00, nato ob prireditvah ali po dogovoru.

KAVARNA RUSJAN IN FOTOKLUB SKUPINA75 vabi na ogled fotografike razstave Marka Vogriča »Miška obišče Edo« v kavarni in vinoteki Rusjan v Eda centru v Novi Gorici; do 5. februarja od ponedeljka do četrtek 7.00-23.00, ob petkah 7.00-01.00, ob sobotah 8.00-01.00, ob nedeljah in praznikih 8.00-23.00.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v ponedeljek, 21. januarja, ob 20.15 koncert Orkestra Slovenske filharmonije; informacije po tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si.

Šolske vesti

OTROŠKI VRTCI VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB prirejajo dneve odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca: v vrtcu Črček v Doberdobu v sredo, 30. januarja, od 10.30 do 11.30; v vrtcu Živ Žav v Rupi (Vrh Sv. Mihaela) v ponedeljek, 28. januarja, od 10.30 do 11.30; v vrtcu Čira Čara v Sovodnjah ob Soči v sredo, 30. januarja, od 10.00 do 11.00; v vrtcu Barčica v Romjanu - Ul. Capitello v sredo, 23. januarja, od 10.00 do 11.00; v vrtcu Barčica v Ronkah - Ul. Bratov Cervi v ponedeljek, 21. januarja, od 10.00 do 11.00.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V DOBERDOBU vabi starše petošolcev na informativni sestanek: starši petošolcev iz Romjana so vabljeni v četrtek, 24. januarja, ob 18.00; starši petošolcev ostalih šol so vabljeni v sredo, 30. januarja, ob 18.00. Srečanje bosta potekali v prostorih nižje srednje šole v Doberdobu.

AD FORMANDUM prireja »Tehnike promocije teritorija«: tečaj post diploma, namenjen odraslim brezposelnim osebam z bivališčem v deželi FJK in z maturo više srednje šole. 490 ur, od teh 2 meseca delovne prakse. Vsebine: upravljanje poslov in osnove prodajalnih tehnik, promocija teritorija z uporabo osnovnih marketinskih oprijemov, delo s strankami, komunikacija in trženje storitev. Izbor: 28. januarja. Tečaj je brezplačen, financira ga Evropski socialni sklad. Za informacije in vpisovanja: Ad formandum, Korzo Verdi 51, po tel. 0481-81826 ali na go@adformandum.org.

AD FORMANDUM prireja »OPEN DAY« na gostinski šoli: v četrtek, 24. januarja, ob 14. do 18. ure v KBcentru v Gorici; več na tajništvu šole, Korzo Verdi 51, po tel. 0481-81826 ali na go@adformandum.org.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA GORICA obvešča, da se bo vpisovanje otrok v otroške vrtce, v osnovne šole in v srednjo šolo Večstopenske šole začelo v ponedeljek, 21. januarja, in se bo zaključilo v četrtek, 28. februarja. Vpisovanje bo potekalo v uradih Večstopenske šole v Ul. Grabizio 38 vsak torek od 15. do 17. ure, vsako sredo od 10. do 13. ure in od 15. do 17. ure, vsak četrtek od 15. do 17. ure, vsako soboto od 9. do 12. ure. Za šole s slovenskim učnim jezikom bo vpisovanje potekalo še v papirnatih obliki. Vpisne pole bodo staršem na razpolago od ponedeljka, 21. januarja, dalje na tajnivštu in na vsaki posamezni šoli.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB obvešča, da se bo vpisovanje v otroške vrtce, osnovne šole in nižjo srednjo šolo začelo v četrtek, 28. februarja. Tajništvo v Doberdobu bo v obdobju vpisovanja odprto ob torkih, četrtkih in petkih od 7.45 do 9. ure, ob ponedeljkih in sredah od 14.30 do 16. ure in ob sobotah od 8. ure do 9.30. **OTROŠKI VRTCI VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB** vabijo starše, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca na predstavitev vzgojno-izobraževalne ponudbe: v otroškem vrtcu Črček v Doberdobu v torek, 22. januarja, ob 17.30; v otroškem vrtcu Živ Žav v Rupi (Vrh Sv. Mihaela) v ponedeljek, 21. januarja, ob 17.30; v otroškem vrtcu Čira Čara v Sovodnjah ob Soči v četrtek, 31. januarja, ob 16.30.

njo šolo začelo v ponedeljek, 21. januarja, in zaključilo v četrtek, 28. februarja. Tajništvo v Doberdobu bo v obdobju vpisovanja odprto ob torkih, četrtkih in petkih od 7.45 do 9. ure, ob ponedeljkih in sredah od 14.30 do 16. ure in ob sobotah od 8. ure do 9.30.

OTROŠKI VRTCI VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB vabijo starše, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca na predstavitev vzgojno-izobraževalne ponudbe: v otroškem vrtcu Črček v Doberdobu v torek, 22. januarja, ob 17.30; v otroškem vrtcu Živ Žav v Rupi (Vrh Sv. Mihaela) v ponedeljek, 21. januarja, ob 17.30; v otroškem vrtcu Čira Čara v Sovodnjah ob Soči v četrtek, 31. januarja, ob 16.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI

vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole, na predstavitev šolske ponudbe: v osnovni šoli Erjavec v Štandrežu v ponedeljek, 21. januarja, ob 17.00; v osnovni šoli Abram v Pevni v torek, 29. januarja, ob 17.00; v osnovni šoli Gradnik v Števerjanu v petek, 25. januarja, ob 17.00 in v osnovni šoli Zorlut v ponedeljek, 28. januarja, ob 17.00.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI

vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca, na predstavitev šolske ponudbe: v otroškem vrtcu Ringaraj v Ul. Brolo v Gorici v sredo, 23. januarja, ob 17.00; v otroškem vrtcu Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v četrtek, 24. januarja, ob 17.00; v otroškem vrtcu Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v petek, 25. januarja, ob 10.30-11.30; v otroškem vrtcu Kekec v Števerjanu v torek, 22. januarja, ob 17.00.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI

vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole: v osnovni šoli Erjavec v Štandrežu v sredo, 23. januarja, ob 8.30-10.00; v osnovni šoli Abram v Pevni v sredo, 30. januarja, ob 11.00-12.30; v osnovni šoli Gradnik v Števerjanu v ponedeljek, 28. januarja, ob 8.30-10.00 in v osnovni šoli Zorlut v Bračanu v torek, 29. januarja, ob 10.30-12.00.

SLOVENSKA ŠOLA, VRTEC, JASLI: PREMIŠLJENA IZBIRA

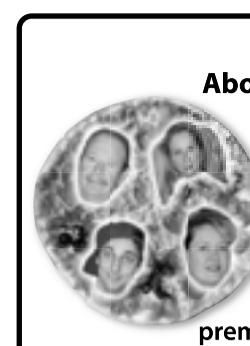
je naslov srečanja za starše, ki ga organizira Dijaski dom v ponedeljek, 28. januarja, ob 17.30 v Dijaske domu, Svetogorska (Ul. Montesanto) 84. Srečanje, ki ga bosta vodili Susanna Pertot, strokovnjakinja na področju večjezičnosti in avtorica priročnika »Dvojezično otroštvo: navodila za uporabo« ter Matjeka Grgič, strokovnjakinja za slovenski jezik, znanstvena direktorica Slovika. Med srečanjem bo zagotovljeno varstvo otrok.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja 7-dnevni izlet v Pariz od 18. do 24. maja za ogled najpomembnejših kulturnozgodovinskih posebnosti. Vpisovanje ob sredah od 10. do 11. ure na društvenem sedežu v Gorici na Korzu Verdi 51/int. do zasedbe mest na avtobusu. Na račun 300 evrov. Udeleženci morajo imeti ob vpisu veljavni dokument za tujino.

KRUT vabi na velikonočno potovanje v »večno mesto« Rim, v bližnji Tivoli z ogledom Vile Adriana in obiskom starih mestec Fiuggi, Alatri in Veroli od 29. marca do 1. aprila; informacije v goriškem uradu, Korzo Verdi 51/int., tel. 0481-530927 ob torkih in četrtkih od 9. do 12. ure ali po tel. 040-360072, krut.go@tiscali.it ali na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B, Trst, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

NOVIGLAS prireja potovanji na Sardinijo od 23. do 29. aprila in v Gružijo od 20. do 28. junija; informacije po tel. 0481-533177 ali mohorjeva@gmail.com.

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ

Abonma ljubiteljskih gledaliških skupin ŠTANDREŽ 2012

PD Štandrež – dramski odsek

Vinko Möderndorfer

ŠTIRJE LETNI ČASI

komedija

režija: Jože Hrovat

premiera: sobota, 26. januarja 2013, ob 20. uri

ponovitev abonma: nedelja, 27. januarja 2013, ob 17. uri

župnijska dvorana Anton Gregorčič, Štandrež

Informacije in rezervacija sedeža:

Božidar Tabaj – tel. 0481 20678 ob 12.00 do 14.00

Obvestila

AŠKD KREMENJAK

organizira tečaj zumbbe v večnamenskem centru v Jamljah, Prvomajska ulica 20. Brezplačni poskusni vajsi bosta potekali v ponedeljek, 28. januarja in v sredo, 30. januarja, od 20. do 21. ure. Tečaj bo vodila inštruktorica Gretha Lefson.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

20.25 Tv Kocka: Gremo skupaj 2. del
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.30 Variete: UnoMattina in famiglia **7.00**
 8.00, 9.00 Dnevnik **9.35** MixItalia **10.00** Aktualno: Linea verde orizzonti **10.30** A sua immagine, vmes Sveta maša in Angelus **12.20** Aktualno: Linea verde **13.30** Dnevnik **14.00** Show: Domenica in - L'Arena **16.30** 20.00 Dnevnik **16.35** Show: Domenica in - Così è la vita **18.50** Kvizi: L'eredità (v. C. Conti) **20.40** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.30** Nan.: L'isola **23.20** Dnevnik

Rai Due

7.00 Risanke - Cartoon Flakes Weekend
9.00 New Art Attack **10.10** Dok.: Ragazzi, c'è Voyager **10.50** A come Avventura **11.30** Aktualno: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik, sledi Tg2 Motori **13.45** Quelli che aspettano **15.40** Quelli che... (v. V. Cabello) **17.05** Dnevnik in vremenska napoved **17.10** Stadio Sprint **18.10** Rubrika: 90° Minuto **19.35** Nan.: Cops - Squadra Speciale **20.30** 1.00 Dnevnik

21.00 Nan.: NCIS (i. Pauley Perrette)
21.45 Nan.: Elementary **22.35** Športna rubrika

Rai Tre

7.10 Serija: La grande vallata **8.00** Film: Peccato d'amore (dram., '72) **9.50** Nan.: L'Ispettore Derrick **10.45** Rubrike **12.00** Dnevnik **12.25** TeleCamere **12.55** Odd.: Prima della Prima **13.25** Rubrike: Passepartout **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** Mini Ritratti **15.05** Rubrika: Alle falde del Kilimangiaro (v. L. Colò) **18.00** Per un pugno di libri **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Rubrika: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **21.30** Presa diretta

Rete 4

6.30 Dnevnik **6.50** Mediashopping **7.20** Nan.: Vita da strega **8.15** Super Partes **9.20** Slow Tour - Italiani non per caso **10.00** Svet Maša **11.00** Rubrika: Le storie di viaggio a... **11.30** Dnevnik **12.00** Odd.: Ricette di famiglia **12.45** Rubrika: Pianeta mare **13.45** Ileri e oggi in Tv **14.00** Dnevnik **14.40** Donnavventura

15.20 Film: Attila flagello di Dio **17.10** Film: Tomahawk - Scure di guerra (western,

ZDA, '51) **18.55** Dnevnik in vremenske napovedi **19.35** Film: Comandante Florent - Un cuore perduto (krim., Fr., '01) **21.30** Film: Il curioso caso di Benjamin Button (dram., ZDA, '08, i. B. Pitt)

°5 Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **8.00** Dnevnik **8.50** Rubrika: Le frontiere dello spirito **10.00** Film: Papà, ho trovato un amico **11.55** Rubrika: Melaverde **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Show: L'arca di Noè **14.00** Domenica Live **18.50** Kvizi: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la domenica **21.30** Nad.: Centovetrine **23.30** Nan.: Distretto di polizia

Italia 1

8.00 Risanke **10.45** Film: Sabrina - Vacanze romane **12.25** Dnevnik **13.00** Rubrika: Sport Mediaset - XXL **14.00** Film: Paladin - Dawn of the dragon slayer (fant., ZDA, '11) **15.55** Film: Dragonheart **17.55** Nan.: La vita secondo Jim **18.15** Nan.: Life Bites- Pillole di vita **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: Così fan tutte

19.20 Film: Amore a prima svista **21.25** Le lene Show

La 7

7.00 7.50 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Ti ci porto io... **11.15** Ti ci porto io... in cucina con Vissani **11.35** Nan.: Josephine, ange gardien **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Irma la dolce **16.50** Nan.: The District **18.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** In Onda

21.35 Film: Rob Roy **0.00** Omnibus notte

Tele 4

6.00 Festa in piazza **12.30** 19.45 Rubrika: Qui studio a voi stadio **18.00** Le ricette di Giorgia **18.20** Rubrika: Tanta salute **19.00** Rubrika: Cartellino rosso **23.00** Deželni dnevnik **23.15** Rotocalco Adnkronos **23.35** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.00 Risanke **10.15** Nan.: Polna hiša živali **10.40** Sledi **11.20** Ozare **11.25** Obzorja duha **12.05** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Na združje! **14.45** Film: Eldorado **17.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **17.15** Nan.: Dekameron **17.50** Legende velikega in malega ekранa **18.20** Igralci tudi pojo

18.40 Risanke **18.50** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Bob leta 2012 **21.00** Intervju **21.20** Anim. serija: Na svoji žemlji **21.45** Dok. odd.: Gospa s harfo **22.35** Dok. serija: Lovci teme **23.10** Poročila, športne vesti in vremenska napoved

23.40 Nad.: Sinovi anarhije

Slovenija 2

7.55 Skozi čas **8.05** Globus **8.40** Slovenski magazin **9.10** Nordijsko smučanje - svetovni pokal v smučarskih skokih, posnetek **10.10** Alpsko smučanje: svetovni pokal: slalom (M), 1. in 2. vožnja ob 13.10, prenos **11.00** Biatlon - svetovni pokal: štafeta (Ž in M ob 15.10), vključitev v prenos **11.40** Alpsko smučanje - svetovni pokal: superveleslalom (Ž), prenos **14.10** Biatlon - svetovni pokal: štafeta (M), prenos **15.10** Rokomet - svetovno prvenstvo (M): Slovenija : Srbija, posnetek **16.35** Športni iziv **17.15** Nogomet: FIFA magazin **17.40** Dok. film: Sfinga **18.50** Enkrat še zapo... Vrhune in zaton zlatih let Slovenske popevke **19.50** Žrebjanje Lota **20.00** Nan.: Povesti in novele 19. stoletja **21.00** Žrebjanje Super Lota **21.05** Dok serija: City folk **21.35** Dok. odd.: Življenje na smetišču **23.15** Kratki igr. film: Skrbnik **23.35** Kratka Tv-igra: Kapljica v morju

Slovenija 3

6.05 Primorska kronika (pon.) **6.25** 7.05, 8.05 Žarišče **6.35** Poslanski premislek **6.45** 14.50 Tedenski pregled **7.20** Svet v besedi in sliki **9.20** Kronika **9.50** 15.05 Na tretjem... **11.00** Utrip (pon.) **11.15** 15.55, 18.35 Svet v besedi in sliki **13.30** Prvi dnevnik **16.10** 18.15 Saturično oko **17.30** Poročila **19.00** Dnevnik **19.55** 22.05 Sporočamo **20.00** Slovenija in Evropa **20.30** Tedenski izbor **21.00** Zrcalo tedna **21.15** Tedenski napovednik

Koper

12.30 Dnevni program **12.45** AS SP: slalom (m) 1. vožnja, povzetek **13.15** AS SP: slalom (m) 2. vožnja, prenos **14.10** Vsedanes - Svet **14.25** Tv Transfrontaliera **15.35** Tednik **15.05** „Q“ - Trendovska odd. **15.50** Sredozemlje **16.20** Ethnopolis 2008 **17.00** Dok: City folk **17.30** Potopisi **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Presek **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Vzhod-Zahod **19.45** Kino premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dok. odd.: Berlino - La febre per l'Africa **21.45** Avtomobilizem **22.15** Nejdelski športni dnevnik **22.30** Slovenski magazin **23.00** Glasb. odd. **23.40** Tartini Festival 2009

Tv Primorka

16.00 17.00 Tv prodajno okno **16.30** Kmetijski razgledi z Dolenske **17.30** ŠKL **18.30** Besede miru **19.00** Pravljica **19.15** Duhovalna misel **19.30** 21.30 Tedenski pregled, Napovedujemo... **20.00** Jubilejni koncert Vinška Gora 2012 **22.00** Glasbeni večer, Vidostrani

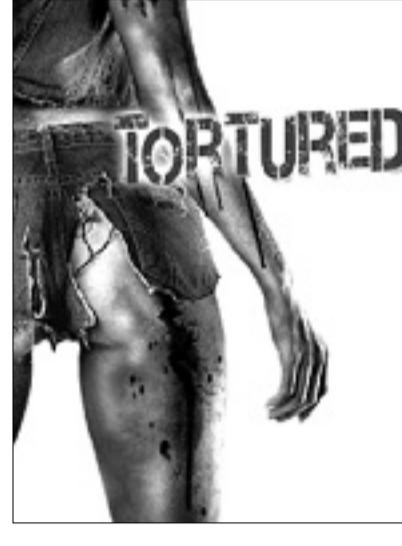
Pop TV

7.00 Risane, otroške in zabavne serije **10.55** Serija: Beverly Hills 90210 **11.40** Serija: Na trdih tleh **12.35** Dok. serija: Skrivnostno življenje ameriške gospodinje **13.30** Dok. serija: Kuharski mojster **14.40** Film: Dedkova naloga (dram., ZDA, '95) **16.15** Nan.: Detektiv na Floridi **17.10** Film: Nevyorška minuta (kom., ZDA, '04) **18.55**

24UR - novice **20.00** Film: Kako se znebiti fanta v 10 dneh (kom., ZDA, '03, i. K. Hudson, M. McConaughey) **22.10** Film: Verjemi lepotici (rom., ZDA, '91)

Kanal A

7.50 Nan.: Nove pustolovščine stare Christine **8.20** Film: Opičji pomočnik **10.00** ŠKL **10.55** Astro Tv **12.25** Tuning manjca svetovni show 2010 **13.00** Nan.: Nove pustolovščine stare Christine **13.30** Film: Pričakanje čudeža **15.05** Film: Odrešenjak **17.00** Dok. serija: Igrače Jamesa Maya **18.00** Nan.: Sanjska upokojitev **18.30** Pazi, kameral **19.30** Skeči: Norci na delu **20.00** Film: Izbruh **22.10** Nad.: Montevideo, bog te je videl

23.15 Film: Tortured

RADIO

RADIO TRST A
 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00; Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.15 Iz domača zakladnice; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Koroški obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Istrska srečanja; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Z naših prireditve; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
 5.00 Jutro na RK; 5.50, 8.45, 9.00 Radijska Konika; 6.40 Pesem tedna RK; 7.00, 9.00, 19.45 Jutranja Konika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Vremenska napoved; 8.30 Jutranjik; 9.10 Pridelitev danes; 9.30 Torklja; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji; 11.30 Malo za štalo; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 14.30 Nedeljsko popoldne; 15.30 DIO; 17.30 Življenje v cestah; 17.35 Na koncertu; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večnozelene melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Easy come, easy go.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
 6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 8.28, 10.30, 12.00, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 8.00, 14.15 Pesem tedna; 8.30 Jutranji dnevnik - Šport Claxon; 9.00 Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Slovenia in 15 punti da vedere e assaporare; 10.45, 19.15 Sfinga single; 11.00 Osservatorio; 11.35 Playlist; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Tempo scuola; Speciali; La rosa dei venti; Detto tra noi... in musica; 14.00 Per un'ora di radio; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album Charts; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Fegiz files; 21.30 Sonoramente Puglia; 23.00 Pic nic elektronique; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 20.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.15 Obvestila; 8.05 Igra za otroke

Rai Tre bis
SLOVENSKI PROGRAM**Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželnii Tv Dnevnik, sledi Čezmejni TV-Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik

12.00 Igra: La prova del cuoco (v. Antonella Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Nan.: L'isola **23.05** Aktualno: Portata a porta (v. B. Vespa)

Rai Due

6.40 Risanke **8.00** Nan.: Il nostro amico Charly **8.45** Nan.: La signora del West **9.30** Rubrika: Sorgente di vita **10.00** Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Nan.: Seltz **14.45** Nan.: Senza traccia **15.30** Nan.: Cold Case **16.15** Nan.: Numb3rs **17.00** Nan.: Las Vegas **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **19.35** Nan.: Il commissario Rex **20.30** 23.10 Dnevnik **21.05** Dok.: Voyager **23.25** Glasb. odd.: Emozioni

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **6.30** Il caffè di Corradino Mineo **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Rete

8.00 Aktualno: Agorà **9.10** Aktualno: Agorà - Brontolo **10.10** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Codice a barre **11.30** Buongiorno Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: Lena, amore della mia vita **14.00** Deželnii dnevnik in Dnevnik **15.10** Nan.: La casa nella prateria **16.00** Rubrika: Cose dell'altro **Geo 17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, Deželnii dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Comiche all'italiana **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.10** Che tempo che fa: G di Gaber

Rete 4

6.20 Rubrika: Media shopping **6.50** Nan.: T. J. Hooker **7.45** Nan.: Miami Vice **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Aktualno: Lo sportello del Forum **15.30** Nan.: Rescue Special Operations

16.35 Nan.: My life - Segreti e passioni **16.50** Film: Agata Christie - Delitto in 3 atti (krim.) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore

20.30 Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Odd.: Quinta Colonna **23.55** Terra!

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: Centovetrine **14.45** Show: Uomini e donne (v. M. De Filippi) **16.15** Resn. show: Amici **16.55** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Igra: Avanti un altro (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia - La voce dell'insolvenza (v. E. Iacchetti, E. Greggio) **21.10** Show: Zelig Circus

Italia 1

6.40 Risanke **8.45** Nan.: Everwood **10.35** Nan.: E.R. - Medici in prima linea **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Futurama **14.05** Simpsonovi **14.30** What's my destiny Dragon Ball **14.55** Risanka: Lupin **15.45** Nan.: White collar - Fascino criminale **16.30** Nan.: Chuck **17.25** Nan.: La vita secondo Jim **18.15** Nan.: Life Bites **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI - Scena del crimine **21.10** Film: Transporter 3 (akc., ZDA, '08)

23.05 Film: Miami Vice

LA7 La 7

7.00 7.50 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.55** Coffe Break **11.00** L'aria che tira **12.20** Ti ci porto io... in cucina con Vissani **12.30** 18.50 Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Il giorno dello sciaccio (krim.) **16.50** Nan.: Il Commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Odd: Piazzapulita **23.45** Omnibus notte

Tele 4

7.00 Deželnii dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.35** Lezioni di pittura **8.00** Dok.: Piccola grande Italia **8.30** Deželnii dnevnik **12.45** Aktualno: Musa Tv **13.00** Rubrika: Le ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** Rubrika: Qui studio a voi studio **17.00** Dnevnik **17.30** Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** 21.00 Rubrika: Il caffè dello sport **22.00** Triestina - San Luigi **23.02** Nočni deželnii dnevnik in vremenska napoved **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.00 Dobro jutro **10.10** 15.45, 18.35 Risanke in risane nanizanke **11.30** Dok. odd.:

Megabiti energije **12.00** Odd: Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.35** Polnočni klub (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **16.10** Odd. za otroke: Studio Kriškraš **16.35** Kulturni brlog **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.00** Infodrom **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio city **22.00** Odmevi **23.05** Pisave

23.35 Knjiga mene briga

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.00** Otroški infokanal **8.50** Infodrom **9.00** Zabavni info-kanal **10.10** Dobra ura (pon.) **11.30** Dobro jutro (pon.) **14.20** 19.00, 22.50 Točka **15.05** Na lepše **15.35** Dok. odd.: Gospa s harfo **16.35** Dok. serija: Čudesna Osončja **17.35** Dober dan, Koroška! **18.05** Prava ideja! **18.30** Dok. serija: To bo moj poklic **19.50** Žrebanje 3x3 plus 6 **21.15** Nan.: Vares

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.45** 13.00 Svet v besedi in sliki **8.00** Poročila **9.05** 13.55 Evropski premislek **9.10** Žarišče **9.30** 10.30, 12.30, 15.30, 17.30 Poročila **9.40** 12.35 Tedenski izbor **10.45** Tedenski pregled **11.10** Slovenija in Evropa **11.30** Zrcalo tedna **12.00** 15.45 Satirično oko **13.15** Utrip **13.30** Dnevnik **15.05** Poslanski premislek **17.00** 22.50 Tedenski napovednik **17.50** Kronika **18.40** Beseda volilcev **19.00** Dnevnik **19.30** Kronika **20.00** Aktualno **20.40** Na tretjem... **21.25** Beseda volilcev **21.30** Žarišče **21.45** Kronika **22.00** Tednik (pon.) **23.05** Aktualno **23.20** Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** 23.50 Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior **15.30** Tartini Festival 2009 **16.00** Vesolje je... **16.30** Tednik

17.00 Avtomobilizem **17.15** Istra in...

18.00 Športel **18.30** Športna mreža **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Dok. odd.: Firenze **20.00** Sredozemlje **20.30** Artevisione **21.00** „Meridiani“ **22.15** Kino premiere **23.30** Osebnost Primorske 2012 **23.40** Presek

Tv Primorka

8.35 10.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** 18.30 Načas **10.30** Novice, Videostrani **17.30** Aktualno **18.00** Brez panika **19.30** 21.30 Dnevnik, vremenska napoved

poved, kultura, napovedujemo... **20.00** Znanstveni večer **22.00** Glasbeni večer, vreme, kultura, napovedujemo...

POP Pop TV

7.10 Risane serije **8.10** Nan.: Tv Dober dan **9.00** 10.10, 11.35 Tv Prodaja **9.15** 17.55 Nad.: Larina izbira **10.40** 16.50 Nad.: Kot ukaže srce **12.05** Nan.: Detektiv na Floridi **13.00** 24 ur ob enih **14.00** Nan.: Tv Dober dan **14.55** Nad.: Ko listje pada **15.50** Nad.: Srčna strast **17.00** 24 ur popoldne **17.50** Misli zdravo **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Film: Sanjsko zabiranje (kom., ZDA) **21.40** 24 ur zvečer **22.10** Nan.: Maščevanje **23.05** Nan.: Kaos

Kanal A

7.10 Risane **8.05** 18.00, 19.45 Svet **8.35** Serija: Sanjska upokojitev **9.00** 13.50 Nan.: Frasier **9.30** 14.20 Nan.: Moja super sestra **9.55** Nan.: Alarm za Kobra 11 **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** 18.55 Nan.: Teksaški mož postave **14.50** Film: Božič v novembru **16.35** Nan.: Šola za pare **17.05** Nan.: Alarm za Kobra 11 **18.00** 19.45 Svet, Novice **20.00** Film: Pravi zločin **22.15** Film: Faktor smrti **23.55** Film: Ameriški marinici 2

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan; 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan - Muze umetnosti; 11.00 Studio D; 13.30 Kmetijski tednik (pon.); 14.00 Poročila in kulturna kronika; 14.10 Koroški obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Robi Šabec: Rdeča pošta - 2.nad; 18.00 Quinda - kraj sreče; pot do ne preko naših čustev; 18.40 Vira na inač; 19.35 Zaključek oddaj.

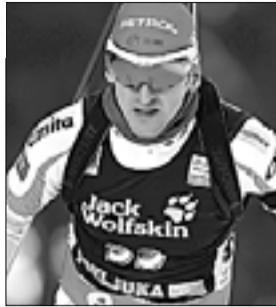
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.30 Jutranja Kronika; 5.50, 8.45 Radijska Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoljan in pol; 9.10, 16.20 Prieditev danes; 10.00 Pod dresom; 11.00 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Popoldne na RK; 16.00 Popoldne z vami; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik; 20.00 Sotočja; 21.00 Gremo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbeni trenutki.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

KAVČIĆ PODLEGEL TSONGAJU

MELBOURNE - Blaž Kavčič, edini preostali slovenski teniški igralec na odprttem prvenstvu Avstralije, je nastope v Melbournu končal v 3. krogu. Po ur in 19 minutah igre ga je s 6:2, 6:1 in 6:4 premagal sedmi nosilec, Francoz Jo-Wilfried Tsonga. Napredovali sta prva in tretja nosilka Belorusinja Azarenka in Američanka Serena Williams, večjih težav ni imel niti Roger Federer. Domačega upa Bernarda Tomića, je po slabih dveh urah odpravil s 6:4, 7:6 (5) in 6:1. Tretji nosilec Andy Murray je s 6:3, 6:4 in 7:5 premagal partnerja za trening, Litovca Berankisa.

JAKOV FAK DRUGI

ANTHOLZ/ANTERSELVA - Jakov Fak je drugič v dveh dneh stopil na zmagovalni oder. Včeraj je bil drugi na zasledovalni tekmi biatlonškega svetovnega pokala na 12,5 km (zadnja posamična tekma pred SP) v Antholzu. Padec na spustu ga ni zmedel, saj je izvrstno taktiko in natančnim streljanjem spet nadoknadel in se veselil stopnička. Drugič zapored je zmagal Rus Anton Šipulin. Med biatlonkami je bila Teja Gregorin osma, za zmagovalko Toro Berger je zaostala za 58,9 sekunde.

DESPRES PETI OSVOJIL RELI DAKAR

SANTIAGO DE CHILE - Vzdržljivosti reli Dakar se je že končal za motocikliste. Končno zmago je dosegel Francoz Cyril Despres (KTM, na sliki), ki je zadnjo etapo si cer končal na 14. mestu, a je v skupnem seštevku zlahka obdržal dovolj prednosti za skupni uspeh. Za Francoza je to peta zmaga na Dakaru po letih 2005, 2007, 2010 in 2012. Portugalec Faria (KTM) je bil na koncu drugi, tretji pa je bil Čilenec Lopez. Med avtomobilisti je zmagal Francoz Stephane Peterhansel (Mini).

ROKOMET - Na SP v Španiji odpravili Srbijo, v osmini finala jih čaka Egipt

Odprta pot do polfinala

Marko Bezjak (levo) proti Srbiji odločilen v drugem polčasu ANSA

Slovenija - Srbija 33:31 (19:16)

Slovenija: Škof, Proš, Bilbija, Dobelšek, Kavtičnik 1, Bezjak 3, Dolenc 2, Skube 2, Bundalo, M. Žvižej, L. Žvižej 6, Gaber 1, Zorman 4, Marguč 2, Mačkošek 6, Gajic 7 (4).

Srbija: Stanić, Gajic, Dragaš, Šešum 2, Vujin 7 (2), Nikčević 1, Toskić 4, M. Ilić 2, Radivojević, Prodanović 6, N. Ilić, Vučković, Mitrović 2, Zelenović 1, Stanović, Nenadić 6, Marsenić.

Sedemmetrovke: Slovenija 6 (4), Srbija 2 (2) Izključitve: Slovenija 12, Srbija 8 minut.

ZARAGOZA - Slovenska izbrana vrsta nadaljuje zmagoviti ples na SP v Španiji. V aragonski prestolnici je premagala še Srbijo in osvojila prvo mesto v svoji skupini. V osmini finala se bo jutri v Barceloni ob 19. uri pomerila z Egipptom, ob morebitnih zmagi pa jo v četrtnfinalu čaka zmagovalka dvoboja Rusija - Brazilija.

Na parketu v Zaragozi se je od prve minute odvijal ogorčen boj za vsak košček igrišča, nobena ekipa si ni prigrala več kot gola prednost. Tehnica se na eno ali drugo strani ni nagnila niti v trenutkih, ko sta ekipi imeli številčno premoč na igrišču. V tej šahovski partiji si je Slovenija prvo izdatnejšo prednost priigrala v 23. minutu, ko je Luka Žvižej iz polnasprotne napada povisal na 13:11, srbska klop pa je minutu odmora zastavila slovenski delni izid 3:0. Le nekaj trenutkov zatem je Marko Bezjak zvito ukradel žogo in po bliskoviti akciji povišal na 14:11, po drugi dvem minutni izključitvi Dolanca pa so se Srbji približali na gol zaostanka (14:13), vendar je Slovenija le šla na odmor odšli z lepo prednostjo treh golov (19:16).

Na začetku drugega polčasa se razmerje moči ni spremenilo, Slovenija je v drugi minuti nadaljevanja po golu Gajicu povišala na +4 (20:16), po njegovem «ekshibiciju» pa je šel napet dvoboj v nasprotno smer. Na igrišču so se povsem razmahnili srbski rokometaši, naredili delni izid 5:0 in Slovenci so zaostali z 21:22. Deničeva minuta odmora ni prinesla napredka v slovenski igri, tekme na nasprotni strani igrišča so jim v 45. minutu ushi na dva gola (22:24). Slovenska obramba je bila na zadovoljivo visoki ravni, najbolj razviti srbski rokometaši Momir Ilić je bil pod nadzorom, a škripalo je v slovenskem napadu. Slovenskim rokometašem je v končnici tekme le uspel polni preobrat. V izjemno razburljivi končnici je najprej na veliko sceno stopil Bezjak, po dveh njegovih golih je Slovenija v 57. izmeničila na 30:30, le minutu zatem pa sta Luka Žvižej iz nasprotne napada in Gašper Marguč povišala na 32:30 in veliko veselje se je začelo.

IZIDI SP

Skupina C (Zaragoza): Belorusija - Savdska Arabija 33:15 (18:5), Poljska - Južna Koreja 33:25 (18:11), Srbija - Slovenija 31:34. Končni vrstni red: Slovenija 10, Poljska 8, Srbija 6, Belorusija 4, Savdska Arabija 2, Južna Koreja 0.

Skupina D (Madrid): Egipt - Avstralija 39:14 (25:8), Španija - Hrvaška 25:27 (13:15), Madžarska - Alžirija 29:26 (14:8). Končni vrstni red: Hrvaška 10, Španija 8, Madžarska 6, Egipt in Alžirija 3, Avstralija 0.

Pari osmine finala**Danes**

Nemčija - Makedonija (15.45)
Brazilija - Rusija (17.30)
Francija - Islandija (20.15)

Danska - Tunizija (20.15)

Jutri

Slovenija - Egipt (19.00)
Poljska - Madžarska
Srbija - Španija
Hrvaška - Belorusija

SMUČANJE Tina Maze na stopničkah tudi v smuku

CORTINAD'AMPEZZO - Tina Maze je v Cortini D'Ampezzo prvič v tej sezoni stopila na stopničke tudi v smuku: Črnjančka je zaostala za 43 sekund le za Lindsey Vonn, ki je slavila petič v sezoni. Tretja je bila rojakinja Vonnove, Leonne Smith (+0,89). »Super izid, škoda za zadnji del, kjer sem naredila dve manjši napaki. Vedela sem, da potem ne bom imela dovolj hitrosti do cilja. To se je pokazalo tudi na koncu, ko je Vonnova smučala brez napak in dobro opravila svojo nalogu. Nanjo je potrebno računati. Na tekmi so bili valovi na progi drugačni kot na treningu, mogoče sem ravno zato naredila napake, ker sem preveč pritisnila na smuči ravno na valovih. Glede na to, da naj bi bil smuk moja najslabša disciplina, je drugo mesto nekaj enkratnega. Potrebno je bilo napadalno smučati in to mi je uspelo. Uživam, ker smučam tako dobro kot že dolgo ne,« je povedala Mazejeva, ki je še povečala naskok pred zasledovalko Höfl-Rieschevo, ki je v Cortini odstopila. Mazejeva ima že 670 točk prednosti.

Danes bo v Cortini še superveleslalom (11.45), potem pa se bodo naslednji konec tedna smučarke na mariborskem Pohorju merile na slalomu in veleslalomu za Zlato lisico.

SMUČANJE Innerhofer najhitrejši v Wengnu

WENGEN - Zmagovalec enega najzahtevnejših smukov na najdaljši smučarski progi na svetu v švicarskem Wengnu je Italijan Christof Innerhofer (2:29,82), ki je po Beaver Creeku slavil drugič v tej sezoni. »Bilo je naro, prikazal sem sanjsko vožnjo, dodatno motivacijo pa mi je dal sijajno občinstvo. Ujel sem najbolj agresivno linijo ter smuk odpeljal brezhibno. V zadnjih dneh nisem čutil več bolečin v hrbtni, zato sem se lahko med smučanjem spet zavabal,« je povedal zadovoljen Innerhofer, ki v skupnem seštevku smukov drugi po Svindalu. Ravno Norvežanu se včeraj ni izšlo, saj je odstopil in tako zapravil priložnost, da bi zmanjšal zaostanek v skupnem seštevku za Marcelom Hirscherjem. Drugo in tretje mesto sta zasedla Avstrijca Klaus Kröll (+0,30) in Hannes Reichelt (+0,76). Najboljši Slovenec je bil Andrej Šporn (+1,35) na sedmem mestu in je s tem dosegel najboljši izid sezone.

V Wengnu je obenem padel tudi nov hitrostni mejnik. Francoz Johan Clarey je postavil novo rekordno znamko na smukih za svetovni pokal. Rekord Švicarja Carla Janke (158,77 km/h) s petkove superkombinacije je trajal natanko en dan, saj so včeraj merili hitrosti Clareyju na enem do odsekov izmerili 161,9 km/h. Danes bo še slalom (10.15 in 13.15).

ARMSTRONG Si je naredil medvedjo uslugo?

CHICAGO - Nekdanji kolesarski zvezdnik Američan Lance Armstrong je v drugem delu televizijskega intervjuja z voditeljico Oprah Winfrey, razkril, da želi spet tekmovati, ker je tekmovan in rad trenira, zato upa, da mu bodo preklicali dosmrtno kazneni, ker so vsi kolegi iz ekipe US Postal v zameno za nižje kazni priznali zlorabo prepovedanih sredstev. »Oni so dobili šest mesecev, jaz pa smrtno kazneni. Ne pravim, da ni pošteno, ampak ni isto,« je dejal.

Na jok mu je šlo, ko je o priznanju jemanja prepovedanih sredstev govoril svojemu sinu. »Ko je moj sin zavračal obtožbe in trdil, da niso resnične, sem vedel, da mu moram povedati. Povedal sem mu, naj me neha zagovarjati,« je dejal 41-letni Armstrong. Z intervjujem si je morda naredil medvedjo uslugo. V prvem delu intervjuja, ki je bil posnet v ponedeljek v teksaškem Austinu, je namreč zatrdiril, da se je nazadnje dopingiral leta 2005. Vendar naj bi ameriška protodipinška agencija Usada na testiranju leta 2009 odkrila, da si je pomagal s transfuzijo krvi. Razlog za laganje je enostaven, saj naj bi prekrsek iz leta 2005 že zastara, za kasnejše grehe pa ga lahko morda čaka tudi kazenski pregon. Sporna je tudi njegova trditev, da ni skušal nikoli podkupiti članov Usade. Vodja agencije Travis Tygart je pred časom za televizijo CBS povedal, da so mu Armstrongovi predstavniki ponudili t. i. »donacijo«.

SMUČARSKI TEK - Kazahstanec Aleksej Poltoranin in norveška zvezdnica Marit Bjørgen, ki se je vrnila po enomeščni odsotnosti zrada zdravstvenih težav, sta zmagovalca tekem za svetovni pokal v klasičnem smučarskem koraku in skupinskim startom v francoskem La Clusazu.

NORDIJSKA KOMBINACIJA - Nordijski kombinatorec iz Tolmeča Alessandro Pittin, ki je po poškodbri spet tekmal, je na tekmi za svetovni pokal v Seefeldu osvojil 25. mesto.

NOGOMET - Vnaprej igrana tekma 21. kroga A-lige

Juventus nadigral Udinese

Juventus - Udinese 4:0 (1:0)

Strelci: Pogba v 41 in 66., Vucčić v 72. in Matri v 80. min.

Juventus (3-5-2): Buffon; Barzagli, Bonucci, Caceres; Lichsteiner, Vidal (od 78. Padoen), Pogba, Giaccherini, De Ceglie (od 83. Isla); Vucčić, Giovinston (od 46. Matri).

Udinese (3-5-2): Padelli; Heurtault, Danilo, Domizzi; Basta, Pinzi, Allan, Lazzari, Pasquale (od 83. Gabriel Silva); Pereyra (od 50. Di Natale), Muriel (od 73. Maicosuel).

TURIN - Juventus je na najboljši način prebrodil januarsko »krizo« in nadigral furlansko moštvo. Prava nočna mora za Udinese je bil 19-letni Francoz Pogba, ki ni le dosegel dva gola (prvega s strehom od daleč), temveč je bil tudi pravi jez na sredini igrišča, veliko je podajal in pri tem ni izgubil niti ene zoge, s čimer je zakril odsotnosti Pirla in Marchisija v slabu formo nekaterih drugih soigralcev, ki so v prvem polčasu igrali pre malo učinkovito.

Udinese je nekja več pokazal le po vstopu na igrišče Di Nataleja v začetku drugega polčasa, a je bil pre malo. Vse dotelej je bil Murile preveč osamljen v napadu, drugi zadetek Pogbaja pa je dokončno zatrkl vse upe gostov.

»Pričakoval sem odličen nastop svojih, žal pa

smo se osramotili,« je bil po tekmi jasen trener Udineseja Guidolin.

Ostali izid: Palermo - Lazio 2:2 (0:1). Strelci: Floccari (L) v 10., Rios (P) v 70., Dybala (P) v 71. in Hernanez (11-m) v 84. min.

Vrstni red: Juventus 48, Lazio 43, Napoli 42, Inter 38, Fiorentina 35, Roma 32, Milan 31, Udinese in Parma 30, Catania 29, Chievo 24, Torino 23, Atalanta 22, Bologna in Sampdoria 21, Pescara 20, Cagliari 19, Genoa 17, Palermo 16, Siena 11.

Danes: ob 12.30 Fiorentina - Napoli, ob 15.00 Atalanta - Cagliari, Chievo - Parma, Genoa - Catania, Milan - Bologna, Pescara - Torino, Siena - Sampdoria, ob 20.45 Roma - Inter.

LEGADUE - Vnaprej igrani tekmi košarkarske lige Legadue je tržaški AcegasAps v Imoli s 70:58 (22:19, 36:30, 52:43) izgubil proti pepekli prvenstva. Za goste je največ točk (14) dosegel Meščerjakov. Nastop je bil zelo slab in krepi tiste, ki v klubu želijo zaradi varčevanja prekiniti pogodbo z nekaterimi igralci, zlasti tujimi.

RELI - Svetovni prvak Francoz Sébastien Loeb (Citroën), je že sedmič osvojil reli Monte Carlo. Pridelitelji so zaradi varnostnih razlogov odpovedali zadnji dve hitrostni preizkušnji.

AFRIŠKI POKAL - JAR - Zelenortske otoki 0:0, Angola - Maroko 0:0.

DIRKA PO ITALIJI V FJK**Posvečeno planšarjem in reševalcem**

PORDENON - Najtežja vzpona etap letošnje kolarske dirke po Italiji, ki se bosta 14. in 15. maja odvijala v naši deželi, sta posvečeni planšarjem in pripadnikom gorovskih reševalcev, so povedali na uredni predstavitev v Pordenonu, na kateri so nastopili šef organizacije Enzo Caino, podpredsednik deželnega sveta Luca Ciriani in odbornika za šport Elio De Anna in za kmetijstvo Claudio Violino. Prva etap s startom v Cordenonu se bo končala na planoti Montaža, zato jo bodo posvetili tamkajšnjim planšarjem, dan zatem pa se bo kolesarska karavana iz Predila podala do Erta in Cassa v sosednjem Venetu, kar je povezano s 50. obljetnico tragedije Vajonta, ko je voda pljusknila čez jez in poplavila dolino ter zahtevala 2.000 smrtnih žrtev. Opozorili so, da bodo pripadniki vojaške brigade Julia vdolž vzpona na Montaž zagotovili največjo možno varnost, kljub temu, da se glavnina čet odpravlja na misijo v Afganistan, odbornik De Anna pa je opozoril na gospodarski pomen Gira, če vemo, da se bo v FJK tri dni mudilo 2.000 ljudi, kolikor jih šteje dirka z udeleženci in spremstvom. Večurno televizijsko kritje dogodka pa je tudi dobra promocija za turizem.

KOŠARKA - Na Opčinah padla tudi Montebelluna

Jadran Franco utrdil položaj pod vrhom

Jadran Franco - Montebelluna 67:62 (19:16, 29:31, 50:46)

Jadran: M. Batisch (-, -, 0:1), D. Batisch 11 (1:2, 5:10, -), Ban 21 (12:14, 3:6, 1:5), Slavec 3 (-, 0:1, 1:3), Marusic 4 (-, 2:2, -), De Petris 6 (-, 3:4, 0:1), Franco 8 (2:3, -, 2:8), Spigaglia 2 (-, 1:3, 0:2), Malalan 12 (4:5, 4:4, -). Trener: Mura. Skoki: 34 (25 v obrambi in 9 v napadu), 14 pridobljenih in 15 izgubljenih žog.

V dvoboru za začasno 3. mesto je zmagal Jadran Franco, ki bi v primeru današnjega poraza Pordenona napredoval še za eno mesto. Montebelluno se je hkrati oddolžil za poraz iz prvega dela, hkrati pa pokazal pravo reakcijo po porazu proti Caorlam. Prevladal je predvsem s pravim odnosom in skupinsko igro, ki jima je zadovoljen trener Mura po tekmi pripisal največ zaslug za zmago, ki pa je bila vse prej kot lahka.

Začetek je bil morda nekoliko zavajoč, saj je bila edina ekipa na igrišču Jadranova. Pod košem je Ban s podajami zalačil svoje soigralce, Malalan in Franco pa sta gospodarila pod obročem. Tako je Jadran povedel na 6:0 in 11:2. Montebelluna je v tem prvem delu povsem zatajila v napadu, tako da je drugi koš iz igre dosegla še v 6. minutni. Pred prvo daljšo prekinutijo

pa so gostje le pokazali svoje vrline: Lorenzetto je z 8 zaporednimi točkami v dveh minutah zmanjšal zaostanek na tri točke (19:16). Z izjemo prvi minut druge četrtnine, ko sta obe ekipi igrali z zavoro, je učinkovitost Jadranu nekoliko padla, Montebelluna pa je nasprotno izkoristila spremembe v Jadranovi postavi, izenačila in prvič povedla v 17. minutni (25:27). Jadranovi so vsekakor ohranili stik z nasprotniki, ki so z dobro obrambo obdržali vodstvo vse do konca tretje četrtnine (42:46). Takrat pa je Jadran vzpostavil začetno razmerje sil. S konško obrambo so Malalan in ostali zaustavili nasprotnikov napad ter z delnim izidom 8:0 povedli (5 točk Franca) s 50:46. S pravimi izbirami v napadu in pozorno obrambo (pod košem so spet prevladali) so v zadnji četrtnini povedli s Slavčevo trojko na 13 točk (59:46) in Montebelluni dovolili prvi koš iz igre še po petih minutah. Nekaj izgubljenih žog in netočnih podaj čisto pred koncem je sicer omogočilo Montebelluni, da se je s Fantinatom (20 točk) približala (59:55 in še 65:60), vendar je bilo na koncu jasno, kdo bo zmagal. Montebelluna je iskala prehitre rešitve, predvsem s prekinutiami in prekrški, kar pa ni zmedlo jadranovcev, ki so se na koncu upravičeno veselili desete zmage. (V.S.)

21 točk Boruta Bana

KROMA

NOGOMET - Juventina v promocijski ligi

Hladna prha

Romans - Juventina 1:0 (1:0)

Juventina: Sorci, Previti, Beltrame, Gulič (Gianotta), Morsut, Iansig, Zorzan, Visintin (Stabile), Predan, Trangoni, Satti. Trener: Murra.

Juventina je proti ekipi, ki se bodi za obstanek, doživel hladno prho. Romans je namreč že v prvem polčasu povedel, prednost po ohranil vse do 90. minute. »Igrali smo zelo nezbrano, predvsem odnos ni bil pravi. Na igrišče se nismo podali s tisto za grjenostjo, ki je bila potrebna,« je bil po tekmi razočaran športni direktor Gino Vinti in še dodal, da bo še analiza med tednom pokazala, kje tiči pravi razlog za poraz. Že res, da so bili nekateri odstotni, vendar to že ne more biti pravi razlog za poraz, je še dejal Vinti.

Romans je edini zadetek dosegel po protinapadu, potem ko je Juventina izgubila žogo na sredini igrišča. Štandrežci so po zadetku skušali reorganizirati napad, vendar neuspešno. Igra nikakor ni stekla tako, kot so si želeli. Priložnosti za gol sta bili dve: prva že v prvem polčasu s Predanom, v drugem delu pa je Satti zelal vratarico. »Mislim, da je bila to naša najslabša predstava v letošnji sezoni,« je še zaključil Vinti.

ELITNA LIGA - Triestina - San Lui-gi 1:0

DRŽAVNI MLADINCI

Kras - Real Vicenza 3:0 (3:0)

Strelca: Cinque v 2. min., Bovino v 17. in 34. min.

Kras: D'Agnolo, Krizman (Lazzarara), Minissi, Simeoni, Cinque, Bianco (Košuta), Petracchi (Costa), Marocco, Radosević, Vuković, Bovino, trener Vitulić

Kras je v 3. povratnem krogu državnih mladičev poskrbel za lep podvig, saj je kar s 3:0 premagal četrtouvrščeni Real iz Vicenze. Gleda na to, da je igral v Trstu, pri Sv. Ivanu, ker je repensko igrišče še zasneženo, se je na tribunah svetovinaskoga igrišča zbral kar lepo število navijačev, ki so uživali predvsem ob igri svojih varovancev v prvem polčasu, ko so padli tudi vsi trije zadetki. Že po drugi uvodni akciji je Vitulicevo moštvo povedlo s Cinquejem in skoraj na podoben način (po podajih z desne strani) podvijalo z Bovinom v 17. minutni, ki je dosegel še tretji zadetek z lepim diagonalnim udarcem v 34. minutni. V drugem polčasu je Kras zadel še vratarico, brez posebnih težav ohranil visoko vodstvo in povsem zasluženo zmagal. (lako)

Sneg, sneg, sneg

Zaradi težav z igriščem bodo danšnjo tekmo 2. amaterske lige med Roianesjem in Zarjo, namesto na Opčinah, odigrali v Domiju (17.00), tekmo 3. AL med Gajo in Sanrocchesejem pa pri sv. Sergiju ob 17.30.

1. AMATERSKA LIGA

Sovodnje osvojile derbi in so zdaj druge!

Isonzio - Sovodnje 0:1 (0:1)

Strelci: Trampus v 42. min.

Sovodnje: Devetak, Kogoj, Tomšič, Vinci (od 46. Maurencig), Visintin, Paravan, Colella (od 85. Vanzo), Sterganc, Trampus, Bernardis, Flocco.

»Igralec več za nas je bil Claudio Terpin. Z borbeno igro so hoteli počastiti njegov spomin,« je po lepi zmagi v tekmi krogla v Koprinovem (po njej so Isonzino prehiteli na 2. mestu lestvice) povedal predsednik Sovodenj Zdravko Custrin. Sovodenjci so počastili spomin na v četrtek prejno preminulega spremjevalca moštva Claudia Terpina z minuto molka, v znak žalovanja so nosili na dresu črn trak, predvsem pa so na blatnem igrišču dati dušo.

Kljub težkim razmeram je bila igra dopadljiva, srčno je igrala tudi Isonzina in tekma je bila napeta do zadnje sekunde, kar je še bolj zadovoljilo številne gledalce na tribuni. Tekma se je sicer začela s skoraj polurno zamudo, zamudil pa je sodnik! Sovodenje so s Trampusem in Paravonom v 6. in 9. minutni dvakrat prisle še strela, toda v 10. minutni so bili še bolj nevarni domači igralci, ki je bil jihov napadalec hitrejši od vratarja Devetaka, njegov strel z glavo pa je pred črto preusmeril iz vrat branilec. Že v 12. minutni se je Devetak oddolžil z lepo obrambo. Naslednje minute so bile spet sovodenjske. Colella je streljal mimo vrat (26.). Visintin je bil po prostem strelu za metter nenatančen (28.), po lepi kombinaciji pa je strel Bernardisa ubranil nasprotnikov vratar. Zadetek je visel v zraku, v 42. min. pa ga je dosegel Trampus z natančnim strelom zunaj kazenskega prostora, žoga pa se je v mrežo zakotila iz vravnice. Isonzina je odločno reagirala udarec z glavo od bližu pa je Devetak odobil. Začetek drugega dela je bil v rokah Sovodenj. Dvakrat je bil z glavo nevaren Bernardis. V naslednjih minutah je Isonzina prevzela pobudo, a so se Sovodenje urejeno branile. Zadnjih 15 minut je bilo res razburljivih. V 75. min. so Sovodenje izgubile žoge, nasprotniki pa so pred praznimi vrat zadele vratnico. Takoj zatem je enaka usoda doletela strel Colella, potem ko je igralec Sovodenj lepo preigral branilca. Zadnjo priložnost je imela Isonzina v 90. minutni, ko je izvedla lepo akcijo po desni strani, udarec z glavo nasprotnika pa je zadel zgornji rob prečke.

V SPOMIN

Claudio Terpin pušča za sabo veliko vrzel

V četrtek zvečer se je tiho in mnogo prerano poslovil Claudio Terpin, dolgoletni odbornik pri športnem društvu Sovodenje. Po rodru iz Števerjana, se je po poroki preselil v Sovodenje in ko se je njegov sin Erik začel poditi za žogo na sovodenjskem igrišču, je tudi on pristopil k domačemu športnemu društvu. Skoraj dve desetletji je bil društveni odbornik in spremjevalec najprej mladiških ekip, nato pa še članov. Vestno in odgovorno je opravljalo svoje naloge in bil nezamenljiva opora vsem trenerjem, ki so se zvrstili na sovodenjski klopi. Ob vsakem vremenu, tudi v najhujšem zimskem mrazu ali dežju, je bil na igrišču in skrbel, da so trenungi potekali v najboljšem redu, ob nedeljah pa je na klopi skrbel za zdravstveno oskrbo. Vedno je imel lepo besedo za vsa-kogar, tako, da so ga vsi pri društvu, predvsem pa igralci, zelo vzljubili. Za seboj bo Claudio pustil trajno sled, a tudi veliko vrzel. (zk)

DEŽELNI MLADINCI

Ronchi - Vesna 1:0 (1:0)

Vesna: Ghira, A. Vidoni, Butti (Pao-lucci), Brecevich, Purič, Patriarchi, Renar, Del Torre, Furlan, Bubnich (Rebula), Drioli, trener Bertocchi.

Razmocenata igralna površina je zelo otežila igralce obeh ekip, vendar so se fan-te trudili. Poraz je nezaslužen, neodločen izid bi bil bolj pravičen, saj sta si bili ekipi enakovredni. Ronchi je zadel že v 10. minutni. Prosti strel je vratar Vesne Ghira kratko odbil v polje, nasprotnik pa je žogo potisnil v mrežo. Najboljša priložnost za Vesno je sam pred vratarjem zapravil Bubnich s strelom mimo vrat. Zadetek bi lahko dosegla tudi Furlan in Rebula.

KOŠARKA - Deželna C-liga

V Pordenonu zmagal le Breg

Alberto Grimaldi
(Breg): 16 točk
in kar 14 skokov

KROMA

Collinare Fagagna - Breg 68:83 (21:12, 38:29, 51:57)

Breg: Schillani 2 (-, 1:4, -), M. Grimaldi 18 (2:2, 5:10, 2:4), Zobec 2 (-, 1:1, -), Gelle-ni n.v., Sternad (-, 0:1, -), Semec 4 (4:4, -, -), Nadlišek (-, 0:1, 0:1), Cigliani 3 (1:1, 1:4, 0:1), Mattiassich 6 (3:4, -, 1:1), Kos 16 (4:7, 3:5, 2:12), Gori 15 (-, 3:8, 3:9), A. Grimaldi 16 (2:5, 7:10, 0:2), trener Kladnik.

SON: 18.

Brežani so v prvem polčasu igrali zelo slabo, celo porazno v prvi četrtnini, saj so dali vsega 12 točk. V drugem polčasu so le začeli igrati, kot znajo in zmorejo, nadoknadili vso razliko in povedli za šest točk. V zadnji četrtni so se razigrali in zanesljivo zmagali. Za igro, toda le v drugem polčasu je treba pohvaliti vso ekipo, posebno pa Alberta Grimaldija, ki je poleg 16 točk imel še 14 skokov. (lako)

Latisana - Bor Radenska 66:63 (24:22, 37:32, 53:46)

Bor Radenska: Boles 12 (1:2, 4:7, 1:4), Madonia 3 (-, -, 1:2), Crevatin 6 (1:1, 1:1, 1:5), Fumarola 14 (3:3, 4:7, 1:5), Favretto, Con-tento 2 (2:2, 0:2, -), Meden 17 (2:3, 6:8, 1:7), Sosič 7 (5:6, 1:2, 0:1), Babich 2 (2:3, 0:2, 0:3), Gersevich v Pertot n.v. Trener: Popovič. Skoki: 24 v obrambi in 6 v napadu.

Srečanje proti zadnjevrščeni Latisani se za borovce ni zaključilo tako, kot so že želeli. V napeti končnici je namreč prevladala borbena Latisana, čeprav so imeli borovci več priložnosti za preobrat.

Popovičevi varovanci so sicer nasprotniku zasledovali od uvodnih minut vse do konca: Latisana je z učinkovitejšo igro in preciznejšimi meti iz razdalje povedla tudi z 11 točkami prednosti. Manj kot pet minut do konca pa so borovci le reagirali: trojka Boleta in koš Medna sta zmanjšala prednost Latisane na točko (59:59), tako da so borovci spet začeli verjeti v preobrat. Prevečkrat pa prestreženih žog v obrambi niso znali vnovčiti v napadu – tako zaradi ne-popustljive obrambe Latisane, pa tudi za-

SMUČANJE

Na prvi tekmi PP 211 vpisanih

Na prvi tekmi Primorskega smučarskega pokala in 9. pokala Alternativa sport bo danes sodelovalo 211 smučarjev in smučark 12 klubov – že šesto leto zapored tekmujejo na Primorskem pokalu namreč skupaj člani slovenskih društev iz Italije (Brdina, Devin, Mladina in SPDG) in člani klubov iz Notranjsko-primorske regije iz Slovenije. Tekma v organizaciji SK Brdina za pokal Nova bo danes na progi Cimacuta v kraju Forni di Sopra. Predvideni start bo ob 9.45, nagrajevanje pa bo približno uro po razglasitvi uradnih rezultatov. Tekmovalci v petih mladiških in devetih članskih kategorijah bodo že danes zbirali točke za končno razvrstitev. Sledile bodo namreč še tri tekme: na Zoncolanu, na Cerknem in spet v kraju Forni di Sopra.

Vremenska napoved je za jutro dobra, saj bo najbrž le rahlo snežilo, v popoldanskih urah pa se bo vreme poslabšalo, temperatura pa dvignila, zato je napovedan tudi dež.

Promocijska liga

Dom v velikem slogu

Dom Mark 900 - Pallacanestro Bisiaca 68:63 (16:8, 33:28, 52:48)

Dom: Vuncina 1, Fabrissin, Terčič nv, M. Zavadlav 9, Peteani nv, Zagorc 29, Abram 10, Collenzini 3, Graziani 2, Kos 6, Zavadlav G. 10, Sanzin nv. PON: Kos. 3T: Zagorec 3. Trenerja: Zavrtanik in Dellantis.

Domovci so prestali zahtevni zrelostni izpit in najboljšem slogu: s pomembno zmago, kljub okrnjeni postavi. Domaci so namreč nastopili brez kapetana Ceja in centra Susiča, tako da je imel trener Zavrtanik na razpolago zgolj tri visoke igralce. Po negotovem začetku (v prvih petih minutah je bil rezultat 3:0 za goste) so se rdeči zbrali in povedli 16:8. Sledila je reakcija nasprotnikov, ki so v tretji četrtni izenačili. Za nameček sta sodnika piskala do tedaj odličnemu Abramiju četrto osebno napako. Soigralci pa so se odlično odrezali in obdržali rahlo vodstvo. Zadnje minute so bile zelo napete in izenačene do odločilne trojke Zagorca (skupno 29 točk) 45 sekund pred koncem srečanja. Za pomembno zmago zasluzijo pohvalo prav vsi, omeniti pa je treba odličen doprinos Kosa in Gabrijela Zavadlava. (av)

MOŠKA B2-LIGA - Gost Sloga Tabor je močna Montebelluna

Tekma kroga v Repnu

Slogo Tabor čaka v današnjem zadnjem krogu prvega dela pomembnega tekma. V Repnu bo njen gost Montebelluna, eden od članov »velike četverice«, ki kroji vrh lestvice B2-lige. Slogaše na 5. mestu od tega vrh ne loči brezno. Zmaga prejšnjega tedna v Trentu, ena doslej najlepših, je poleg zadnjega dobrega domačega nastopa proti Valsugani potrdila, da je forma dobra. Sezona se odvija po pričakovanih, do zdaj pa je manjkala češnja na torti: velika zmaga proti enemu od vodilnih. Priložnost se danes vsekakor ponuja. Uspeh bi tudi še bolj »podaljšal« interes za prvenstvo našega moštva, obdržal motivacijo igralcev na višku, preprečil, da bi se stopnišča v repenski telovadnici do konca prvenstva postopno začela izpraznjevati in bi na njih ostali le najzvestejši navijači. Po drugi strani pa Sloga Tabor nima kaj izgubiti. Bo pa treba napeti vse sile, igrati na vso moč, kajti Montebelluna je vsega spoštovanja vreden nasprotnik, kar so slogaši že okusili na svoji koži. Ekipa iz Veneta jih je namreč pred začetkom sezone na pokalni tekmi v Repnu popolnoma nadigrala.

Montbelluni se je lani uvrstitev v play-off ponesrečila za las, letosnja prenovljena ekipa pa zasede isti cilj. Korektor Maniero je igralec, ki nedvomno sodi v višjo ligo, več let je v B1-ligi preživel tudi podajalec Osellame. Premagati Montebelluno bo zelo težko, vendar se vnaprej ne predajamo in smo se na tekmo pripravili, kot vedno, resno in z namenom, da zmagamo,« pravi trener Lucio Battisti in dodaja, da bo naloga njegovih igralcev, da skušajo čim več iztisniti iz svojega servisa, da si olajšajo delo v bloku in obrambi. »Vsaj delno zaustaviti Maniera, ki na vsaki tekmi dosega od 20 do 25 točk, je druga naloga,« dodaja trener Montebelluna je edina, ki ji je doslej uspelo premagati vodilno Prato, v gosteh pa je doživel dva (doslej edina) poraza in sicer proti Trebaselegheju in Trentu, pri katerem so slogaši slavili lepo zmago prejšnjega teden. Položaj na vrhu lestvice in tik pod njem je zdaj tak: Prata in Trebaseleghe 30, Montebelluna 29, Cordenons 26, Sloga Tabor Televita 23.

Kakorkoli že se bo razpletlo, lahko upamo, da bodo gledalci uživali ob lepi igri. (ak)

DEŽELNE LIGE - Konec prve faze prvenstev

Odslej (še bolj) zares

Olympia - Fincantieri 1:3 (15:25; 14:25, 26:24, 21:25)

Olympia: Komjanc 3, Vogrič 4, Terpin 20, Pavlovič 6, Hlede 1, Corsi 0, Peršolja 13, Cobello 6, Š. Čavdek (L1), Princi 1, A. Čavdek (L2). Trener: Marčič

V srečanju, ki ni odločal o ničemer, so upravičeno slavili vodilni na leštvi, gostje iz Tržiča. Gleda na soliden igralski kader, s katerim razpolaga Fincantieri, je zmaga domačinov v četrtem nizu pravilna nagrada za trud, ki so ga vložili Markičevi varovanci v zadnjih dveh nizih. Poleg tega so tokrat nastopili nekoliko okrnjeni in po prvem nizu je igrišče zapustil še kapetan Matija Komjanc. Zamenjal ga je mlajši Sandi Peršolja, ki je igral kar solidno, četudi mu še primanjkuje določena kontinuiteta v igri. Glavno breme v napadu je tako nosil Jernej Terpin, kar pa ni bilo dovolj za presenečenje.

V prvih dveh nizih so bili gostje v absolutni premoči, brez težav so obdržali vajeti igre v svojih rokah in domačinom onemogočili še najmanjšo reakcijo. V tretjem nizu je prišlo do delnegra podcenjevanja nasprotnika s strani gostujočih, kar jih je stalo tudi drugi izgubljeni niz v dosedanjem prvenstvu. V četrtem nizu so bili gostje stalno v vodstvu, vendar so se jim Hlede in soigraci bili stalno za petami tako, da so se morali ob koncu le zbrati, da bi ne prišlo do presenečenja. (Pr)

Sloga Tabor - Soča/Val ZBDS 1:3 (18:25, 18:25, 25:22, 14:25)

Sloga Tabor: Antoni 4, Cettolo 2, Kante 17, Romano 15, Sosič 2, Žerjal 5, Rauber (libero), Fiorelli 0, Guštin 1, Milič 1, Trento 1. Trener Ivan Peterlin Soča Zadružna banka: Boschini 6, Brandolin 7, Ivan Černic 9, Marko Černic 14, Robert Devetak 8, Sfiligoi 16, Škerl (libero), Braini 3. Trener Mauro Kuštrin.

Tudi povratni derbi v tej fazi prvenstva je osvojila Soča/Val ZBDS, Slogašem pa je tokrat uspelo osvojiti set. Tekma ni bila posebno privlačna, primerena pač položaju, ki ga naši dve ekipe zasedata na leštvi.

Razlika med ekipama vsekakor ni tako velika, kot kaže končni izid: na mreži sta si Soča/Val in Sloga Tabor včeraj bila enakovredna, v bloku so bili celo uspešnejši Slogaši, ki pa so bili tokrat slabí sprejem in obrambi, tako da so gostje veliko točk dosegli z uspešnim servisom ali z lahkimi napadi, ki pa jih Slogaši v polju niso ubranili.

Prva dva seta sta bila precej enosmerna, Soča/Val je bila stalno v prednosti in je Sloga Tabor nikoli ni resneje ogrožala. Tretji je bili povsem izenačen, ekipi sta se nekaj čas izmenjavalni v vodstvu, ki pa ni nikoli bilo višje od treh točk. Prvo večjo prednost si je

Soči Val derbi v Repnu (desno), igralke Zaleta D (spodaj) dosegla drugo, spodbudno zmago

KROMA

priigrala Sloga Tabor pri 23:20, Soča/Val se ji je sicer približala, a je ni mogla več dobiti. V končnici se je lažje poškodoval Boschini, ki v zadnjem setu ni šel na igrišče, a to njegovih soigralcev ni zmedlo, takoj so visoko poveli in nato to prednost do konca tekme brez težav upravljali.

Sinočna tekma za leštivo ni bila pomembna, saj bosta v drugem delu ekipi v skupini, v kateri se bosta borili za obstanek, takrat pa bosta morali obe pokazati veliko več.

Skupina D
Real Casarsa - Val Soča Imsa 3:1 (20:25, 25:21, 25:17, 25:17)

Val Soča Imsa: Faganel 12, M. Juren 7, Lavrenčič 13, Vidotto 6, Devetak 2, Stera 3, Plesničar (libero), Magajne 8, Nanut 1, Loiaocno, E. Juren, Černic 0, trener Makuc.

Val Soča je sklenil prvi del s porazom v Casarsi, tekma ni bila pomembna, saj si je združena ekipa že pred tem krogom zagotovila nastop v

skupini za napredovanje, tudi gostitelji niso imeli pravega motiva. Srečanje je bilo zato dokaj nezanimivo, polno napak in na nizki ravni, teren Makuc pa z nastopom svojih igralcev ni bil zadovoljen. Val Soča je igrala s sprememljeno postavo, v katero se je vrnil Vidotto, ki pa zaradi službenih obveznosti zadnja dva tedna ni treniral, kar se mu je tudi poznalo. Manjkal je tokrat Mas zaradi manjšega kirurškega posega na nogi, a bo že jutri redno treniral, konec tedna pa lahko igral v finalu deželnega pokala. Val Soča je osvojil uvodni set, vendar po ne preveč dobrig, njegova storilnost pa je bila v nadaljevanju še slabša. Posebno neučinkovit je bil sprejem servisa, veliko je bilo zgredenih servisov (kar 17), obramba pa je bila statična. Napad je skoraj izključno slonel na krilnih tolkačih, v drugem in tretjem setu pa je za nameček odpovedal tudi Lavrenčič, tako da so nasprotniki le s pridom izkoristili slabosti nasprotnikov, da so prišli do konca koncev zaslužene zmage.

Sinočna tekma za leštivo ni bila pomembna, saj bosta v drugem delu ekipi v skupini, v kateri se bosta borili za obstanek, takrat pa bosta morali obe pokazati veliko več.

Skupina D
Real Casarsa - Val Soča Imsa 3:1 (20:25, 25:21, 25:17, 25:17)

Val Soča Imsa: Faganel 12, M. Juren 7, Lavrenčič 13, Vidotto 6, Devetak 2, Stera 3, Plesničar (libero), Magajne 8, Nanut 1, Loiaocno, E. Juren, Černic 0, trener Makuc.

Val Soča je sklenil prvi del s porazom v Casarsi, tekma ni bila pomembna, saj si je združena ekipa že pred tem krogom zagotovila nastop v

Domači šport

DANES

Nedelja, 20. januarja 2013

NOGOMET

D-LIGA - 14.30 v Quintu: Union Qunito - Kras
PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Kršu: Vesna - Pro Fagagna

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Gradežu: Gradeš - Primorec

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Tržiču: Romana Monfalcone - Breg; 14.30 v Ogleju: Aquileia - Primorje; 17.00 pri Domju: Roianese - Zarja

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Ločniku: Lucinico - Mladost; 17.30 v Trstu, S.Sergij: Gaja - Audax Sanrocchese

OBOJK

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Montebelluna

ŽENSKA C-LIGA - 18.00 v Azzanu Decimu: Azzano Decimo - Zalet C

UNDER 18 ŽENSKE - 11.00 v Trstu, Morpurgo: Coselli ZKB - Zalet oranžne

UNDER 17 MOŠKI - 15.00 v Repnu: Sloga Tabor - Coselli; 15.00 v Trstu, Morpurgo: Coselli - Olympia Hlede A.I.

UNDER 16 ŽENSKE - 9.00 v Trstu, Morpurgo: Coselli - Zalet ZKB

UNDER 14 ŽENSKE - 10.30 na Opčinah: Sloga Barich - Virtus; 11.00 v Sovodnjah: Soča Terranova - ACLI Ronchi

MOŠKA D-LIGA - 18.00 v Gradežu, športna palača: Grado - Kontovel

UNDER 17 ELITNI - 11.00 v Dolini: Breg - Jadran ZKB

UNDER 15 DEŽELNI - 17.00 v Trstu, Suvich: Libertas TS - Jadran ZKB

UNDER 14 DEŽELNI - 9.00 v Trstu, Ul.Veronese: Azzurra RDR B - Sokol; 18.00 v Trstu, Morpurgo: Coselli - Kontovel

TENIS

ZIMSKO PRVENSTVO - 15.00 na Padričah: Gaja - TC Manago

ALPSKO SMUČANJE

PRIMORSKI POKAL - 9.45 v Forni di Sopra: organizira SK

JUTRI

Ponedeljek, 21. januarja 2013

KOŠARKA

UNDER 19 ELITNI

18.45 v San Danieleju del Friuli: ACLI - Jadran ZKB

OBOJK

UNDER 18 ŽENSKE - 20.30 v Trstu, Ul. Veronese:

OMA - Zalet ZKB

Obvestila

AŠD MLADINA organizira tečaj teka na smučeh z začetkom v nedeljo 27. januarja. Informacije in vpisovanje na info@mladina.it ali na 3474742793.

ŠC MELANIE KLEIN obvešča da se nadaljuje sezona aquafitnessa z ustaljenim urnikom (ponedeljek: 19.30-20.10, 20.15-20.55; četrtek: 19.30-20.10, 20.15-20.55). Vsak mesec bo ena lekcija potekala v ritmu afriških bobnov. Ves tiste, ki bi radi obnovili izkaznico, spomnimo, da imajo na voljo izkaznico s petimi, desetimi ali petnajstimi vstopi in da je veljavna dva meseca. Izkaznico lahko obnovite v našem uradu, na Ul. Cicerone 8 (ponedeljek in četrtek 9.00-13.00 in sreda 12.30-15.00). Info: info@melandieklein.org, 345-7733569.

SO SPDT prireja dva avtobusna izleta v Bad Kleinkirchheim 3. februarja in 3. marca 2013. Odhod iz trga Oberdan ob 6.45 in iz Sesljana ob 7. Vpisovanje in dodatne informacije lahko dobite na smucanje@spdt.org, mladinski@spdt.org in na 3487757442 (Laura). Toplo vabljeni!

SO-SPDT organizira 25., 26. in 27. januarja 2013 tečaj teka na smučeh na Pokljuki. Prijava in informacije nudi urad ZSŠSDI telefon 040/635627.

ŠD KONTOVEL vabi člane na redni občni zbor, ki bo v dvorani na Kontovelu jutri ob 20.30 v drugem sklicanju.

ŠPORTEL

V studiu predstavniki ŠK Kras

Na Športelu bodo jutri ob 18.00 pri Igorju Malalanu gostili predstavniki namiznoteniškega krožka Kras predsednik Igor Milič, tehnični direktor in predsednik Deželne namiznoteniške zveze Sonja Milič ter »zgodovinar društva« in odbornik Zvonimir Simončič.

Pred klepetom v studiu pa bodo na sporednu posnetki nogometne tekme Vesna - Pro Fagagna in obojkarske tekme Sloga Tabor, ki bo pred domaćim občinstvom igrala eno važnejših srečanju v prvenstvu B2-lige.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

V četrtek, 24. januarja, ob 20.30 / Georges Feydeau / Ne sprehajaj se no vendar čisto naga / režija Alen Jelen.

V sredo, 23. januarja, ob 14.30 / Dušan Jelinčič / Kobarid '38 - kronika atentata / režija Jernej Kobal.

V soboto, 26. januarja, ob 17.00 / H. C. Andersen / Kakor napravi stari, je zmerom prav / režija Sergej Verč.

V nedeljo, 27. januarja, ob 17.00 / Oton Župančič / Ciciban / režija Primoz Bebler.

V četrtek, 31. januarja, ob 20.30 / Vedrana Rudan / Kurba / režija Marko Bulc.

Gledališče Rossetti

Dvorana Generali

V sredo, 23. januarja, ob 20.30 / Možiere / Sola za ženske / režija Marco Sciaccaluga. Ponovitve v četrtek, 24., petek, 25. in soboto, 26. januarja ob 20.30 ter v nedeljo 27. januarja ob 16.00.

Gledališče Orazio Bobbio

La Contrada

Danes, 20. januarja, ob 16.30 / Ray Cooney: »Se devi dire una bugia...« / režija Gianluca Guidi. Ponovitve.

V četrtek, 24. januarja, ob 20.30 / Sloan: »I Am Not A Penguin« / predstava izven abonma

V petek, 25. januarja, ob 20.30 / Shakespear: »Re Lear« / režija Placido Manetti, igra Michele Placido. Ponovitve: sobota, 26. januarja ob 20.30; v nedeljo, 27. januarja ob 16.30 in v ponedeljek, 28. januarja ob 20.30.

OPĆINE

Prosvetni dom

Danes, v nedeljo, 20. januarja ob 18.00 bo SKD Tabor gostovalo gledališko skupino Brce iz Gabrovice pri Komnu z gledališko predstavo »Vse o ženskah«. Režija Minu Kjuder in Sergej Verč

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

V nedeljo, 20. januarja, ob 10.00 / Svetlana Makarovič / Skok v pravljico - Hrčkova hruška.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Danes, 20. januarja, ob 19.00 / koncert / Perpetuum jazzile - Vokalna ekstaza.

Gledališče Rossetti

Dvorana Generali

V torek, 26. februarja, ob 20.30 / Swan Lake on Ice / režija: Tony Mercer. Oder gledališča se bo spremenil v veliko drsališče, kjer bodo plesalci na drsalkah pričarali mojstrovino P. I. Tchaikovskega. Ponovitve: 27. in 28. februarja ob 20.30; 1. marca ob 17.00 in 21.00; 2. marca ob 16.00 in 20.30 ter 3. marca ob 11.00.

MILJE

Gledališče Verdi

V soboto, 26. januarja, ob 20.30 / Bo koncert Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič s tovarši. Vstopnice so na razpolago v uradu ZSKD in Trstu (Ul. S. Francesco 20) od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00 in v torkih in sredah od 14.00 do 17.00, ter na sedežu DSMO Ferluga v Miljah (Ul. Roma 22) ob ponedeljkih, sredah in petkih od 18. do 20. ure. Za info: 040-635626 ali 347-5853166.

OPĆINE

Prosvetni dom

V nedeljo, 27. januarja, ob 18.00 / Bo v sklopu Openskih glasbenih srečanj na sporednu koncert kitarista Marka Ferija.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom - Gallusova dvorana

V ponedeljek, 21. januarja ob 15.00 / Richard Wagner / Leteči Holandec - dirigent Aleksander Markovič, režija Matjaž Berger. Ponovitve: v torek, 22. in četrtek, 24. januarja ob 19.00; v petek, 25. januarja ob 17.00 ter v soboto, 26. in v ponedeljek, 28. ob 19.00.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

V tržaškem Skladišču idej - Il magaz-

zino delle idee (Korzo Cavour): na ogled bo razstava »100 Gromovih umetnin«. Preko sto likovnih del Bogdana Groma, ki izpričujejo mojstrsko veščino v uporabi različnih likovnih sredstev, od klasične risbe, slike, grafične in kiparstva, vse do tapiserij in izvirnih izrezank, ter prodornost v razvijanju specifičnih vsebinskih iztočnic. Razstava bo odprta do 3. februarja 2013 s slednjim urnikom: torek in sreda od 10.00 do 13.00, četrtek od 10.00 do 13.00 in od 15.00 do 17.00, sobota in nedelja od 10.00 do 13.00 in od 15.00 do 19.00, zaprto ob ponedeljkih.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapi-darij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeviških časov na egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskim polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografarska razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, Ul. Giulio Cesare,

1): Stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756.

Tržaška knjigarna - Galerija: V sklopu niža Na kavi s knjigo je letos prva razstava v Galeriji posvečena lesenim umetnim Franca Armani. Ogled je možen do 31. januarja ob urnikih knjigarne.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

V galeriji Kulturnega doma (Ul. Brass 20 - Italija) je na ogled razstava stripov Remigia Gabellinija »Tolminski punt 1713« ob 300-letnici velikega tolminskega kmečkega upora. Razstava je odprta po sledečem urniku: (od ponedeljka do

petka) od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00, ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami od torka, 22. januarja do nedelje, 10. februarja 2013.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojsčaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in srednjih tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

RAZDRTO

Društvo prijateljev Nanos organizira v prostorih bar Nanos fotografsko razstavo »Sovozje Krasa in morja« Dunšana Pavlica. Razstava bo odprta do 31. januarja 2013.

SECOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprechod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št. 1 (Puder), 003865-6725028.

LOKEV

Vojški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljenе skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

STANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala.

Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

TIC Štanjel: stalna razstava o življenju in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

AJDOVŠČINA

Vojšnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprt v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljenе skupine je ogled možen tudi izven urnika.

DOBROVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obvešča, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Gradska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)5334310, gsm +386(0)3124101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogaja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljene materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriskega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimira Makruka z naslovom »Risbe in kipi«; Sveti Gora - zaprta do nadaljnega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, ob torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljenе skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

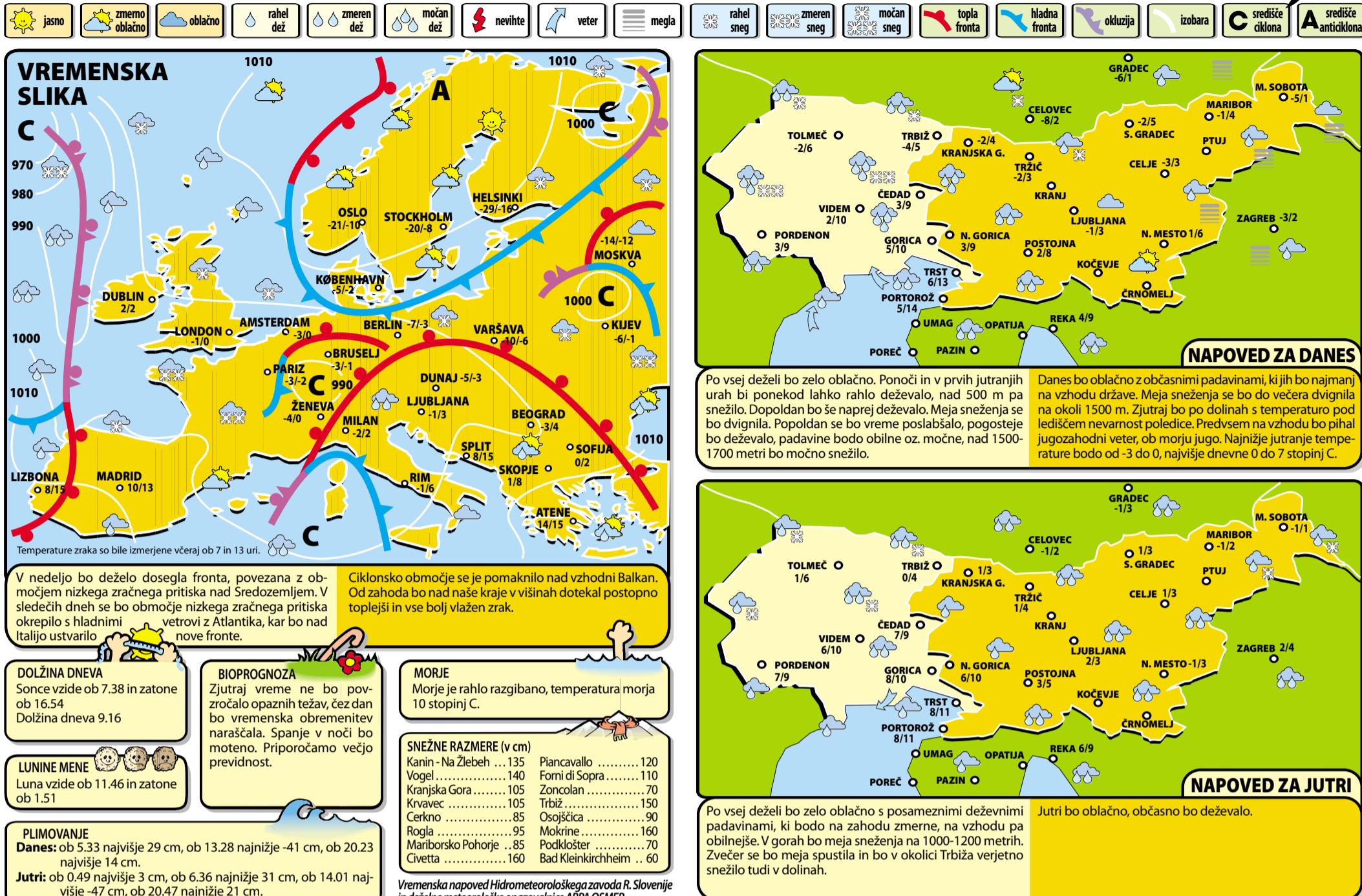
LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Slovenski književniki

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPORED OV

PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	MAJHNA POVRHNJA POŠKODA KOŽE	NERODEN, NEUGLAJEN ČLOVEK	OSEM-VRSTIČNA KITICA	LOZE ABRAM	NEKDANJI ŠPANSKI KOLESAR (LUIS)	TOTALITETA	NEKDANJI ŠPANSKI KOLESAR (LUIS)	OPDRTA TELESNA POŠKODA	IVAN CANKAR	ŽELEZARSKO MESTO V MEŽIŠKI DOLINI	Svet, Vesolje	GRČI V JERUZALEMU	LOBI NA POL PROTITUBER-KOLOZNO CEPIVO	NEKDANJI NIZOZEMSKI NOGOMETNI AS (RUUD)
SPOMENICA, VRSTA DIPLOMATSKIH NOTE			JUTRANJI PADAVINA						NAŠA NOVINARKA					

Mehanizacija
Bio energenti
Kmetijsko živilski grozd
Živinoreja
Enologija

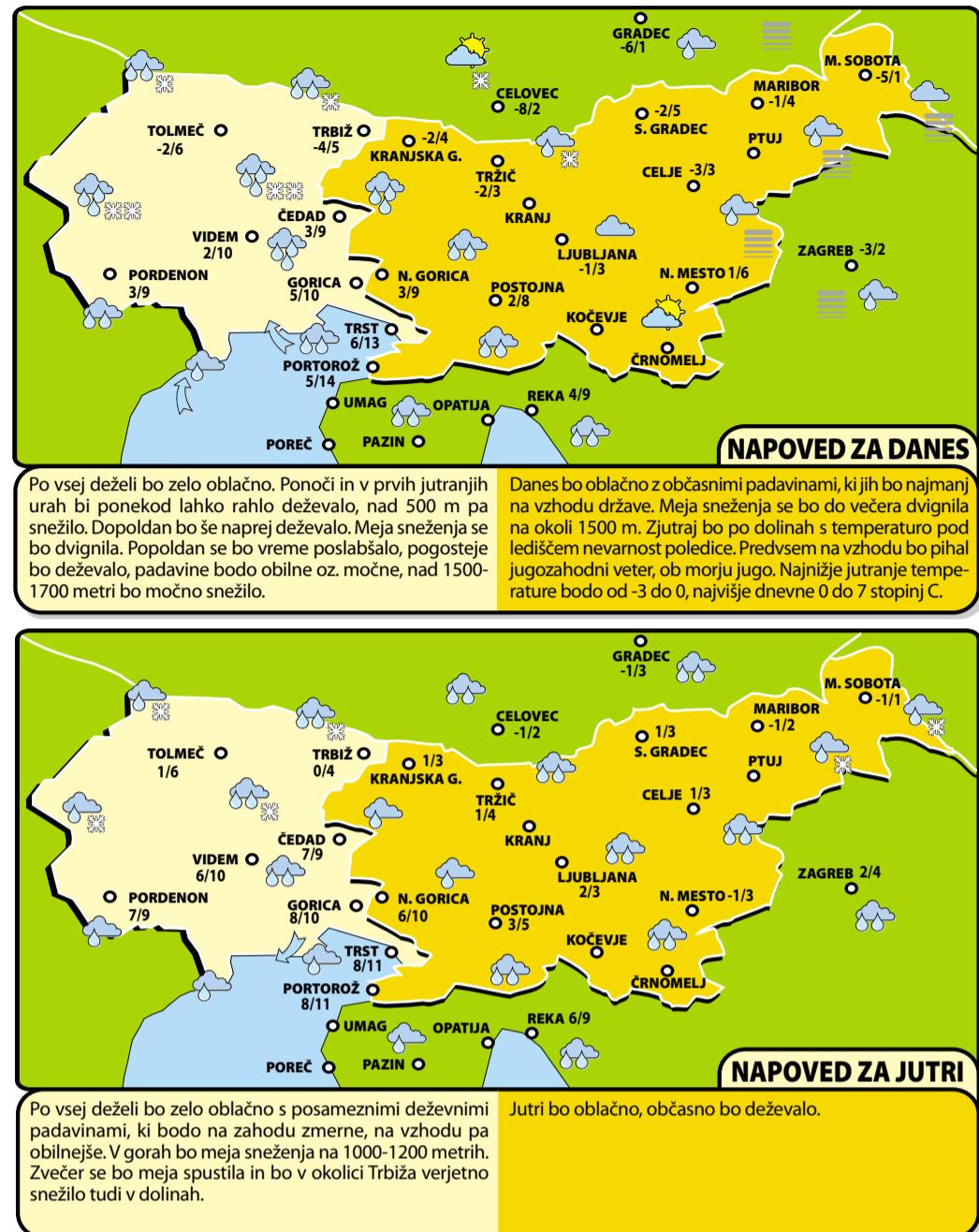
AgriestTech FOCUS

Udine Fiere,
24./27. januarja
2013
Obratovalni čas
9.30/18.30

Z 48. izvedbo ubira sejem AGRIEST pot nadaljnje specializacije, z iz leta v leto izmenično izbiro vrste sejemske ponudbe. Začne se v letu 2013 s sejmom AGRIEST TECH, kjer bo poudarjena pozornost ponudbi kmetijskih strojev, tehnologiji za bio energete, živinorejo, enologijo in, splošno gledano, celotnemu kmetijsko-živilskemu grozdu.

Udine Fiere SpA
Ulica Cotonificio 96 - 33030 Torreano di Martignacco - Udine/Videm - Italija
Tel +39 0432 4951 - Faks +39 0432 401378 - info@udinegorzialfieri.it
www.udinegorzialfieri.it

www.agriest.it

IZRAEL - Presuhe ženske ne bodo smelete biti manekenke
Z zakonom proti pretirani suhosti kot idealu lepote

Francoska manekenka Isabelle Caro je zaradi anoreksije umrla leta 2010

OLIVIERO TOSCANI

TEL AVIV - V Izraelu je z začetkom letosnjega leta v veljavo stopil zakon, ki presuhim ženskam prepoveduje opravljanje manekenskega poklica. S tem želijo preprečiti uveljavljanje pretirane suhosti kot idealja lepote, ki pri mnogih najstnicih vodi v motnje prehranjevanja, navaja nemška tiskovna agencija dpa.

Presuhe manekenke bodo tako ostale brez službe, odgovornost za izvajanje zakona pa bodo nosili tudi fotografji, modne agencije in modni časopisi. Izrael je tako postal prva država, ki je modni industriji zakonsko postavila tovrstne omejitve. V drugih državah so takšne odločitve še vedno v rokah modnih hiš, oblikovalcev in organizatorjev modnih dogodkov.

V Izraelu po podatkih tamkajšnjega ministrstva za zdravje letno zaradi anoreksije umre okoli 35 ljudi, zdravniki pa letno pri okoli 1500 otrocih odkrijejo motnje prehranjevanja. S 30 odstotki najstnikov, ki so zaradi občutka, da so predebeli, na dieti, je Izrael nad svetovnim povprečjem. (STA)

Ruski pravoslavci se s skokom v ledeno vodo želijo očistiti grehov

MOSKVA - V številnih krajih po Rusiji se je včeraj na pravoslavni praznik svetih treh kraljev zbral več sto tisoč ruskih pravoslavnih vernikov, ki se s kopeljo v ledeni vodi želijo očistiti grehov. Po navedbah ruskega notranjega ministrstva se je samo v Moskvi, pri temperaturah okoli minus 23 stopinj Celzija, včeraj zbralo okoli 165.000 ljudi.

Verniki so skakali v reke, ribnike ali bazene, marsikje pa so morali najprej razbiti led, da so prišli do vode. Voda, ki so jo blagoslovili duhovniki, naj bi vernika očistila vseh grehov. Ruski patriarh Kiril pa je poudaril, da v ospredju takšnih množičnih dogodkov ne smejo biti verski motivi in da se je treba v sveto vodo potopiti s spoštovanjem.

Ledeni kopeli so sicer v zadnjem času postale priljubljene predvsem med mladimi Rusi, in sicer kot prostostanska zabava ali dokazovanje poguma.

Samo v Moskvi je včeraj potekalo 56 tovrstnih dogodkov, ki jih je nadzorovalo 3500 policistov, poroča nemška tiskovna agencija dpa. (STA)